

СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 102 Год. LXII

Четврток, 28 септември 2006

Цена на овој број е 270 денари

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
1718. Одлука за избор на членови на Комитетот за односи меѓу заедниците.....	1	1723. Правилник за начинот и условите за остварување право на паричен надоместок за помош и нега од друго лице.....	9
1719. Одлука за определување на производите кои подлежат на повластена стапка на данокот на додадена вредност.....	2	1724. Правилник за дополнување на Правилникот за организацијата, составот и начинот на работа на Комисијата за преоцена-ревизија на наод, оценка и мислење за утврдување на инвалидност, односно неспособност за работа.....	52
1720. Одлука за влегување и престојување на единицата на Армијата на Република Бугарија на територијата на Република Македонија заради изведување на вежбозна активност.....	8	1725. Одлука за определување на вредноста на правото за купување на девизи од Народна банка на Република Македонија.....	52
1721. Одлука за начинот на наплата на износот за “Детска недела” во времето од 2 до 8.10.2006 година.....	8	1726. Одлука за просечна цена на производство, дистрибуција и снабдување со топлинска енергија за греење за регулиран период на Топлификација АД - Скопје.....	52
1722. Изменување на Лиценца под бр. 19-75/1 од 19.01.2006 година издадена на Трговското друштво „Хронометар“ – Робев и други, ДОО експорт-импорт Скопје за постојано приредување на посебни игри на среќа во автомат клуб што се наоѓа на ул. „Мито Хачивасилев Јасмин“ бр. 16 (хотел Стар Балкан) во Кавадарци.....	8	1727. Одлука за издавање на лиценца за вршење на енергетска дејност трговија со електрична енергија.....	53
		1728. Одлука за издавање на лиценца за вршење на енергетска дејност трговија со нафта и нафтени деривати.....	54
		Огласен дел.....	1-24

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

1718.

Врз основа на член 78 став 3 од Уставот на Република Македонија, Собранието на Република Македонија, на седницата одржана на 27 септември 2006 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ИЗБОР НА ЧЛЕНОВИ НА КОМИТЕТОТ ЗА ОДНОСИ МЕЃУ ЗАЕДНИЦИТЕ

I. За членови на Комитетот за односи меѓу заедниците, се избираат:

- од редот на пратениците Македонци:
- 1. Оливер Шамбевски,
- 2. Томе Даневски,
- 3. Соња Гелова Стојанова,
- 4. Илија Димовски,
- 5. Јагнула Куновска,

6. Илинка Митрева и

7. Радмила Шекеринска,

- од редот на пратениците Албанци:

1. Насер Ајдини,

2. Гарип Каба,

3. Елмазе Селмани,

4. Теута Арифџи,

5. Блерим Беџети,

6. Џеват Адеми и

7. Садула Дураки,

- од редот на пратениците Турци: Кенан Хасипи,
- од редот на пратениците Влаши: Анита Кипаризовска Крстеска,

- од редот на пратениците Роми: Шабан Салиу,

- од редот на пратениците Срби: Иван Стоилковиќ и

- од редот на пратениците Бошњаци: Есад Рахиќ.

II. Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во “Службен весник на Република Македонија”.

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Бр. 07- 3500/1 Претседател
27 септември 2006 година на Собранието на Република
Скопје Македонија,
Љубиша Георгиевски, с.р.

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 1719.

Врз основа на член 30 став 2 од Законот за данокот на додадена вредност (“Службен весник на Република Македонија” број 44/99, 59/99, 86/99, 11/00, 8/01, 21/03, 19/04, 33/06, 45/06 и 101/06), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 27.09.2006 година, донесе

О Д Л У К А ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ПРОИЗВОДИТЕ КОИ ПОДЛЕЖАТ НА ПОВЛАСТЕНА СТАПКА НА ДАНОКОТ НА ДОДАДЕНА ВРЕДНОСТ

Член 1

Со оваа одлука поблиску се определуваат производите кои подлежат на повластена стапка на данокот на додадена вредност, согласно член 30 став 1 од Законот за данокот на додадена вредност (во натамошниот текст: Закон).

Член 2

Повластената стапка на данокот на додадена вредност во смисла на член 30 од Законот се применува врз прометот и увозот на:

1. Производи за човечка исхрана и публикации кои се распоредени во следниве тарифни броеви од Царинската тарифа:

Ред. бр.	Глава/тарифен број	Наименување на стоките според Номенклатурата на царинската тарифа
(1)	(2)	(3)
1.	Глава 2	МЕСО И ДРУГИ КЛАНИЧНИ ПРОИЗВОДИ ЗА ЈАДЕЊЕ
2.	0301 91	Живи пастрмки (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> , <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)
3.	0301 92	Живи јагули (<i>Anguilla spp.</i>)
4.	0301 93	Жив крап
5.	0301 99	Други живи слатководни и морски риби
6.	0302	Риби, свежи или разладени, освен рибини филети и друго рибино месо од тар. број 0304
7.	0303	Риби, замрзнати, освен рибини филети и друго рибино месо од тар. број 0304
8.	0304	Рибини филети и друго рибино месо (немелено или мелено), свежо, разладено или замрзнато
9.	0305	Риби, сушени, солени или во саламура; чадена риба, вклучувајќи и готвени риби пред или во текот на процесот на чадење; брашно, прав и пелети од риба, погодни за човечка исхрана:
10.	0306	Черупкари со черупка или без черупка, живи, свежи, разладени, замрзнати, исушени, посолени или во саламура; черупкари, во черупка, парени или варени во вода, неразладени или разладени, замрзнати, исушени, солени или во саламура; прав, брашно и пелети од черупкари, погодни за човечка исхрана:
11.	0307	Мекотелци со черупка или без черупка, живи, свежи, разладени, замрзнати, сушени, солени или во саламура; водни безрбетници освен черупкари и мекотелци живи, свежи, разладени, замрзнати, сушени, солени или во саламура; прав, брашно и пелети од водни безрбетници освен черупкари, погодни за човечка исхрана:

12.	0401	Млеко и павлака, неконцентрирани и без додаден шеќер или други материји за засладување
13.	0402	Млеко и павлака, концентрирани или со додаден шеќер или други материји за засладување
14.	0403	Маишеница, кисело млеко, павлака, јогурт, кефир и друго ферментирано или закиселено млеко и павлака, концентрирани или неконцентрирани или со содржина на додаден шеќер или други материји за засладување или ароматизирани или со додадено овошје, јатчесто овошје или какао
15.	0404	Сурутка, концентрирана или неконцентрирана или со додаток на шеќер или други материји за засладување; производи што се состојат од природни состојки на млеко со додавање или без додавање на шеќер или други материји за засладување, на друго место неспомнати ниту опфатени
16.	0405	Путер и други маснотии и масла добиени од млеко; млечни премази
17.	0406	Сирење и урда
18.	0407 00 30 00	Живински јајца, освен за приплод
19.	0407 00 90 00	Птичји јајца, освен за приплод
20.	0408 11 80 00	Сушени жолчки
21.	0408 19 81 00	Течни жолчки
22.	0408 19 89 00	Други жолчки
23.	0408 91 80 00	Други живински и птичји јајца, сушени
24.	0408 99 80 00	Други живински и птичји јајца
25.	0409	Природен мед
26.	0410	Јастиви производи од животинско потекло, на друго место неспомнати ниту опфатени
27.	0504	Црева, бабулиња и желудници од животни (освен од риби), цели или во парчиња, свежи, разладени, замрзнати, солени, во саламура, сушени или чадени
28.	0701 90 50 00	Компир свеж или разладен, млад, од 01 јануари до 30 јуни, освен за сеидба
29.	0701 90 90 00	Друг компир свеж или разладен, освен за сеидба
30.	0702 00 00 11	Домат, свеж или разладен, од 15 март до 31 декември, освен за сеидба
31.	0702 00 00 19	Домат, свеж или разладен, од 01 јануари до 14 март, освен за сеидба
32.	0703 10 11 00	Кромид во низи, свеж или разладен, освен за сеидба
33.	0703 10 19 50	Кромид свеж или разладен, од 01 април до 30 септември, освен за сеидба
34.	0703 10 19 90	Кромид свеж или разладен, од 01 октомври до 31 март, освен за сеидба
35.	0703 10 90 00	Алма свежа или разладена
36.	0703 20 00 90	Лук свеж или разладен, освен за сеидба
37.	0703 90 00 90	Праз и други лукови свежи или разладени, освен за сеидба
38.	0704	Зелка, карфиол, келераба, кељ и сличен зелковиден зеленчук за јадење, свежи или разладени
39.	0705	Салата (<i>lactuca sativa</i>) и цикорија (<i>Cichorium spp.</i>), свежи или разладени
40.	0706	Моркови, бросква или репка угарница (бела репка), цвекло, целер, коренаш, рдокви и сличен коренест зеленчук за јадење, свеж или разладен
41.	0707	Краставици и корнишони, свежи или разладени

42.	0708	Мешунест зеленчук во мешунки или зрно, свеж или разладен
43.	0709 10	Артичоки, свежи или разладени
44.	0709 20	Шпаргли, свежи или разладени
45.	0709 30	Модар патлиџан, свеж или разладен
46.	0709 40	Целер, освен целер коренаш, свеж или разладен
47.	0709 51	Печурки за јадење од видот <i>Agaricus</i> , свежи или разладени
48.	0709 52	Трифли, свежи или разладени
49.	0709 59	Други печурки
50.	0709 60 10 00	Слатки пиперки, свежи или разладени
51.	0709 60 99 10	Пиперки од родот <i>Capsicum</i> или од родот <i>Pimenta</i> од 15 мај до 14 ноември, свежи или разладени
52.	0709 60 99 90	Пиперки од родот <i>Capsicum</i> или од родот <i>Pimenta</i> од 15 ноември до 14 мај, свежи или разладени
53.	0709 70	Спанаќ, новозеландски спанаќ и лобода, свежи или разладени
54.	0709 90	Друг зеленчук свеж или разладен
55.	0710	Зеленчук (неварен или варен на пара или во врела вода), замрзнат
56.	0712 20	Кромид, сушен
57.	0712 31	Печурки за јадење од видот <i>Agaricus</i> , сушени
58.	0712 32	Јудино уво (<i>Auricularia spp.</i>), сушени
59.	0712 33	Желатинозна леденка (<i>Tremella spp.</i>)
60.	0712 39	Друг зеленчук, сушен
61.	0712 90 05 00	Компири сушени, сечени или несечени или во тенки листови, но понатаму необработени
62.	0712 90 19 00	Пченка шеќерец (<i>Zea mays var. saccharat</i>), освен за сеидба
63.	0712 90 30 00	Домати, сушени
64.	0712 90 50 00	Моркови, сушени
65.	0712 90 90 00	Друг зеленчуки, сушен
66.	0713 10 90 10	Сушен грашок (<i>Pisum sativum</i>), за човечка употреба
67.	0713 20	Солен сушен грашок (<i>Garbanzos</i>)
68.	0713 31	Грав сушен од видот <i>Vigna mungo (L) Hepperli</i> или <i>Vigna Radiata (L) Wilczek</i>
69.	0713 32	Грав ситен црвен сушен (<i>Adzuki</i>) (<i>Phaseolus</i>) или (<i>Vigna angularis</i>)
70.	0713 33 90 00	Грав обичен сушен (<i>Phaseolus vulgaris</i>), освен за сеидба
71.	0713 39	Друг грав сушен (<i>Vigna spp.</i> , <i>Phaseolus spp.</i>)
72.	0713 40 00 90	Сушена леќа, освен за сеидба
73.	0713 50	Боб сушен (<i>Vicia faba var. major</i>) и коњски боб сушен (<i>Vicia faba var. equina</i> , <i>Vicia faba var. minor</i>)
74.	0713 90 90 00	Друг сушен мешунест зеленчук, освен за сеидба
75.	0714	Маниока, арорут, салеп, ерусалемски артичоки, сладок компир и слични корења и грутки со висока содржина на скроб или инулин, свежи, разладени, замрзнати или сушени, цели или режани или во форма на пелети; срцевина од саго дрво:
76.	Глава 8	ОВОШЈЕ И ЈАТЧЕСТО ОВОШЈЕ ЗА ЈАДЕЊЕ; КОРИ ОД АГРУМИ ИЛИ ОД ДИЊИ И ЛУБЕНИЦИ
77.	0902	Чај, неароматизиран или ароматизиран

78.	0903	Мате-чај
79.	0904	Пипер од родот Пипер; сушена или кршена или мелена пиперка од родот <i>Capsicum</i> или од родот <i>Pimenta</i>
80.	0905	Ванила
81.	0906	Цимет и цвет од циметово дрво
82.	0907	Каранфилче (цели плодови, пупки и дршки)
83.	0908	Мушкатен орев, маџис и кардамом
84.	0909	Семе од анис, бадијан, анасон, коријандер, ким или кумин; бобинки од смрека
85.	0910	Исиот, шафран, куркума, мајџина душица, ловоров лист, кари и други мирудии
86.	1001 10 00 90	Тврда пченица, освен за сеидба
87.	1001 90 99 00	Друг пир, обична пченица и наполица, освен за сеидба
88.	1002 00 00 90	Рж, освен за сеидба
89.	1003 00 90 90	Јачмен, освен: за сеидба, пиварски и добиточен
90.	1004 00 00 90	Овес, освен за сеидба
91.	1005 90	Пченка, освен за сеидба
92.	1006 10 21 00	Ориз во лушпа, освен за сеидба, етивиран (<i>Parboiled</i>), со кружни зрна
93.	1006 10 23 00	Ориз во лушпа, освен за сеидба, етивиран (<i>Parboiled</i>), со средни зрна
94.	1006 10 25 00	Ориз во лушпа, освен за сеидба, етивиран (<i>Parboiled</i>) со долги зрна, со однос должина/широчина поголем од 2, но помал од 3
95.	1006 10 27 00	Ориз во лушпа, освен за сеидба, етивиран (<i>Parboiled</i>), со долги зрна, со однос должина/широчина еднаков или поголем од 3
96.	1006 10 92 00	Ориз во лушпа, освен за сеидба, со кружни зрна
97.	1006 10 94 00	Ориз во лушпа, освен за сеидба, со средни зрна
98.	1006 10 96 00	Ориз во лушпа, освен за сеидба, со долги зрна, со однос должина/широчина поголем од 2, но помал од 3
99.	1006 10 98 00	Ориз во лушпа, освен за сеидба, со долги зрна, со однос должина/широчина еднаков или поголем од 3
100.	1006 20	Ориз, лупен (костенлив)
101.	1006 30	Ориз, полубланширан или бланширан, полиран или неполиран или глазиран
102.	1006 40	Кршен ориз
103.	1007 00 90 00	Сорго во зрно, освен за сеидба
104.	1008 90 10 00	Тритикале
105.	1008 90 90 90	Други жита, освен за сеидба
106.	1101	Брашно од пченица или наполица
107.	1102	Брашно од жита, освен од пченица или наполица
108.	1103 11	Јарма и гриз од пченица
109.	1103 13	Јарма и гриз од пченка
110.	1103 19	Јарма и гриз од други жита
111.	1104	Жита во зрно поинаку обработени (на пр: лупени, валани во лушпи, перлирани, обрежани или гмечени), освен ориз од тар. број 1006; никулци од жита, цели, валани, во лушпи или мелени:
112.	1105	Брашно, гриз, прав, лушпи, гранули и пелети од компир
113.	1106	Брашно, гриз и прав од сушен мешунест зеленчук што се распоредува во тар. број 0713, од саго-корења или кртоли што се распоредуваат во тар. број 0714 или од производите на Глава 8:

114.	1201 00 90 00	Соја во зрно, освен за сеидба
115.	1202 10 90 00	Кикиритки, во лушпа, освен за сеидба
116.	1202 20 00 00	Лупени кикиритки
117.	1203	Копра
118.	1205 10 90 00	Семиња од маслодајна репка со ниска содржина на еручна киселина, освен за сеидба
119.	1205 90	Друго семе од маслодајна репка
120.	1206 00 91 00	Семе од сончоглед, лупено; во лушпа со сиви и бели ленти
121.	1206 00 99 00	Друго семе од сончоглед
122.	1207 10 90 00	Палмини ореви и јатки, освен за сеидба
123.	1207 20 90 00	Семе од памук, освен за сеидба
124.	1207 30 90 00	Семе од ричинус, освен за сеидба
125.	1207 40 90 00	Семе од сусам, освен за сеидба
126.	1207 50 90 00	Семе од синап, освен за сеидба
127.	1207 60 90 00	Семе од шафраника, освен за сеидба
128.	1207 91 90 00	Семе од афион, освен за сеидба
129.	1207 99 91 00	Семе од коноп, освен за сеидба
130.	1207 99 98 00	Друго семе, освен за сеидба
131.	1208	Брашно и гриз од маслодајни семиња И плодови, освен од синап
132.	1212	<i>Рокчиња, морски и други алги, шеќерна репка и шеќерна трска, свежи, разладени, замрзнати или суви, вклучувајќи и мелени; голушки и јатки од овошје и други растителни производи (вклучувајќи корен од цикорија, непржеен, од видот Cichorium intybus sativum), вид што првенствено се употребува за човечка исхрана, на друго место неспомнати ниту вклучени:</i>
133.	1501 00 19 00	Други свинска маст (вклучувајќи сало)
134.	1501 00 90 00	Живинска маст
135.	1502 00 90 00	Други маснотии од животни од видовите говеда, овци или кози, освен оние од тар. број 1503
136.	1507 90 90 00	Друго соино масло
137.	1508 90 90 00	Друго масло од кикиритки
138.	1509	<i>Маслиново масло и негови фракции, пречистено или непречистено, но хемиски немодификувано:</i>
139.	1510 00 90 00	<i>Други масла и нивни фракции, освен сурови масла, добиени исклучително од маслинки, пречистени или непречистени, но хемиски немодификувани, вклучувајќи мешаници на овие масла или фракции со масла или со фракции од тар. број 1509:</i>
140.	1511 90 11 00	Палмово масло и негови фракции, цврсти фракции, освен сурово, во пакувања со нето маса од 1 кг или помала
141.	1511 90 19 00	Друго палмово масло и негови фракции, цврсти фракции, освен сурово
142.	1511 90 99 00	Друго палмово масло и негови фракции, освен сурово
143.	1512 19 91 00	Друго масло од сончоглед
144.	1512 19 99 00	Друго масло од шафраника
145.	1512 29 90 00	Друго памуково масло
146.	1513 19 11 00	Масло од кокосов орех (копра) и негови фракции, цврсти фракции, во пакувања со нето маса од 1 кг или помала
147.	1513 19 19 00	Масло од кокосов орех (копра) и негови фракции, цврсти фракции, во пакувања со нето маса поголема од 1 кг
148.	1513 19 91 00	Масло од кокосов орех (копра) и негови фракции, кои не се цврсти фракции, во пакувања со нето маса од 1 кг или помала

149.	1513 19 99 00	Масло од кокосов орех (копра) и негови фракции, кои не се цврсти фракции, во пакувања со нето маса поголема од 1 кг
150.	1513 29 11 00	Масло од палмова јатка (голушка) или палмови ореви и нивни фракции, цврсти фракции, во пакувања со нето маса од 1 кг или помала
151.	1513 29 19 00	Масло од палмова јатка (голушка) или палмови ореви и нивни фракции, цврсти фракции, во пакувања со нето маса поголема од 1 кг
152.	1513 29 50 00	Масло од палмова јатка (голушка) или палмови ореви и нивни фракции, кои не се цврсти фракции, во пакувања со нето маса од 1 кг или помала
153.	1513 29 91 00	Масло од палмова јатка (голушка), кои не се цврсти фракции, во пакувања со нето маса поголема од 1 кг
154.	1513 29 99 00	Масло од палмови ореви, кои не се цврсти фракции, во пакувања со нето маса поголема од 1 кг
155.	1514 19 90 00	Друго масло од репка
156.	1514 99 90 00	Друго масло од синап
157.	1515 19 90 00	Друго ленено масло и негови фракции
158.	1515 29 90 00	Друго пченкарно масло и негови фракции
159.	1515 30 90 00	Друго ричинусово масло и негови фракции
160.	1515 40 00 00	Тунгово масло и негови фракции
161.	1515 50 99 00	Друго сусамово масло и негови фракции
162.	1515 90 15 00	Масло од јојоба и Oitica; восок од мирта (myrtle) и јапонски восок; нивни фракции
163.	1515 90 39 00	Друго масло од семе на тутун и негови фракции
164.	1515 90 91 00	Други масла и нивни фракции, цврсти, во пакувања со нето маса од 1 кг или помала
165.	1515 90 99 00	Други масла и нивни фракции, цврсти, други, течни
166.	1516 10	Животински масти и масла и нивни фракции
167.	1516 20 10 00	Хидрогенизирано ричинусиново масло, т.н. "опал-восок"
168.	1516 20 91 00	Растителни масти и масла и нивни фракции, во пакување со нето маса од 1 кг или помала
169.	1516 20 96 00	Масло од семе од кикиритки, памук, зрна на соја или семе од сончоглед; други масла кои содржат помалку од 50% по маса на слободни масни киселини и исклучувајќи го маслото од палмова јатка (голушка), илипа, кокосов орех, цолза, семе од репка, или масло од копаи
170.	1516 20 98 00	Други растителни масти и масла и нивни фракции
171.	1517	<i>Маргарин; јастиви мешаници или препарати од масти или масла од животинско или растително потекло или од фракции на различни масти или масла од оваа глава, освен мастите или маслата за јадење и нивните фракции од тар. број 1516:</i>
172.	Глава 16	ПРЕРАБОТКИ ОД МЕСО, РИБИ, ЧЕРУПКАРИ, МЕКОТЕЛЦИ ИЛИ ОД ДРУГИ ВОДНИ БЕЗ'РБЕТНИЦИ
173.	1701 91	Шеќер со додадени средства за ароматизација или материи за бојосување
174.	1701 99 10 00	Бел шеќер
175.	1701 99 90 00	Друг шеќер
176.	1704	<i>Производи од шеќер (вклучувајќи бела чоколада), без какао</i>

177.	1805	Какао во прав, без додаден шеќер или други материи за засладување
178.	1806	Чоколада и други прехранбени производи што содржат какао
179.	Глава 19	ПРОИЗВОДИ ВРЗ БАЗА НА ЖИТА, БРАШНО, СКОРОБ ИЛИ МЛЕКО; СЛАТКАРСКИ ПРОИЗВОДИ
180.	2001	Зеленчук, овошје, јатчесто овошје и други делови на растенија за јадење, приготвени или конзервирани во оцет или оцетна киселина
181.	2002	Домати приготвени или конзервирани на друг начин освен со оцет или оцетна киселина
182.	2003	Печурки и трифли, приготвени или конзервирани на друг начин освен во оцет или оцетна киселина
183.	2004	Друг зеленчук приготвен или конзервиран на друг начин освен во оцет или оцетна киселина, замрзнат, освен производите од тар. број 2006
184.	2005	Друг зеленчук приготвен или конзервиран на друг начин освен во оцет или оцетна киселина, незамрзнат, освен производите од тар. број 2006
185.	2006	Зеленчук, овошје, јатчесто овошје, кори од овошје и други делови од растенија, конзервирани во шеќер (кандирани, суви или кристализирани)
186.	2007	Џемови, овошни желеа, мармелади, овошни пиреа и овошни пасти добиени со варење, со додавање или без додавање на шеќер или други средства за засладување
187.	2008	<i>Овошје, јатчесто овошје и други јастиви делови на растенија, поинаку приготвени или конзервирани, со додавање или без додавање на шеќер или други средства за засладување или алкохол, на друго место неспомнати или опфатени:</i>
188.	Глава 21	РАЗНИ ПРОИЗВОДИ ЗА ИСХРАНА
189.	2209	Оцет и замена за оцет добиени од оцетна киселина
190.	2501 00 91 00	Сол погодна за човечка исхрана
191.	Ex 4901	Печатени книги, брошури, летоци и слични печатени материјали, вклучувајќи и слободни листови, кои не се претежно за рекламни цели (кои содржат помалку од 50% рекламна содржина) и оние кои не се со порнографска содржина
192.	Ex 4902	Весници, списанија и други периодични публикации, илустрирани или не, со или без реклама, кои не се претежно за рекламни цели (кои содржат помалку од 50% рекламна содржина) и оние кои не се со порнографска содржина
193.	Ex 4903	Детски книги со слики, вклучувајќи книги за цртање или боење, кои не се претежно за рекламни цели (кои содржат помалку од 50% рекламна содржина)
194.	Ex 4905	Географски и хидрографски карти или слични карти од сите видови, вклучувајќи, атласи, сидни карти, топографски планови и глобуси, печатени, кои не се претежно за рекламни цели (кои содржат помалку од 50% рекламна содржина) и оние кои не се со порнографска содржина

2. Семенски и саден материјал за производство на земјоделски растенија кои се распоредени во следниве тарифни броеви од Царинската тарифа:

Ред. бр.	Глава/тарифен број	Наименување на стоките според Номенклатурата на царинската тарифа
(1)	(2)	(3)
1.	0602 10 10 00	Невжилени резници и калем-гранчиња,калеми:Лозни
2.	0602 10 90 00	Невжилени резници и калем-гранчиња,калеми:Други
3.	0602 20 10 00	Садници на јастиво овошје или јатчесто овошје,вклучувајќи ги и оние во форма на грмушки или дбунови,калемени или некалемени:Лозни
4.	0602 20 90 00	Садници на јастиво овошје или јатчесто овошје,вклучувајќи ги и оние во форма на грмушки или дбунови,калемени или некалемени:Други
5.	0602 90 10 00	Мицелиум за печурки
6.	0602 90 30 00	Садници на зеленчук и јагоди
7.	0701 10 00 00	Компир:За сеидба
8.	0703 10 19 10	Кромид : За сеидба
9.	0703 10 19 30	Кромид :Арпадик
10.	0703 20 00 10	Лук: За сеидба
11.	0703 90 00 10	Праз и други лукови: За сеидба
12.	0712 90 11 00	Пченка шеќерец (<i>Zea mays var. saccharat</i>):Хибриди за сеидба
13.	0713 10 10 00	Грашок (<i>Pisum sativum</i>):За сеидба
14.	0713 33 10 00	Грав обичен (<i>Phaseolus vulgaris</i>):За сеидба
15.	0713 40 00 10	Лека:За сеидба
16.	0713 90 00 10	Друг мешунест зеленчук :За сеидба
17.	1001 10 00 10	Тврда пченица: За сеидба
18.	1001 90 91 00	Обична пченица и наполица:За сеидба
19.	1002 00 00 10	‘Рж:За сеидба
20.	1003 00 10 00	Јачмен: За сеидба
21.	1004 00 00 10	Овес: За сеидба
22.	1005 10 11 00	Пченка: За сеидба: Хибридна:Двојни хибриди и врвни хибриди
23.	1005 10 13 00	Пченка: За сеидба: Хибридна:Тројни хибриди
24.	1005 10 15 00	Пченка: За сеидба: Хибридна: Прости хибриди
25.	1005 10 19 00	Пченка: За сеидба: Хибридна: Друго
26.	1005 10 90 00	Пченка: За сеидба: Друго
27.	1006 10 10 00	Ориз во лушпа (арпа или суров): За сеидба
28.	1007 00 10 00	Соргово зрно:Хибриди за сеидба
29.	1008 90 90 10	Други жита: За сеидба
30.	1201 00 10 00	Соја во зрно : За сеидба
31.	1202 10 10 00	Кикиритки: Во лушпа: За сеидба
32.	1204 00 10 00	Семе од лен:За сеидба
33.	1205 10 10 00	Семе од маслодајна репка со ниска содржина на еручна киселина:За сеидба
34.	1206 00 10 00	Семе од сончоглед: За сеидба
35.	1207 20 10 00	Семе од памук:За сеидба
36.	1207 30 10 00	Семе од рицинус:За сеидба
37.	1207 40 10 00	Семе од сусам: За сеидба
38.	1207 50 10 00	Семе од синап:За сеидба
39.	1207 91 10 00	Семе од афион:За сеидба
40.	1207 99 20 00	Друго маслодајно семе:За сеидба
41.	1209 10 00 00	Семе наменето за сеидба: Семе од шеќерна репка
42.	1209 21 00 00	Семе наменето за сеидба: Семе од крмни растенија: Семе од луцерка (<i>alfalfa</i>)
43.	1209 22 10 00	Семе наменето за сеидба: Семе од крмни растенија :Семе од црвена детелина (<i>Trifolium pratense L..</i>)
44.	1209 22 80 00	Семе наменето за сеидба: Семе од крмни растенија :Семе од детелина: Друго

45.	1209 23 11 00	Семе наменето за сеидба: Семе од крмни растенија :Семе од ливадски виук (<i>Festuca pratensis</i> Huds.)
46.	1209 23 15 00	Семе наменето за сеидба: Семе од крмни растенија :Семе од црвен виук (<i>Festuca rubra</i> L.)
47.	1209 23 80 00	Семе наменето за сеидба: Семе од крмни растенија :Семе од виук: Друго
48.	1209 24 00 00	Семе наменето за сеидба: Семе од крмни растенија :Семе од кентаки сина трева (<i>Poa pratensis</i> L.)
49.	1209 25 10 00	Семе наменето за сеидба: Семе од крмни растенија :Семе од италијанска 'ржна трева (<i>Lolium multiflorum</i> Lam)
50.	1209 25 90 00	Семе наменето за сеидба: Семе од крмни растенија :Перенијална 'ржна трева (<i>Lolium perenne</i> L.)
51.	1209 26 00 00	Семе наменето за сеидба: Семе од крмни растенија :Семе од Тимотиева трева
52.	1209 29 10 00	Семе наменето за сеидба:Семе од крмни растенија:Друго:Семе од <i>Vetch</i> ; семе од <i>Poa</i> (<i>Poa palustris</i> L, <i>Poa trivialis</i> L.); коксфут трева (<i>Dactylis glomerata</i> L.); бент трева (<i>Agrostis</i>)
53.	1209 29 50 00	Семе наменето за сеидба: Семе од крмни растенија :Друго:Семе од <i>Lupine</i>
54.	1209 29 60 00	Семе наменето за сеидба: Семе од крмни растенија :Друго:Семе од сточна репка, (<i>beta vulgaris</i> var. <i>alba</i>)
55.	1209 29 80 00	Семе наменето за сеидба:Семе од крмни растенија: Друго:Друго
56.	1209 91 10 00	Семе наменето за сеидба: Друго: Семе од зеленчук:Семе од <i>Kohlrabi</i> (<i>Brassica oleracea</i> L. var. <i>caulorapa</i> u <i>gongylodes</i> L.)
57.	1209 91 30 00	Семе наменето за сеидба: Друго: Семе од зеленчук:Семе од цвекло или семе од репа (<i>beta vulgaris</i> var. <i>conditiva</i>)
58.	1209 91 90 10	Семе наменето за сеидба:Друго:Семе од зеленчук:Друго:Семе од домати
59.	1209 91 90 30	Семе наменето за сеидба:Друго:Семе од зеленчук:Друго:Семе од краставици
60.	1209 91 90 70	Семе наменето за сеидба:Друго:Семе од зеленчук:Друго:Семе од пиперки
61.	1209 91 90 90	Семе наменето за сеидба:Друго:Семе од зеленчук:Друго:Друго
62.	1209 99 99 10	Семе наменето за сеидба:Друго:Друго:Друго:Семе од тутун
63.	1209 99 99 90	Семе наменето за сеидба:Друго:Друго:Друго:Друго:Друго:Друго

3. Ѓубрива кои се распоредени во следниве тарифни броеви од Царинската тарифа:

Ред. бр.	Глава/тарифен број	Наименување на стоките според Номенклатурата на царинската тарифа
(1)	(2)	(3)
1.	Глава 31	ЃУБРИВА

4. Средства за заштита на растенија кои се распоредени во следниве тарифни броеви од Царинската тарифа:

Ред. бр.	Глава/тарифен број	Наименување на стоките според Номенклатурата на царинската тарифа
(1)	(2)	(3)
1.	3808	Инсектициди, родентициди, фунгициди, хербициди, средства против 'ртење и средства за регулација на растењето на растенијата, дезинфектанти и слични производи, подготвени во форма или пакување за продажба на мало или како препарати или производи (на пр, сулфурирани ленти, фитили, свеќи и хартии за убивање муви)

5.Фолии од пластична маса за употреба во земјоделството кои се распоредени во следниве тарифни броеви од Царинската тарифа:

Ред. бр.	Глава/тарифен број	Наименување на стоките според Номенклатурата на царинската тарифа
(1)	(2)	(3)
1.	3920 10 24 00	Други плочи,листови,филмови,фолии и ленти,од пластични маси, што не се со клеточна структура,незајакнати,неламинирани,без подлога или што не се комбинирани со други материјали:Од полимери на етилен: Со дебелина што не надминува 0,125 мм: Од полиетилен со специфична тежина: Помала од 0,94: Друго: Растегливи филмови
2.	3920 10 26 00	Други плочи,листови,филмови,фолии и ленти,од пластични маси, што не се со клеточна структура,незајакнати,неламинирани,без подлога или што не се комбинирани со други материјали: Од полимери на етилен: Со дебелина што не надминува 0,125 мм: Од полиетилен со специфична тежина: Помала од 0,94: Друго:Друго
3.	3920 10 28 00	Други плочи,листови,филмови,фолии и ленти,од пластични маси, што не се со клеточна структура,незајакнати,неламинирани,без подлога или што не се комбинирани со други материјали : Од полимери на етилен: Со дебелина што не надминува 0,125 мм: Од полиетилен со специфична тежина: 0,94 или поголема
4.	3920 10 40 10	Други плочи,листови,филмови,фолии и ленти,од пластични маси , што не се со клеточна структура,незајакнати,неламинирани,без подлога или што не се комбинирани со други материјали: Од полимери на етилен: Со дебелина што не надминува 0,125 мм:Друго: Непечатени
5.	3920 10 81 00	Други плочи,листови,филмови,фолии и ленти,од пластични маси, што не се со клеточна структура,незајакнати,неламинирани,без подлога или што не се комбинирани со други материјали: Од полимери на етилен: Со дебелина што надминува 0,125 мм: Синтетичка хартиена целулоза, во форма на влажни листови изработена од неповрзани фино разгранети полиетиленски влакненца, изменети или неизменети со целулозни влакна во количина која не надминува 15%, со содржина на поли(винил алкохол)растворен во вода како средство за навлажување
6.	3920 10 89 10	Други плочи, листови, филмови, фолии и ленти, од пластични маси, што не се со клеточна структура,незајакнати,неламинирани,без подлога или што не се комбинирани со други материјали: Од полимери на етилен: Со дебелина што надминува 0,125 мм: Друго:Непечатени

6.Земјоделска механизација која е распоредена во следниве тарифни броеви од Царинската тарифа:

Ред. бр.	Глава/тарифен број	Наименување на стоките според Номенклатурата на царинската тарифа
(1)	(2)	(3)
1.	8208 40 00 00	Ножеви и сечива за машини или за механички направи: За машини во земјоделството,хортикултурата и шумарството
2.	8419 31 00 00	Сушилници:На земјоделски производи
3.	8424 81 10 00	Механички уреди (со или без рачен погон) за исфрлање,дисперзија или распрснување на течности или прав:Други уреди:За земјоделство или хортикултура:Прескалки
4.	8424 81 30 00	Механички уреди (со или без рачен погон) за исфрлање,дисперзија или распрснување на течности или прав:Други уреди:За земјоделство или хортикултура:Друго:Портабл

5.	8424 81 91 00	Механички уреди (со или без рачен погон) за исфрлање, дисперзија или распрснување на течности или прав: Други уреди: За земјоделство или хортикултура: Друго: Друго: Прскалки и запрашувачи направени за монтирање на земјоделски трактори или влечени од земјоделски трактори
6.	8424 81 99 00	Механички уреди (со или без рачен погон) за исфрлање, дисперзија или распрснување на течности или прав: Други уреди: За земјоделство или хортикултура: Друго: Друго: Друго
7.	8428 20 30 00	Елеватори и транспортери пневматски: Специјално направени за употреба во земјоделството
8.	8428 90 71 00	Други машини: Друго: Натоварувачи специјално проектирани за употреба во земјоделството: Наменети за прикачување за земјоделски трактори
9.	8428 90 79 00	Други машини: Друго: Натоварувачи специјално проектирани за употреба во земјоделството: Други
10.	8432 10 10 00	Плугови: Со плужна даска
11.	8432 10 90 00	Плугови: Друго
12.	8432 21 00 00	Брани, тањирачи, култиватори, плевилки и копачки: Дискови брани
13.	8432 29 10 00	Брани, тањирачи, култиватори, плевилки и копачки: Друго: Тањирачи и култиватори
14.	8432 29 30 00	Брани, тањирачи, култиватори, плевилки и копачки: Друго: Брани
15.	8432 29 50 00	Брани, тањирачи, култиватори, плевилки и копачки: Друго: Ротатори
16.	8432 29 90 00	Брани, тањирачи, култиватори, плевилки и копачки: Друго: Друго
17.	8432 30 11 00	Машини за сееење: Со централно водење
18.	8432 30 19 00	Машини за сееење : Друго
19.	8432 30 90 00	Машини за садење и пресадување
20.	8432 40 10 00	Растурачи на шталско ѓубриво и на хемиски ѓубрива: Растурачи на минерални или хемиски ѓубрива
21.	8432 40 90 00	Растурачи на шталско ѓубриво и на хемиски ѓубрива: Друго
22.	8432 80 00 00	Други машини
23.	8432 90 00 00	Делови
24.	8433 20 10 00	Други косачки, вклучувајќи и лостни приклучни косачки за монтажа на трактор: Со мотор
25.	8433 20 51 00	Други косачки, вклучувајќи и лостни приклучни косачки за монтажа на трактор: Друго: Проектирани да бидат носени или влечени на трактор: Со дел за сечење, што ротира во хоризонтална рамнина
26.	8433 20 59 00	Други косачки, вклучувајќи и лостни приклучни косачки за монтажа на трактор: Друго: Проектирани да бидат носени или влечени на трактор: Друго
27.	8433 20 90 00	Други косачки, вклучувајќи и лостни приклучни косачки за монтажа на трактор: Друго: Друго
28.	8433 30 10 00	Други машини за сено: Превртувачи и странични гребалки
29.	8433 30 90 00	Други машини за сено: Друго
30.	8433 40 10 00	Преси за балирање слама и сточна храна, вклучувајќи и машини за собирање и врзување во бали: Пикап балери
31.	8433 40 90 00	Преси за балирање слама и сточна храна, вклучувајќи и машини за собирање и врзување во бали: Друго
32.	8433 51 00 00	Комбајни за собирање на земјоделски производи со одвојување на зрната од растението
33.	8433 52 00 00	Други машини за одвојување на зрното од растението (вршида, ронење, итн.)
34.	8433 53 10 00	Машини за вадење коренести или кртолести плодови: Машини за вадење и собирање на компир

35.	8433 53 30 00	Машини за вадење коренести или кртолести плодови: Машини за сечење врвови и собирање на репка
36.	8433 53 90 00	Машини за вадење коренести или кртолести плодови: Друго
37.	8433 59 11 00	Други: Силажни комбајни: Самоодни
38.	8433 59 19 00	Други: Силажни комбајни: Друго
39.	8433 59 30 00	Други: Машини за берба на грозје
40.	8433 59 80 00	Други машини : Друго
41.	8433 60 00 00	Машини за чистење, сортирање или селекција на јајца, овошје или други земјоделски производи
42.	8433 90 00 00	Делови
43.	8434 10 00 00	Машини за молзење
44.	8434 20 00 00	Машини за млекарството
45.	8434 90 00 00	Делови
46.	8435 10 00 00	Преси, гмечалки и слични машини што се користат во производство на вино, јаболкова ракија, овошни сокови или слични пијалаци: Машини
47.	8435 90 00 00	Делови
48.	8436 10 00 00	Машини за подготвување на храна за животни
49.	8436 21 00 00	Инкубатори и топли батерии за пилиња
50.	8436 29 00 00	Машини за живинарството: Друго
51.	8436 80 91 00	Други машини: Друго: Садови за автоматско поеење
52.	8436 80 99 00	Други машини: Друго: Друго
53.	8436 91 00 00	Делови: На машини за живинарството или на инкубатори и на топли батерии за пилиња
54.	8436 99 00 00	Делови: Други
55.	8437 10 00 00	Машини за чистење или сортирање семе, зрна или сушен мешунест зеленчук
56.	8437 80 00 00	Други машини
57.	8437 90 00 00	Делови
58.	8701 10 00 00	Трактори управувани од пешаци (мотокултиватори)
59.	8701 90 11 00	Земјоделски (освен трактори управувани од пешаци) и шумски трактори: Нови, со моќност: Што не надминува 18 kW
60.	8701 90 20 00	Земјоделски (освен трактори управувани од пешаци) и шумски трактори: Нови, со моќност: Што надминува 18 kW но не надминува 37 kW
61.	8701 90 25 00	Земјоделски (освен трактори управувани од пешаци) и шумски трактори: Нови, со моќност: Што надминува 37 kW но не надминува 59 kW
62.	8701 90 31 00	Земјоделски (освен трактори управувани од пешаци) и шумски трактори: Нови, со моќност: Што надминува 59 kW но не надминува 75 kW
63.	8701 90 35 00	Земјоделски (освен трактори управувани од пешаци) и шумски трактори: Нови, со моќност: Што надминува 75 kW но не надминува 90 kW
64.	8701 90 39 00	Земјоделски (освен трактори управувани од пешаци) и шумски трактори: Нови, со моќност: Што надминува 90 kW
65.	8701 90 50 00	Трактори (освен оние од тар. број 8709): Земјоделски (освен трактори управувани од пешаци) и шумски трактори: Употребувани
66.	8716 20 00 00	Самонатоварни или самоистоварни приколки и полуприколки за земјоделски цели

НАПОМЕНА:

Основни правила за употреба на табелите по однос на распоредувањето на стоките според царинската номенклатура, а на кои производи се применува повластена даночна стапка:

Ако пред тарифниот број/глава во втората колона од табелата од став 1 на овој член не е наведена ознаката “ex”, тогаш за сите производи кои согласно Законот за царинската тарифа и Коментарот на Хармонизира-

ниот Систем се распоредуваат во таа глава или тарифен број се применува повластена даночна стапка во смисла на член 30 став 1 од Законот. Ако пред тарифниот број/глава во втората колона од табелата од став 1 на овој член е наведена ознаката "ex", повластена даночна стапка во смисла на член 30 став 1 од Законот нема да се применува за сите производи кои согласно Законот за царинската тарифа и Коментарот на Хармонизираниот Систем се распоредуваат во тој тарифен број/глава, односно повластена даночна стапка ќе се применува само за оние производи од тарифниот број/глава кои се во согласност со текстот кој што е наведен во третата колона од табелата за соодветниот тарифниот број односно соодветната глава.

Член 3

Со денот на примената на оваа одлука престанува да важи Одлуката за определување на производите за човечка исхрана и публикациите кои подлежат на повластената стапка на данокот на додадена вредност ("Службен весник на Република Македонија" бр. 22/2003).

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија", а ќе се применува од 1 октомври 2006 година.

Бр. 19-4347/1 Претседател на Владата
27 септември 2006 година на Република Македонија,
Скопје **Никола Груевски, с.р.**

1720.

Врз основа на член 19 точка 5 од Законот за одбрана („Службен весник на Република Македонија" бр. 42/01, 5/03 и 58/06), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 26.09. 2006 година, донесе

ОДЛУКА ЗА ВЛЕГУВАЊЕ И ПРЕСТОЈУВАЊЕ НА ЕДИНИЦАТА НА АРМИЈАТА НА РЕПУБЛИКА БУГАРИЈА НА ТЕРИТОРИЈАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗАРАДИ ИЗВЕДУВАЊЕ НА ВЕЖБОВНА АКТИВНОСТ

Член 1

Се одобрува влегување и престој на единица на Армијата на Република Бугарија на територијата на Република Македонија заради изведување на заедничка билатерална вежба „Балкански волк 2006", во временски период од 02-08 октомври 2006 година, во состав од 20 припадници на 68-та Бригада на Армијата на Република Бугарија.

Член 2

Финансиските трошоци за организирање, сместување и исхрана на учесниците на Вежбата паѓаат на товар на Министерството за одбрана.

Член 3

Подготовките и организацијата на единиците на армиите на земјите учеснички во Вежбата ќе ги извршат земјите учеснички.

Член 4

По завршувањето на вежбовната активност од член 1 на оваа одлука, Министерството за одбрана поднесува извештај до Владата на Република Македонија.

Член 5

Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 19-4612/1 Претседател на Владата
26 септември 2006 година на Република Македонија,
Скопје **Никола Груевски, с.р.**

1721.

Врз основа на член 125 од Законот за заштита на децата („Службен весник на Република Македонија" бр. 98/00, 17/03, 65/04 и 113/05), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 26.09.2006 година, донесе

ОДЛУКА ЗА НАЧИНОТ НА НАПЛАТА НА ИЗНОСОТ ЗА "ДЕТСКА НЕДЕЛА" ВО ВРЕМЕТО ОД 2 ДО 8.10.2006 ГОДИНА

Член 1

За време на траењето на „Детска недела" се плаќа посебен износ:

1. На секој продаден влезен билет за театар, кино, уметничка изложба и други културни манифестации - 5,00 денари;
2. На секоја поштенска пратка во внатрешниот сообраќај, освен на печатени работи - 2,00 денари;
3. На секој влезен билет на спортски натпревари и други спортски приредби - 5,00 денари;
4. На секој продаден возен билет во железничкиот и автобускиот (меѓународниот) сообраќај - 5,00 денари;
5. На секој продаден возен билет во авионскиот сообраќај - 50,00 денари;
6. На секоја продаден музички компакт диск и видеокасета - 5,00 денари.

Од плаќањето на износот од став 1, точка 1 на овој член, се исклучуваат изложбите, приредбите и другите културни манифестации организирани од страна на ученици и студенти во јавни установи.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 19-4501/1 Претседател на Владата
26 септември 2006 година на Република Македонија,
Скопје **Никола Груевски, с.р.**

1722.

Врз основа на член 16 од Законот за игрите на среќа и за забавните игри („Службен весник на Република Македонија" бр. 10/97, 54/97, 13/01 и 2/02), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 26.09.2006 година, одобри

ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЛИЦЕНЦА ПОД БР. 19-75/1 ОД 19.01.2006 ГОДИНА ИЗДАДЕНА НА ТРГОВСКОТО ДРУШТВО „ХРОНОМЕТАР" – РОБЕВ И ДРУГИ, ДОО ЕКСПОРТ-ИМПОРТ СКОПЈЕ ЗА ПОСТОЈАНО ПРИРЕДУВАЊЕ НА ПОСЕБНИ ИГРИ НА СРЕЌА ВО АВТОМАТ КЛУБ ШТО СЕ НАОГЃ НА УЛ.„МИТО ХАЦИВА-СИЛЕВ ЈАСМИН" БР. 16 (ХОТЕЛ СТАР БАЛКАН) ВО КАВАДАРЦИ

1. Во Лиценцата под бр. 19-75/1 од 19.01.2006 година, издадена на Трговското друштво „Хронометар" – Робев и други, ДОО експорт-импорт Скопје, за постојано приредување на посебни игри на среќа во автомат клуб, во точката 3 бројот „19" се заменува со бројот „15", а зборовите „и еден електронски рулет" се бришат.
2. Ова изменување на Лиценца се објавува во „Службен весник на Република Македонија".

Бр. 19-4424/1 Претседател на Владата
26 септември 2006 година на Република Македонија,
Скопје **Никола Груевски, с.р.**

МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРУД И СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА**1723.**

Врз основа на член 31 став 5 од Законот за социјалната заштита („Службен весник на РМ“ бр. 50/97, 16/2000, 17/2003, 65/2004, 62/2005 и 111/2005), министерот за труд и социјална политика донесе

**П Р А В И Л Н И К
ЗА НАЧИНОТ И УСЛОВИТЕ ЗА ОСТВАРУВАЊЕ
ПРАВО НА ПАРИЧЕН НАДОМЕСТОК ЗА ПОМОШ
И НЕГА ОД ДРУГО ЛИЦЕ****I. ОПШТИ ОДРЕДБИ****Член 1**

Со овој правилник се пропишува начинот на остварување на правото на паричен надоместок за помош и нега од друго лице, потребната документација која се приложува кон барањето за остварување на ова право, поблиску се определуваат условите за остварување на ова право, составот и начинот на работата на стручната комисија што дава наод, оценка и мислење за потребата од помош и нега од друго лице, начинот на водењето евиденција за издадените наоди и содржината на образецот за давање на наод, оценка и мислење за утврдување на потребата за помош и нега од друго лице.

Член 2

Лице над 26 годишна возраст, лице со тешки и најтешки пречки во интелектуалниот развој, лице со потешка и најтешка телесна попреченост, потполно слепо лице, како и лице со трајни или привремени промени во здравствената состојба, на кое му е неопходна помош и нега од друго лице поради тоа што не може само да ги задоволува основните животни потреби, може да го оствари правото на паричен надоместок за помош и нега од друго лице во согласност со одредбите на Законот за социјалната заштита и на начин и под услови пропишани со овој правилник, доколку ова право не може да го оствари врз основа на други прописи.

Член 3

Правото на паричен надоместок за помош и нега од друго лице се остварува врз основа на поднесено барање со приложена медицинска и друга документација од подносителот, односно законскиот застапник или старателот или по службена должност од страна на месно надлежниот центар за социјална работа и спроведена постапка, односно извршен непосреден увид и утврдена фактичка состојба кај лицето и неговото семејство, од месно надлежниот центар за социјална работа и утврдена потреба од помош и нега од друго лице со наод, оценка и мислење од надлежна стручна комисија, а врз основа на решение, донесено од месно надлежниот центар за социјална работа.

Член 4

(1) Во смисла на одредбите на овој правилник за да може да го оствари правото на паричен надоместок за помош и нега од друго лице, се подразбира лицето да нема функционална способност самостојно да ги задоволува следните основни животни потреби:

1. држење на телото и остварување активности во лежечка, седечка и стоечка положба и одржување на рамнотежата на телото;
2. движење во станот, зградата, по скали, на улица, способност за преместување од едно на друго место;
3. обавување на домашни и други активности (готвење, спремање, одржување на чистота на станот, облеката, обувките, готвење и други домашни активности, обавување на работни - професионални активности и друго;
4. самозгрижување и остварување на основните физиолошки потреби (исхрана, облекување и соблекување, одржување лична хигиена, бањање, остварување целосна контрола на сфинктерите за празнење на дебелото црево и на мочниот меур; набавка на основни намирници и обавување работи надвор од домот, активности во станот односно во куќата);

5. ориентација во простор и време и кон лица.

(2) Под функционална способност на лицето во смисла на овој правилник се подразбира способност на лицето самостојно да ги остварува секојдневните активности за задоволување на своите основни животни потреби.

II. НАЧИН НА ОСТВАРУВАЊЕ НА ПРАВОТО**Член 5**

Лицето пред поднесувањето на барање или на барање од центарот за социјална работа, пред покренување постапка по службена должност за остварување или преиспитување на правото на паричен надоместок за помош и нега од друго лице, прибавува Предлог за медицинско вештачење за утврдување потреба од помош и нега од друго лице, со наод, оценка и мислење на надлежниот матичен лекар (во понатамошниот текст: Предлог за медицинско вештачење).

Член 6

(1) Правото на паричен надоместок за помош и нега од друго лице корисниците на социјална заштита го остваруваат пред месно надлежниот центар за социјална работа со поднесување барање.

(2) Кон барањето за остварување право на паричен надоместок за помош и нега од друго лице, се доставува медицинска документација во оригинал како доказ за здравствената состојба и оштетување на здравјето, издадена најдоцна 6 месеци пред поднесувањето на барањето, како и следните документи:

1. доказ за државјанство на Република Македонија (уверение за државјанство, односно извод од матична книга на родените, фото-копије на лична карта, а оригиналот се доставува на увид)
2. доказ за постојано место на живеење (фото-копије на лична карта - оригиналот на увид, дозвола за постоянен престој за странец фото-копије - оригиналот се доставува на увид)
3. извод од матичната книга на венчаните за себе и брачниот другар
4. извод од матична книга на родените за себе и за членовите на семејството
5. Предлог за медицинско вештачење за утврдување потреба од помош и нега од друго лице, со наод, оценка и мислење на надлежниот матичен лекар, со приложено фото-копије на целокупната медицинска и друга документација (оригиналот се доставува на увид), врз чија основа е изготвен Предлогот за медицинско вештачење
6. фото-копије од здравствената книшка за лицето (прва и последна страница каде е заведен избраниот надлежен матичен лекар) и оригиналот на увид
7. писмена изјава за бројот на членовите на семејството со коишто живее
8. копии од пресметката на платата, придонесите од плата и надоместоците од плата (а оригиналот се доставува на увид)
9. чек од пензија и други пензиски примања (старосна, инвалидска, семејна, странска и сл.)
10. Доказ за парични надоместоци, односно помошти за време на привремена невработеност
11. Доказ за приходи по основа на вршење земјоделска дејност
12. Доказ за приходи по основа на вршење дејност
13. Доказ за приходи од вршење дополнителна стопанска дејност со личен труд
14. Доказ за приходи по основа на привремена работа во странство
15. Доказ за приходи по основа на имот и имотни права (издавање под закуп станови, деловни простории и земјиште, дивиденди, камати од заштеди, обврзници по основа на старо девизно штедење)
16. Доказ за приходи остварени по основа на законска издршка - алиментација
17. Доказ за приходи по основа на постојани парични помошти
18. Доказ за приходи по основа на цивилна инвалиднина

19. Доказ за приходи по основа на детски додаток
20. Доказ за приходи по основа на паричен надоместок во вид на надоместок за згрижување сместено лице во згрижувачко семејство

21. Доказ за остварени приходи по друга основа.

(3) Подносителот на барањето ги доставува доказите - документите од став 1 точка 3, 4, 7 и останатите до точка 20 на овој член за сите членови на семејството со коишто заедно живее и тоа за:

1. брачниот односно вонбрачниот другар
2. родителите
3. децата
4. други роднини кои согласно Законот за семејството се должни меѓусебно да се издржуваат.

Член 7

(1) По поднесеното барање за остварување на правото на паричен надоместок за помош и нега од друго лице, центарот за социјална работа во рок од 20 дена задолжително врши непосреден увид на состојбата на подносителот на барањето, на семејството на подносителот на барањето заради утврдување на фактичката состојба во поглед на следните факти и околности:

1. социјалната и здравствената состојба и функционалната способност на подносителот на барањето
2. бројната и материјалната состојба на членовите на неговото семејство

(2) За извршениот непосреден увид од став 1 на овој член центарот за социјална работа составува записник.

(3) Врз основа на утврдената фактичка состојба согласно став 1 на овој член, стручниот работник на центарот за социјална работа изготвува наод и мислење за социјалната, семејната, здравствената и материјалната состојба и функционалната способност на подносителот на барањето.

Член 8

Надлежниот матичен лекар за лицето го дава Предлогот за медицинско вештачење од член 5 на овој правилник, врз основа на претходна стручна проценка и утврдена оправданост и целесходност, односно врз спроведена проверка на целокупната медицинска документација и непосредно извршен преглед на здравствената состојба на лицето и верификација на дијагнози за здравјето од надлежни лекари или здравствени установи, како и даден предлог за упатување на надлежна стручна комисија за оцена на потребата за помош и нега од друго лице од лекар специјалист, лекарска комисија или лекарски конзитиум, односно во случај кога при утврдувањето на здравствената состојба се констатираат трајни или привремени промени во здравствената состојба, намалена или изгубена функционална способност и врз основа на тоа кај лицето е индицирана потреба од помош и нега од друго лице заради задоволување на основните животни потреби, во согласност со одредбите на овој правилник.

Член 9

Подносителот на барањето се упатува до надлежната Стручна комисија за оцена на потребата од помош и нега од друго лице (во понатамошниот текст: надлежната стручна комисија), под услов во доставениот пополнет образец - Предлог за медицинско вештачење од надлежниот матичен лекар да има наод, оцена и мислење дека кај лицето има трајни или привремени промени во здравјето односно дека има оштетување на здравјето, дека има намалена или изгубена функционална способност, дека има постојана или привремена потреба од помош и нега од друго лице во поголем или помал обем и дека поради тоа се дава предлог лицето да се упати до надлежната стручна комисија за оцена на потребата од помош и нега од друго лице.

Член 10

(1) Ако центарот за социјална работа, врз основа на Предлогот за медицинско вештачење на надлежниот матичен лекар и другата расположива документација, оцени дека е потребно да се изврши вештачење односно утврдување на потребата од помош и нега од друго лице, го упатува лицето до надлежната стручна комисија.

(2) Центарот за социјална работа до надлежната стручна комисија ги доставува Предлогот за медицинско вештачење од надлежниот матичен лекар, медицинската и другата расположива документација и Наодот и мислењето на стручниот работник при центарот за социјална работа, за лицето упатено на медицинско вештачење заради оцена на потребата од помош и нега од друго лице.

Член 11

(1) Центарот за социјална работа по службена должност врши контрола на комплетноста и уредноста на поднесокот (барањето) на подносителот и приложената документација и во случај кога ќе констатира дека барањето на подносителот содржи некој формален недостаток што го спречува постапувањето по истото, или барањето е неразбирливо или нецелосно, центарот за социјална работа ќе направи се што треба недостатците да се отстранат, а на подносителот ќе му определи рок во кој е должен да го стори тоа. Ова на подносителот му се соопштува во писмена форма, при што посебно се укажува на правните последици доколку тоа неоправдано не го стори во определениот рок.

Член 12

Доколку во доставениот Предлог за медицинско вештачење на надлежниот матичен лекар и приложената медицинска и друга документација не е даден наод, оцена и мислење за констатирана дијагноза на заболување односно настанати трајни или привремени промени во здравствената состојба односно оштетување на здравјето, за констатирана намалена или изгубена функционална способност и предлог дека лицето има постојана или привремена потреба од помош и нега од друго лице во поголем или помал обем, како и доколку не е даден предлог за упатување на лицето до надлежната стручна комисија заради оцена на здравствената состојба, функционалната способност и потребата од помош и нега од друго лице, надлежниот центар за социјална работа нема да го упати подносителот на барањето до надлежната стручна комисија заради утврдување потребата од помош и нега од друго лице.

Член 13

Центарот за социјална работа по службена должност може да бара од надлежниот матичен лекар, друга здравствена установа или лекар специјалист, како и од надлежната стручна комисија да го преиспитаат или да го надополнат својот Предлог за медицинско вештачење, извештај, наод, оцена и мислење во случај:

1. Предлогот за медицинско вештачење, извештајот, предлогот, мнението, односно наодот, оцената и мислењето да не соодветствува односно да е контрадикторен на утврдената фактичка состојба од непосредно извршениот увид од страна на центарот за социјална работа.

2. Предлогот за медицинско вештачење, извештајот - предлогот - мнението, односно наодот, оцената и мислењето не е правилно или целосно пополнет според составните елементи - делови на образецот или недостасува одредена констатација, предлог, мислење, наод, оцена или истиот е нејасен и не може недвосмислено да се утврдат одредени факти и околности согласно Законот за социјалната заштита и овој правилник или нема приложено одредена медицинска документација врз чија основа е даден документот и која задолжително се приложува кон истиот и слично.

III . ПОВТОРНА ОЦЕНА НА ПОТРЕБАТА ОД ПОМОШ И НЕГА ОД ДРУГО ЛИЦЕ

Член 14

Повторна оцена на потребата од помош и нега од друго лице се врши по барање од надлежниот центар за социјална работа и на лично барање од подносителот, на начин и под услови утврдени со одредбите на овој правилник.

Член 15

(1) Лицето коешто користи право на паричен надоместок за помош и нега од друго лице, односно лицето чие барање за остварување право на паричен надоместок за помош и нега од друго лице со решение на центарот е одбиено како неосновано или во случаи утврдени со овој правилник му престанала потребата за помош и нега од друго лице и со решение на центарот му престанало правото на паричен надоместок за помош и нега од друго лице, во согласност со одредбите на овој правилник може да поднесе ново барање за остварување на ова право во следните случаи:

1. при променета односно битно влошена здравствена состојба различна од претходно утврдената состојба,

2. друга фактичка здравствена состојба поинаква од претходно утврдената здравствена состојба.

(2) Кон барањето од став 1 на овој член лицето приложува нов Предлог за медицинско вештачење од надлежниот матичен лекар со нова медицинска документација, која била основа за изготвувањето на новиот Предлог за медицинско вештачење на надлежниот матичен лекар.

(3) Ако лицето од став 1 поднесе барање за остварување на ова право со иста или слична здравствена состојба како во претходното барање кое било одбиено како неосновано или заради која состојба му престанало правото, односно доколку нема битна промена во здравствената состојба и функционалната способност, центарот за социјална работа нема да го упати до надлежната стручна комисија заради повторна оценка на потребата од помош и нега од друго лице.

Член 16

(1) Центарот за социјална работа врз основа на утврдената фактичка состојба кај корисникот на социјална заштита и неговото семејство во поглед на постоењето на фактите и условите за стекнување и користење на правото на паричен надоместок за помош и нега од друго лице, пропишани со Законот за социјалната заштита и овој правилник и со донесен заклучок на стручниот тим дека е потребна повторна оценка на потребата од помош и нега од друго лице на корисникот на социјална заштита, по службена должност го упатува корисникот на ова право до надлежната стручна комисија заради повторна оценка на потребата од помош и нега од друго лице.

(2) Центарот за социјална работа е должен претходно писмено да го извести корисникот од став 1 на овој член, 30 дена пред рокот до кој е должен да се јави пред надлежната стручна комисија, заради повторна оценка на потребата од помош и нега од друго лице, со цел благовремено да прибави нов Предлог за медицинско вештачење од надлежниот матичен лекар со нова медицинска и друга документација. Во писменото известување посебно се укажува на правните последици доколку корисникот неоправдано не ја изврши обврската за повторна оценка на потребата од помош и нега од друго лице, утврдена во став 1 на овој член.

(3) Корисникот на правото од став 1 на овој член е должен да постапи според заклучокот на центарот за социјална работа од став 1 на овој член и да се јави пред надлежната стручна комисија заради повторна оценка на потребата од помош и нега од друго лице.

(4) Надлежната стручна комисија до која е упатен корисникот на социјална заштита заради повторна оценка на потребата од помош и нега од друго лице постапува според барањето на центарот за социјална работа од став 1 на овој член во согласност со одредбите на овој правилник.

IV. УСЛОВИ ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА ПРАВОТО НА ПАРИЧЕН НАДОМЕСТОК ЗА ПОМОШ И НЕГА ОД ДРУГО ЛИЦЕ

Член 17

Правото на паричен надоместок за помош и нега од друго лице може да го оствари лице коешто ги исполнува следните услови:

1. Да е лице над 26-годишна возраст

2. Да е лице со тешки или најтешки пречки во интелектуалниот развој или лице со потешка или најтешка телесна попреченост или лице потполно слепо или лице со комбинирани пречки во развојот

3. Да е лице со трајни или привремени промени во здравствената состојба

4. Да му е неопходна помош и нега од друго лице заради тоа што не може самостојно да ги задоволува основните животни потреби, утврдена со наод, оценка и мислење од надлежна стручна комисија.

Член 18

(1) Потребата од помош и нега во зависност од видот и степенот на трајните или привремените промени во здравствената состојба или оштетувањето на здравјето и функционалната способност на лицето може да биде во поголем или помал обем.

(2) Потребата од помош и нега од друго лице во зависност од времетраењето на промените во здравствената состојба на лицето, поради кои не може да си ги задоволува основните животни потреби, може да биде во вид на постојана или привремена.

(3) Потребата од помош и нега од друго лице се утврдува како постојана во случај кога кај лицето има трајни промени во здравствената состојба, а кои се од таква тежина што лицето самостојно не може трајно да ги обавува основните животни потреби, под услови утврдени со овој правилник.

(4) Потребата од помош и нега од друго лице се утврдува како привремена со одредено времетраење искажано во месеци во случај кога кај лицето има привремени промени во здравствената состојба, а кои се од таква тежина што лицето привремено самостојно не може да ги обавува основните животни потреби, под услови утврдени со овој правилник.

(5) Кога надлежната стручна комисија ќе утврди привремена потреба од помош и нега од друго лице во согласност со став 3 на овој член, во наодот, оцената и мислењето определува рок до којшто лицето е должно да се јави на контролен преглед пред надлежната стручна комисија заради повторна оценка на потребата од помош и нега од друго лице.

(6) При контролниот преглед надлежната стручна комисија со наод, оценка и мислење може да утврди дека здравствената состојба на корисникот е подобрена и дека нема потреба од помош и нега од друго лице, односно дека здравствената состојба на корисникот е иста или битно влошена и дека има потреба од привремена или постојана помош и нега од друго лице, како и да го утврди обемот на помошта и негата од друго лице - во поголем или помал обем и да определи контролен преглед во случај кога е утврдена привремена потреба од помош и нега од друго лице.

(7) Во случај од став 5 на овој член, надлежниот центар за социјална работа во диспозитивот на решението со коешто се решава по предметот определува рок до којшто лицето е должно до центарот за социјална работа да поднесе нов Предлог за медицинско вештачење од надлежниот матичен лекар со приложена нова медицинска и друга документација, рок до којшто лицето е должно да се јави, односно да се подложи на задолжителен контролен преглед пред надлежната стручна комисија заради повторна оценка на потребата од помош и нега од друго лице, како и укажување на правните последици, доколку лицето неоправдано не ги изврши наведените дејствија во определените рокови.

Член 19

(1) Под трајни или привремени промени на здравствената состојба во смисла на овој правилник се сметаат вродени или стекнати заболувања или повреди на органите или органските системи утврдени според Меѓународната статистичка класификација на болестите и сродните заболувања на Светската здравствена организација (X ревизија) при што во посебна листа се селектирани оние ентитети кои доведуваат до тешки оштетувања на физичките и менталните функции и намалување или изгубување на

функционалната способност на лицето за самостојно извршување на секојдневните активности за задоволување на основните животни потреби - Листа на трајни и привремени промени на здравствената состојба.

(2) Како дополнување на оцената на здравствената состојба, како дел на медицинската документација, во условите е внесен и Barthel-овиот индекс за мерење на физичките функционални способности, Body mass index (BMI), Прашалникот за кратко испитување на менталната состојба (The Mini Mental State Examination) и Скалата за глобална проценка на функционирањето на возрасни лица (Adult's Global Assessment of Functioning Scale - GAF), кои се составен дел на овој правилник.

(3) Ако истовремено кај лицето се утврдат повеќе заболувања оцената се прави според условите кои се најповолни во корист на лицето.

(4) Наод, оценка и мислење во случај кога има потреба од помош и нега од друго лице се дава само ако се исполнети сите услови пропишани со овој правилник.

(5) Листата на трајни и привремени промени на здравствената состојба од став 1 на овој член е дадена во прилог на овој правилник и е негов составен дел.

Член 20

(1) Постоенето на повеќе видови оштетувања на здравјето - телесна или интелектуална попреченост или комбинирана попреченост и болести вклучува две или повеќе од нив предвидени со овој правилник.

(2) Постоенето на повеќе видови оштетувања на здравјето вклучува едно од нив изразено во степен на тежина предвидена со овој правилник.

1. Тежина на оштетување на здравјето

Член 21

(1) Под тежина на оштетување на здравјето во смисла на одредбите на овој правилник се смета телесна или интелектуална попреченост или комбинирана попреченост или болест поради која лицето не може самостојно да ги извршува секојдневните активности соодветни на животната возраст на лицето.

(2) При утврдување на тежината на оштетувањето на здравјето во смисла на став 1 на овој член и за утврдување на видот и обемот на потребата од помош и нега од друго лице, во согласност со одредбите на овој правилник, се применува Листата на трајни и привремени промени на здравствената состојба од член 19 став 1 на овој правилник и следните мерила:

1. Неспособност за самостојно движење ниту со ортопедски помагала (штаки, одалка - коњче, колича, возило и др.); неспособност за самостојно хранење (состојба на исхранетост - потхранетост); неможност за самостојно одржување на личната хигиена и обавување на физиолошките потреби, како и самостално слекување и облекување - Barthel-ов индекс (0-60) помош и нега од друго лице во поголем и (61-90) во помал обем; и /или BMI < 14,5 за мажи и < 14 за жени - помош и нега од друго лице во поголем обем;

2. Немоност на примање и паметење разни информации и неспособност на воспоставување социјални односи со други лица, што го чини потполно зависно од грижата - помош и нега од друго лице - Кратко испитување на менталната состојба (0-20) помош и нега од друго лице во поголем обем;

3. Промена на личноста во однесувањето и реакциите со прогресивно оштетување во интелектуалното, емоционалното и социјалното функционирање со потполна зависност од грижа - помош и нега од друго лице - Скала за глобална проценка на функционирање на возрасни лица (0-30) помош и нега од друго лице во поголем обем.

2. Трајни промени во здравствената состојба

Член 22

(1) Трајни промени во здравствената состојба постојат кога поради видот и степенот на тежината на телесната или интелектуалната попреченост или видот и

тежината на болеста, со современо лечење и современи рехабилитациски постапки не може да се постигне подобрување во здравствената состојба на лицето.

(2) При утврдувањето на трајните промени во здравствената состојба од став 1 на овој член, се применуваат одредбите на член 21 став 2 и Листата на трајни и привремени промени на здравствената состојба од член 19 став 1 на овој правилник.

(3) Во случај од став 1 и 2 на овој член се утврдува постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем или помал обем.

3. Привремени промени во здравствената состојба

Член 23

(1) Привремени промени во здравствената состојба постојат кога, поради видот и степенот на тежината на телесната или интелектуалната попреченост или видот и тежината на болеста, со современо лечење и современи рехабилитациски постапки може да се постигне потполно оздравување или значително подобрување во здравствената состојба на лицето, односно кога лекувањето не е целосно завршено.

(2) Во случај од став 1 на овој член се утврдува привремена потреба од помош и нега од друго лице, во поголем или помал обем, во траење во месеци, со утврден рок до кој лицето треба да се подложи на задолжителен контролен преглед пред надлежната стручна комисија за повторна оценка на потребата од помош и нега од друго лице.

4. Обем на потребата од помош и нега од друго лице

Член 24

(1) Потребата од постојана или привремена помош и нега од друго лице во поголем обем постои кога лицето е со тешки и најтешки пречки во интелектуалниот развој, лице со потешка и најтешка телесна попреченост, потполно слепо лице, како и лице со трајни или привремени промени во здравствената состојба, поради што не може самостојно да ги задоволува основните животни потреби, не може ниту со помош на ортопедски помагала самостојно да се движи во станот или надвор од станот, самостојно да се храни, облекува и слекува, да ја одржува личната хигиена, ниту да ги обавува основните физиолошки потреби (изгубена функционална способност) - Barthel-ов индекс (0 - 60); и/или BMI < 14,5 за мажи и < 14 за жени; Кратко испитување на менталната состојба (0-20); Скала за глобална проценка на функционирање на возрасни лица (0-30); согласно Листата на трајни и привремени промени на здравствената состојба од член 19 став 1 на овој правилник.

(2) Потреба од постојана или привремена помош и нега од друго лице во помал обем постои кога лицето заради трајни или привремени промени во здравствената состојба не може без помош од друго лице во потполност да ги задоволува основните животни потреби, затоа што не може самостојно да се движи надвор од станот заради набавка на основните животни намирници и користење на здравствена заштита (намалена функционална способност) - Barthel-ов индекс (61- 90); согласно Листата на трајни и привремени промени на здравствената состојба од член 19 став 1 на овој правилник.

(3) Потреба од привремена помош и нега во поголем или помал обем постои кога лицето заради привремени промени во здравствената состојба, односно привремено оштетување на здравјето не може да ги задоволи основните животни потреби од член 5 на овој правилник.

(4) Видот и обемот на потребата од помош и нега од друго лице од став 1, 2 и 3 на овој член се утврдува со примена на мерила за одделните елементи за оценка на здравствената состојба и функционалната способност на лицето за остварување на секојдневните животни активности, утврдени со член 21 став 2 и согласно Листата на трајни и привремени промени на здравствената состојба од член 19 став 1 на овој правилник.

V. СОСТАВ И НАЧИН НА РАБОТА НА СТРУЧНАТА КОМИСИЈА

1. Состав на стручната комисија

Член 25

(1) Надлежната стручна комисија е составена од три члена од кои:

1. лекар специјалист - лекар по медицина, претседател
2. лекар специјалист - лекар по медицина, член
3. лекар специјалист - лекар по медицина, член

(2) Надлежната стручна комисија работи во три состави.

Член 26

(1) Со работата на надлежната стручна комисија раководе претседателот на комисијата.

(2) Надлежната стручна комисија работи и одлучува во полн состав.

(3) Надлежната стручна комисија дава наод, оценка и мислење со мнозинство на гласови на членовите на комисијата.

Член 27

За определувањето на претседателот и членовите на составот на надлежната стручна комисија од член 25 решава директорот на јавната установа или на центарот за социјална работа или на другото правно лице во чиј состав како организациона единица е надлежната стручна комисија.

2. Работа на стручната комисија пред прегледот

Член 28

(1) Постапката за оценка на потребата од помош и нега од друго лице пред надлежната стручна комисија започнува по доставувањето на предметот од надлежниот центар за социјална работа.

(2) По предметите за кои е утврдено дека се со комплетна и уредна документација, надлежната стручна комисија го одредува денот на непосредниот преглед на лицето (подносителот на барањето, односно корисникот на социјална заштита) и го повикува, односно закажува непосреден преглед, најдоцна во рок од 15 дена од денот на доставувањето на предметот од страна на надлежниот центар за социјална работа.

(3) Известието за закажување непосреден преглед на лицето содржи податоци за денот, времето и местото на прегледот, како и укажување на правните последици што ќе настанат ако лицето на одредениот ден неоправдано не се јави односно не биде присутно на закажаниот непосреден преглед.

(4) Во зависност од здравствената состојба и функционалната способност на лицето и местото на живеење или престој, непосредниот преглед на лицето може да се изврши во неговиот дом, во здравствена установа каде се наоѓа на лекување, во друга установа каде е сместен или на друго место.

(5) За денот на закажаниот непосреден преглед на лицето, надлежната стручна комисија го известува и месно надлежниот центар за социјална работа, заради остварување неопходна меѓусебна соработка и помош и ефикасно извршување на потребните мерки и активности околу прегледот.

(6) Доколку подносителот на барањето, односно корисникот на социјална заштита неоправдано не се јави односно не биде присутен на закажаниот непосреден преглед, за тоа надлежната стручна комисија писмено го известува надлежниот центар за социјална работа.

Член 29

Во постапката за давање наод, оценка и мислење за потребата за помош и нега од друго лице, а врз основа на утврдената фактичка здравствена состојба, односно утврдениот вид и степен на телесна или интелектуална попреченост, вид и тежина на болест, трајни или привремени промени во здравствената состојба и оштетувањето на функционалната способност на лицето, содржината на медицинската и друга документација, содржината на наодите и мислењата, содржината на обрасците за работа на

надлежната стручна комисија, надлежната стручна комисија утврдува постоење/непостоење на постојана или привремена потреба од помош и нега од друго лице и нејзиниот обем односно потреба од помош и нега од друго лице во поголем или помал обем, под услови и на начин определени со одредбите на овој правилник.

Член 30

(1) Кога претседателот на надлежната стручна комисија, врз основа на доставената пропишана и друга медицинска документација ќе утврди дека во медицинската документација недостасуваат одредени податоци неопходни за почетокот на прегледот и испитувањето на лицето (на пример лабораториски наоди, како и наоди од други потребни испитувања), писмено ќе побара дополнување на документацијата од центарот за социјална работа кој го побарал медицинското вештачење заради утврдување на потребата за помош и нега од друго лице.

(2) Кога претседателот ќе утврди дека за спроведување на преглед и испитување на лицето со цел за медицинско вештачење е неопходно сместување или упатување на преглед во соодветна здравствена установа, односно друга соодветна установа, писмено ќе побара од центарот за социјална работа кој го побарал медицинското вештачење, да го извести лицето да се упати на сместување или преглед во таа установа, а после прегледот и испитувањето да достави отпусна листа односно извештај, наод и мислење на стручно лице (лекар специјалист и друго) и друга медицинска документација.

(3) Надлежниот центар за социјална работа писмено го известува лицето од став 2 на овој член и притоа определува рок до кој лицето е должно да ја изврши обврската утврдена во став 2 на овој член. Во писменото известување посебно се укажува на правните последици, доколку лицето од став 2 на овој член неоправдано не ја исполни утврдената обврска во определениот рок.

Член 31

(1) Надлежната стручна комисија врши проверка на комплетноста и уредноста на медицинската и друга документација, доставена од центарот за социјална работа, за упатување на лицето заради оценка на потреба на помош и нега од друго лице, при повторен преглед и контролен преглед, во постапката за оценка на потребата од помош и нега од друго лице.

(2) Доколку комисијата констатира определена некомплетност и неуредност на медицинската и другата документација од став 1 на овој член, за тоа писмено го известува надлежниот центар за социјална работа за да постапи согласно член 30 став 1 и 2 на овој правилник.

Член 32

(1) Надлежната стручна комисија може да побара од надлежниот центар за социјална работа писмено да го задолжи и да определи рок до којшто лицето е должно да обезбеди дополнително мислење и наод од специјализирани здравствени установи, клиники, институции, како и од признати медицински стручњаци, заради објективизирање на здравствената состојба и функционалната способност на лицето врз кое се врши медицинско вештачење заради оценка на потребата од помош и нега од друго лице.

(2) Надлежниот центар за социјална работа писмено го известува лицето од став 1 на овој член и притоа определува рок до којшто лицето е должно да ја изврши обврската утврдена во став 1 на овој член. Во писменото известување посебно се укажува на правните последици доколку лицето неоправдано не ја изврши определена обврска во определениот рок.

3. Работа на стручната комисија при повторна оценка на потребата од помош и нега од друго лице

Член 33

Надлежната стручна комисија врши повторна оценка на потребата од помош и нега од друго лице при промени во здравствената состојба и функционалната способност на подносителот на барањето во случај кога

претходно од надлежната стручна комисија со наод, оценка и мислење му е утврдена здравствената состојба и функционалната способност и утврдена потреба од постојана или привремена помош и нега од друго лице во поголем или помал обем, во согласност со одредбите на овој правилник.

Член 34

(1) При повторната оценка на потребата на помош и нега од друго лице во случај од член 15 и 16 на овој правилник, надлежната стручна комисија донесува наод, оценка и мислење на образецот Наод, оценка и мислење за здравствената состојба, функционалната способност и потребата од помош и нега од друго лице - образец број 1, кој е составен дел на овој правилник.

(2) При донесувањето на наодот, оцената и мислењето, надлежната стручна комисија ги зема во предвид:

1. поранешните наоди, оценки и мислења на надлежната стручна комисија;

2. дијагнозите на болестите кои настанале по извршениот последен комисијски преглед, шифра на болеста;

3. дали се настанати такви промени во здравствената состојба и функционалната способност кои се од влијание на порано утврдената потреба од помош и нега од друго лице (влошување односно подобрување на претходно утврдената здравствена состојба и функционална способност, или нова здравствена состојба; и

4. потребата за контролен преглед и кога тој ќе се изврши за проверка на утврдената привремена потреба од помош и нега од друго лице.

4. Давање наод, оценка и мислење за потребата од помош и нега од друго лице

Член 35

(1) Надлежната стручна комисија дава наод, оценка и мислење за здравствената состојба, функционалната способност и потребата од помош и нега од друго лице, на пропишаниот образец од член 34 став 1 (образец бр.1), врз основа на непосреден преглед и испитување на лицето кое е упатено на медицинско вештачење, како и врз основа на доставена потполна медицинска и друга документација.

(2) Наодот, оцената и мислењето го потпишуваат претседателот и членовите на надлежната стручна комисија, кои го извршиле прегледот и испитувањето.

Член 36

(1) Надлежната стручна комисија пред да даде наод, оценка и мислење врши увид во медицинската и друга документација и непосреден преглед на лицето (подносителот на барањето односно корисникот на социјална заштита).

(2) Комисијата од став 1 на овој член може по исклучок да даде наод, оценка и мислење и без непосреден преглед, врз основа на медицинската и друга документација кога лицето поради објективни причини не може да биде прегледано - во случај на настанување на смрт.

(3) Непосредниот преглед на лицето може да се изврши во неговиот дом, во здравствена установа каде се наоѓа на лекување, во друга установа каде е сместено или на друго место каде привремено престојува.

Член 37

(1) Надлежната стручна комисија мора да го даде наодот, оцената и мислењето од член 35 став 1 на овој правилник, најдоцна во рок од 15 дена од денот на приемот на заклучокот за спроведување на медицинското вештачење, односно во рок од 30 дена ако за давањето на наодот, оценката и мислењето се потребни дополнителни прегледи и испитувања.

(2) Надлежната стручна комисија во рок од 5 дена од денот на извршеното медицинско вештачење на лицето, до надлежниот центар за социјална работа го доставува својот наод, оценка и мислење и ги приложува и сите обрасци, медицинската и другата документација користени за време на вештачењето на лицето.

(3) Податоците од наодот, оцената и мислењето на надлежната стручна комисија од став 2 на овој член надлежниот центар за социјална работа ги воведува во пропишаната евиденција за корисникот на социјална заштита, а документите од став 2 на овој член ги става во досието на корисникот на социјална заштита, кој остварил право на паричен надоместок за помош и нега од друго лице и истите ги користи во следењето на неговата состојба и потреби.

VI. НАЧИН НА ВОДЕЊЕ НА ЕВИДЕНЦИЈА ЗА ИЗДАДЕНИТЕ НАОДИ

Член 38

Надлежната стручна комисија води евиденција за документацијата и за својата работа во врска со издадените наоди, оценки и мислења и тоа:

1. записници од седниците на надлежната стручна комисија и

2. за вештачените лица и издадените наоди, оценки и мислења за потребата од помош и нега од друго лице, на образецот Книга на вештачени лица и на издадени наоди, оценки и мислења за потребата од помош и нега од друго лице (образец бр.2), кој е составен дел на овој правилник.

Член 39

Записникот од седницата на надлежната стручна комисија од член 38 став 1 точка 1 на овој правилник ги содржи следните податоци:

1. присутните членови на составот на надлежната стручна комисија;

2. името, името на еден од родителите и презимето на вештаченото лице;

3. издвоено мислење на одделен член на надлежната стручна комисија;

4. донесениот наод, оценка и мислење за здравствената состојба и функционалната способност на лицето и за видот и обемот на потребата од помош и нега од друго лице и определениот рок до којшто лицето е должно да се јави на задолжителен контролен преглед, заради повторна оценка на потребата од помош и нега од друго лице;

5. дата на одржувањето на седницата на надлежната стручна комисија;

Член 40

Евиденцијата за вештачените лица и за издадените наоди, оценки и мислења за потребата од помош и нега од друго лице од член 38 став 1 точка 2 на овој правилник ги содржи следните податоци:

1. реден број;

2. име, име на еден од родителите и презиме на вештаченото лице;

3. место и дата на раѓање, адреса и место на живеење;

4. број и дата на дадениот наод, оценка и мислење;

5. даден наод, оценка и мислење за здравствената состојба, функционалната способност на лицето и за потребата од помош и нега од друго лице (по прв пат);

6. даден наод, оценка и мислење за здравствената состојба, функционалната способност на лицето и за потребата од помош и нега од друго лице при контролен преглед;

7. даден наод, оценка и мислење за здравствената состојба, функционалната способност на лицето и за потребата од помош и нега од друго лице дадени во постапка на повторна оценка;

8. дата на враќање на предметот;

9. забелешка.

Член 41

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 10-10086/1

18 септември 2006 година за труд и социјална политика,
Скопје

Министер

Љупчо Мешков, с.р.

5. Скратен збирен приказ на резултатите од прегледите и испитувањата :

6.Збирни резултати од прегледите и испитувањата на членовите на Стручната комисија:

7. Дијагноза на болеста со назначување на шифрата (според важечката Меѓународна класификација на болестите и сродните здравствените проблеми - X ревизија и Листата на трајни и привремени промени на здравствената состојба - **член 19 став 1** од Правилникот):

8. Лекувањето на лицето е завршено - не е завршено:

9. Со натамошно лекување и посовремени методи на медицинска рехабилитација **МОЖАТ/НЕ МОЖАТ** да се ублажат во поголем степен негативните последици од болеста врз оштетувањето на здравјето и функционалната способност:

10. Со помош на ортопедски помагала лицето самостојно **МОЖЕ/НЕ МОЖЕ** да се движи во станот или надвор од станот:

11. Вид на оштетување на здравјето, според **член 21 став 1 и 2 точка ____** од Правилникот:

12. Функционалната способност на лицето е:

1) добра - сочувана;

2) **намалена** : Бартхел-ов индекс _____ (61- 90);

1) **изгубена**: Бартхел-ов индекс _____ (0 - 60); и /или БМИ < 14,5 за мажи и < 14 за жени; Кратко испитување на менталната состојба _____ (0-20); Скала за глобална проценка на функционирање на возрасни лица _____ (0-30).

13. Лицето **ИМА/НЕМА** промени во здравствената состојба (да се заокружи соодветната потточка)

1)Има **ПРИВРЕМЕНИ ПРОМЕНИ**: _____

(образложение на привременоста)

во траење од _____ месеци односно од _____ год. до _____ год.

2)Има **ПРИВРЕМЕНИ ПРОМЕНИ**: _____

(образложение)

14. Постоене потреба од помош и нега од друго лице, нејзино времетраење и нејзин обем:
1. ИМА (ИМАЛ - А) / НЕМА (НЕМАЛ - А) потреба од помош и нега од друго лице;
 2. ИМА (ИМАЛ - А) потреба од ПОСТОЈАНА помош и нега од друго лице во ПОГОЛЕМ ОБЕМ според **член 24 став** _____ од Правилникот;
 3. . ИМА (ИМАЛ - А) потреба од ПОСТОЈАНА помош и нега од друго лице во ПОМАЛ ОБЕМ според **член 24 став** _____ од Правилникот;
 4. ИМА (ИМАЛ - А) потреба од ПРИВРЕМЕНА помош и нега од друго лице во ПОГОЛЕМ ОБЕМ според **член 24 став** _____ од Правилникот;
 5. ИМА(ИМАЛ - А) потреба од ПРИВРЕМЕНА помош и нега од друго лице во ПОМАЛ ОБЕМ според **член 24 став** _____ од Правилникот;

15 . **Потребен е задолжителен контролен преглед** (во случај на утврдена привремена потреба од помош и нега од друго лице) **во рок од** _____ **месеци** од денот на давањето на овој наод, оцена и мислење, односно **најдоцна до** _____ .
(ден, месец и година)

16. Препораки за натамошен третман - лекувањена лицето:

17. Попис на приложени обрасци и медицинска документација:

18. Забелешка:

членови на Стручната комисија:

1. _____

Претседател,

2. _____

(со печатни букви да се наведе името и презимето
и специјалноста и своерачен потпис)

(со печатни букви да се наведе името и презимето
и специјалноста и своерачен потпис)

Име на Стручната комисија

Образец бр.2
Формат 80x30 см.

Книга на вештачени лица и на издадени наоди, оценки и мислења за потребата од помош и нега од друго лице
Службена тајна

Реден број	Име, име на еден од родители и презиме на вештаченото лице	Место и дата на раѓање, адреса и место на живеење	Број и дата на дадениот наод, оценка и мислење	Даден наод, оценка и мислење за здравствената состојба, функционалната способност на лицето и за потребата од помош и нега од друго лице во постапка на			Дата на враќање на предметот	Забелешка
				Оцена на потребата од помош и нега од друго лице (прв пат)	Контролен преглед	Повторна оцена на потребата од помош и нега од друго лице		
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Л И С Т А
НА ТРАЈНИ И ПРИВРЕМЕНИ ПРОМЕНИ НА
ЗДРАВСТВЕНАТА СОСТОЈБА

ГРУПА I**ОДРЕДЕНИ ИНФЕКТИВНИ И ПАРАЗИТСКИ БОЛЕСТИ (A00-B99)****ТУБЕРКУЛОЗА (A15-A19)****За:****A15 Респираторна туберкулоза, бактериолошки и хистолошки потврдена****A16 Респираторна туберкулоза, бактериолошки и хистолошки непотврдена**

1. Тежок рестриктивен или рестриктивно-опструктивен синдром со глобална хронична респираторна инсуфициенција ($PaO_2 < 9,3 \text{ kPa}$ со $PaCO_2 > 6,0 \text{ kPa}$) и хронично белодробно срце

2. Наоди од пневмофтизиолог или интернист/пулмолог коишто треба да содржат спирографија, гасни анализи, Ртг на бели дробови, КТ на бели дробови (факултативно), туберкулински тест, БК во спутум, ЕКГ, ехокардиограм, лабораториски наод

3. **Barthel-ов** индекс: 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов** индекс: 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов** индекс: 61-90

A17- Туберкулоза на нервниот систем

Да се оцени според *G00 – G09* и *G60 – G64*

A18 - Туберкулоза на други органи**A18.0 Туберкулоза на коските и зглобовите**

Да се оцени според *M00 - M03, M45 - M49* и *M86*

A18.1 Туберкулоза на генитоуринарен систем

Да се оцени според *N18*

A18.5 Туберкулоза на окото

Да се оцени според *N15 - 22* и *N30 - 36*

A18.8 Туберкулоза на други означени локализации (ендокардит, миокардит, перикардит)

Да се оцени според *I30-I52*

ИНФЕКЦИИ ГЛАВНО СО СЕКСУАЛЕН НАЧИН НА ПРЕНЕСУВАЊЕ (A50-A64)**A50 Конгенитален сифилис****A50.3 Доцна конгенитална сифилистична окулопатија**

Да се оцени според *H15-H22*

A50.4 Доцен конгенитален невросифилис (јувенилен невросифилис)

Да се оцени според *G00 – G09* и *G60 – G64*

A52 Доцен сифилис**A.52.0 Кардиоваскуларен сифилис**

Да се оцени според *I30 – I52* и *I60-I69*

A.52.1 Симптоматски невросифилис

Да се оцени според *G00 – G09, G20 - G26, G60 – G64* и *H46-H48*

БОЛЕСТ ОД ВИРУСОТ НА ХУМАНА ИМУНОДЕФИЦИЕНЦИЈА (B20-B24)

1. Напредната и завршна симптоматска фаза на болеста ($CD4$ Т лимфоцити во крвта до $200/\text{mL}$)

2. Наоди од инфектолог коишто треба да содржат серолошки наод (ЕЛИСА и Њестернблот тест), лабораториски наод со број на $CD4$ и $CD8$ лимфоцити, како и други испитувања според индикациите: Ртг, КТ, биопсија со патохистолошки наод, микробиолошки наод, ЕКГ, туберкулински тест и др.

3. **Barthel-ов** индекс: 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов** индекс: 0-60

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов** индекс: 61-90

СЕКВЕЛИ ОД ИНФЕКТИВНИ И ПАРАЗИТСКИ БОЛЕСТИ В90-В94**В91 Секвели од полиомиелит**

Да се оцени според G00 – G09

В94 Секвели од други означени инфективни и паразитски болести**В94.0 Секвели од трахом**

Да се оцени според H15 – H22

В94.1 Секвели од вирусен енцефалит

Да се оцени според G00 – G09

В94.2 Секвели од вирусен хепатит

Да се оцени според K74

ГРУПА II**НЕОПЛАЗМИ (C00-D48)****МАЛИГНИ НЕОПЛАЗМИ (C00-C97)****МАЛИГНИ НЕОПЛАЗМИ НА УСНА, НА УСНАТА ПРАЗНИНА И НА ФАРИНКСОТ (C00 – C14)****За:****C 00 Малигни неоплазми на усна****C 01 Малигни неоплазми на основа на јазикот****C 02 Малигни неоплазми на др. и на неозначени делови на јазикот****C 03 Малигни неоплазми на гингивата****C 04 Малигни неоплазми на подот на усната празнина****C 05 Малигни неоплазми на непцето****C 06 Малигни неоплазми на други и неозначени делови од усната празнина**

1. Малигном со ВМI помал од 60% или

Малигном со регионални и оддалечени метастази (Т било кој N било кој M₁)

2. Отпусна листа или извештај од специјалист по ОРЛ болести или максилофацијален

хирург со назначена хистопатолошка дијагноза и/или TNM класификација

- извештај од онколог ако е спроведена зрачна и/или хемотерапија

- извештај за постапките и анализи извршени заради дијагностика и лекување

3. **Body- mass indeks** - ВМI = кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и < 14 жени(< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

За:**C 07 Малигни неоплазми на паротидна жлезда****C 08 Малигни неоплазми на други и неозначени големи плунковни жлезди**

1. Малигном со ВМI помал од 60% или

Малигном со регионални и оддалечени метастази (Т било кој N било кој M₁)

2. Отпусна листа или извештај од специјалист по ОРЛ болести или максилофацијален хирург и невролог со назначена

хистопатолошка дијагноза и/или TNM класификација

- извештај од онколог ако е спроведена зрачна и/или хемотерапија

- извештај за постапките и анализи извршени заради дијагностика и лекување (КТ, МР и др.)

3. **Body- mass indeks** - ВМI = кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и < 14 жени(< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

- **C 10 Малигни неоплазми на орофаринксот**

1. Малигном со ВМI помал од 60% или

Малигном со регионални и оддалечени метастази (Т било кој N било кој M₁)

2. Отпусна листа или извештај од специјалист по ОРЛ болести со назначена хистопатолошка дијагноза и/или TNM

класификација

- извештај од онколог ако е спроведена зрачна и/или хемотерапија

- извештај за постапките и анализи извршени заради дијагностика и лекување (КТ, МР и др.)

3. **Body-mass indeks** - ВМI = кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и < 14 жени(< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

C 11 Малигни неоплазми на назофаринксот

1. Малигном со ВМI помал од 60% или

Малигном со регионални и оддалечени метастази (Т било кој N било кој M₁)

2. Отпусна листа или извештај од специјалист по ОРЛ болести со назначена хистопатолошка дијагноза и/или TNM

класификација

- извештај од онколог ако е спроведена зрачна и/или хемотерапија, од офталмолог и невролог

- извештај за постапките и анализи извршени заради дијагностика и лекување (КТ, МР и др.)

3. **Body mass indeks** - ВМI = кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и < 14 жени(< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

C 12 Малигни неоплазми на пириформниот синус

1. Малигном со ВМI помал од 60% или
Малигном со регионални и оддалечени метастази (Т било кој N било кој M₁)
 2. Отпусна листа или извештај од специјалист по ОРЛ болести со назначена хистопатолошка дијагноза и/ или ТНМ класификација
-извештај од онколог ако е спроведена зрачна и/или хемотерапија
-извештај за постапките и анализи извршени заради дијагностика и лекување
-ВМI
 3. **Body mass index** - ВМI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ov** индекс 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

C 13 Малигни неоплазми на хипофарингсот

1. Малигном со ВМI помал од 60% или
Малигном со регионални и оддалечени метастази (Т било кој N било кој M₁)
 2. Отпусна листа или извештај од специјалист по ОРЛ болести со назначена хистопатолошка дијагноза и/ или ТНМ класификација
-извештај од онколог ако е спроведена зрачна и/или хемотерапија
-извештај за постапките и анализи извршени заради дијагностика и лекување (биопсија, КТ, МР и др.)
 3. **Body mass index** - ВМI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ov** индекс 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем
- МАЛИГНИ НЕОПЛАЗМИ НА ДИГЕСТИВНИ ОРГАНИ (C15-C26)**

C15 Малигна неоплазма на езофагусот

1. Малигном со ВМI помал од 60% или
Малигном со регионални и оддалечени метастази
 2. Наоди од интернист/гастроентерохепатолог или торакален/абдоминален хирург коишто треба да содржат Ртг на езофагус, горна ендоскопија со биопсија, ехо на абдомен, Ртг или КТ на бели дробови, лабораториски анализи* со протеинограм
 3. **Body mass index** - ВМI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ov** индекс 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

C16 Малигна неоплазма на желудникот

1. Малигном со ВМI помал од 60% или
Малигном со регионални и оддалечени метастази (Т било кој N било кој M₁)
 2. Наоди од интернист/гастроентерохепатолог или абдоминален хирург коишто треба да содржат Ртг на гастродуоденум, горна ендоскопија со биопсија и патохистолошки наод, ехоендоскопија (факултативно), лапароскопија (факултативно), ехо на абдомен, Ртг или КТ на бели дробови, КТ на мозок (факултативно), лабораториски анализи* со протеинограм
 3. **Body mass index** - ВМI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ov** индекс 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

C17 Малигна неоплазма на тенкото црево

1. Малигном со ВМI помал од 60% или
Малигном со регионални и оддалечени метастази
 2. Наоди од интернист/гастроентерохепатолог или абдоминален хирург коишто треба да содржат контрастна пасажа на тенкото црево, ентоероклиза (факултативно), КТ, селективна ангиографија (факултативно), лапароскопија (факултативно), ехо на абдомен, Ртг или КТ на бели дробови, лабораториски анализи* со протеинограм
 3. **Body mass index** - ВМI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ov** индекс 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

За:

C18 Малигна неоплазма на колонот**C19 Малигна неоплазма на ректосигмоидниот спој****C20 Малигна неоплазма на ректумот****C21 Малигна неоплазма на анусот и на аналниот канал**

1. Малигном со ВМI помал од 60% или
Малигном со регионални и оддалечени метастази (Dukes C)
2. Наоди од интернист/гастроентерохепатолог или абдоминален хирург коишто треба да содржат ректосигмоидоскопија или колоноскопија со биопсија, иригографија, ехо на абдомен, Ртг или КТ на бели дробови, лабораториски анализи* со протеинограм, туморски маркери (CEA, CA 19-9 и др)

3. **Body mass indeks** - BMI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

C22 Малигна неоплазма на црниот дроб и на интрахепатичните жолчни патишта

1. Малигном со BMI помал од 60% или

Малигном со регионални и оддалечени метастази

2. Наоди од интернист/гастроентерохепатолог или абдоминален хирург коишто треба да содржат ехо на абдомен, биопсија на црниот дроб, скен на црниот дроб (факултативно), Ртг или КТ на бели дробови, лабораториски анализи* со протеинограм, туморски маркери (алфа фетопротенин, феритин, СЕА и др)

3. **Body mass indeks** - BMI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

За:

C23 Малигна неоплазма на жолчното кесе

C24 Малигна неоплазма на други и на неозначени делови на билијарниот тракт

C25 Малигна неоплазма на панкреасот

1. Малигном со BMI помал од 60% или

Малигном со регионални и оддалечени метастази

2. Наоди од интернист/гастроентерохепатолог или абдоминален хирург коишто треба да содржат ехо на абдомен, ехоендоскопија, ERCP со биопсија, КТ (факултативно), лапароскопија (факултативно), Ртг или КТ на бели дробови, лабораториски анализи* со протеинограм, туморски маркери (СЕА, СА 19-9, еластаза и др)

3. **Body mass indeks** - BMI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

C26 Малигна неоплазма на други и на недоволно дефинирани дигестивни органи

1. Малигном со BMI помал од 60% или

Малигном со регионални и оддалечени метастази

2. Наоди од интернист/гастроентерохепатолог или абдоминален хирург коишто треба да содржат според индикациите горна или долна ендоскопија, Ртг на гастродуоденум, иригографија, ехо на абдомен, ехоендоскопија, ERCP со биопсија, КТ, лапароскопија, Ртг или КТ на бели дробови, лабораторија* со протеинограм, туморски маркери

3. **Body mass indeks** - BMI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

МАЛИГНИ НЕОПЛАЗМИ НА РЕСПИРАТОРНИТЕ И ИНТРАТОРАКАЛНИТЕ ОРГАНИ (C 30 - C 39)

C 30.1 Малигна неоплазма на средното уво

1. Екстензивни тумори со продор во мозочна обвивка.

2. Отпусна листа или извештај од специјалист по ОРЛ болести со назначена хистопатолошка дијагноза и/ или TNM класификација

-извештај од невролог,неврохирург, онколог ако е спроведена зрачна и/или хемотерапија

-извештај за постапките и анализи извршени заради дијагностика и лекување(биопсија, КТ, МР и др.)

3. **Body- mass indeks** - BMI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

C 31 Малигна неоплазма на аксесорните синуси

1. Малигном со BMI помал од 60% или

Малигном со регионални и оддалечени метастази (Т било кој N било кој M₁)

2. Отпусна листа или извештај од специјалист по ОРЛ болести со назначена хистопатолошка дијагноза и/ или TNM класификација

-извештај од онколог ако е спроведена зрачна и/или хемотерапија

-извештај за постапките и анализи извршени заради дијагностика и лекување(биопсија, КТ, МР и др.), извештај од офталмолог, невролог ако настанал продор во орбита и ендокраниум.

3. **Body- mass indeks** - BMI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

C 32 Малигна неоплазма на ларинксот

1. Малигном со BMI помал од 60% или

Малигном со регионални и оддалечени метастази (Т било кој N било кој M₁)

2. Отпусна листа или извештај од специјалист по ОРЛ болести со назначена хистопатолошка дијагноза и/ или TNM класификација

-извештај од онколог ако е спроведена зрачна и/или хемотерапија

-извештај за постапките и анализи извршени заради дијагностика и лекување (биопсија, КТ, МР и др.)

3. **Body- mass indeks** - BMI = $\text{кг} / (\text{висина во метри})^2$ да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60

- трајни промени здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

- За

C 33 Малигна неоплазма на трахејата**C 34 Малигна неоплазма на бронх и бел дроб**

1. Терминален стадиум со оддалечени метастази

2. Наоди од интернист или пулмолог, торакален хирург и/или онколог коишто треба да содржат Ртг на бели дробови, КТ, патохистолошки наод, Ехо на абдомен, лабораториски* наод

3. **Body- mass indeks** - BMI = $\text{кг} / (\text{висина во метри})^2$ да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

За:

C 37 Малигна неоплазма на тимусот**C 38 Малигна неоплазма на срцето, на медијастинумот и плеврата**

1. Терминален стадиум со оддалечени метастази

2. Наоди од интернист или пулмолог, торакален хирург и/или онколог коишто треба да содржат Ртг на бели дробови, КТ, патохистолошки наод, Ехо на абдомен, лабораториски* наод, скен на коски

3. **Body- mass indeks** - BMI = $\text{кг} / (\text{висина во метри})^2$ да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

МАЛИГНА НЕОПЛАЗМА НА КОСКА И НА ЗГЛОБНА РСКАВИЦА (C40 - C41)

За:

C 40 Малигна неоплазма на коска и на зглобна рскавица на**Екстремитетите****C 41 Малигна неоплазма на коска и на зглобна рскавица на други и на неозначени локализации**

1. Малигном со BMI помал од 60% или

Малигном со регионални и оддалечени метастази

Ампутација на цел или дел од екстремитет со непогодна чкунка за протеза

2. Наоди од ортопед или интернист/ревматолог коишто треба да содржат Ртг, скен (факултативно), КТ (факултативно), патохистолошки наод, Ртг или КТ на бели дробови, ехо на абдомен, лабораториски анализи* со протеинограм

3. **Body- mass indeks** - BMI = $\text{кг} / (\text{висина во метри})^2$ да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

МЕЛАНОМ И ДРУГИ МАЛИГНИ НЕОПЛАЗМИ НА КОЖАТА (C43 - C44)

За:

C 43 Малиген меланом на кожата**C 44 Други малигни неоплазми на кожата**

1. Малигном со BMI помал од 60% или

Малигном со регионални и оддалечени метастази

2. Наоди од хирург/пластичен хирург или дерматолог коишто треба да содржат патохистолошки наод, Ртг или КТ на бели дробови, ехо на абдомен, КТ на мозок (факултативно), лабораториски анализи* со протеинограм

3. **Body- mass indeks** - BMI = $\text{кг} / (\text{висина во метри})^2$ да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

МАЛИГНА НЕОПЛАЗМА НА МЕЗОТЕЛИЈАЛНОТО И НА МЕКОТО ТКИВО

(C45 - C49)

C 45 Мезотелиом

1. Малигном со BMI помал од 60% или

2. Наоди од интернист/пулмолог или торакален хирург коишто треба да содржат Ртг или КТ на бели дробови, биопсија на плеврата со патохистолошки наод, ехо на абдомен, лабораториски анализи* со протеинограм

3. **Body- mass indeks** - BMI = $\text{кг} / (\text{висина во метри})^2$ да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

C 46 Kaposi-ев сарком

1. Малигном со BMI помал од 60% или

Малигном со регионални и оддалечени метастази

2. Наоди од дерматолог или интернист/пулмолог/гастроентерохепатолог коишто треба да содржат патохистолошки наод, серологија за HIV инфекција, Ртг или КТ на бели дробови, ехо на абдомен, лабораториски анализи* со протеинограм
3. **Body- mass indeks** - BMI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

C48 Малигна неоплазма на ретроперитонеумот и перитонеумот

1. Малигном со BMI помал од 60% или
Малигном со регионални и оддалечени метастази
2. Наоди од интернист/гастроентерохепатолог/нефролог или уролог/абдоминален хирург коишто треба да содржат ехо на абдомен, биопсија на перитонеумот со патохистолошки наод, КТ или МР (факултативно), Ртг или КТ на бели дробови, лабораториски анализи со протеинограм
3. **Body- mass indeks** - BMI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

C49 Малигна неоплазма на друго сврзно и меко ткиво

1. Малигном со BMI помал од 60% или
Малигном со регионални и оддалечени метастази
Ампутација на цел или дел од екстремитет
2. Наоди од хирург, ортопед или интернист коишто треба да содржат според индикациите патохистолошки наод, ехо на абдомен, КТ или МР, Ртг или КТ на бели дробови, лабораториски анализи* со протеинограм и др.
3. **Body- mass indeks** - BMI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

МАЛИГНА НЕОПЛАЗМА НА ДОЈКА (C50)

1. Малигном со BMI помал од 60% или
Малигном со регионални и оддалечени метастази (Т било кој N било кој M₁)
2. Наоди од торакален хирург коишто треба да содржат мамографија, пункција со цитолошки наод, патохистолошки наод, Ртг или КТ на бели дробови, ехо на абдомен, скен на коски, КТ на мозок (факултативно), лабораториски анализи* со протеинограм
3. **Body- mass indeks** - BMI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

МАЛИГНИ НЕОПЛАЗМИ НА ЖЕНСКИТЕ ГЕНИТАЛНИ ОРГАНИ (C51 -C58)

C51 Малигна неоплазма на вулвата

1. Малигном со BMI помал од 60% или
Малигном со регионални и оддалечени метастази
2. Наоди од гинеколог коишто треба да содржат биопсија со патохистолошки наод, ехо или КТ на мала карлица, Ртг или КТ на бели дробови, ехо на абдомен, скен на коски, лабораториски анализи* со протеинограм
3. **Body- mass indeks** - BMI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

C52 Малигна неоплазма на вагината

1. Малигном со BMI помал од 60% или
Малигном со регионални и оддалечени метастази (клинички стадиум IV)
2. Наоди од гинеколог коишто треба да содржат колпоскопски наод со биопсија и патохистолошки наод, ехо или КТ на мала карлица, Ртг или КТ на бели дробови, ехо на абдомен, скен на коски, лабораториски анализи* со протеинограм
3. **Body- mass indeks** - BMI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

За:

C53 Малигна неоплазма на цервиксот на утерусот

C54 Малигна неоплазма на телото на утерусот

C55 Малигна неоплазма на утерусот, дел неозначен

1. Малигном со BMI помал од 60% или
Малигном со регионални и оддалечени метастази (клинички стадиум IV)
2. Наоди од гинеколог коишто треба да содржат наод од фракционирана киретажа и патохистолошки наод, ехо или КТ на мала карлица, Ртг или КТ на бели дробови, ехо на абдомен, скен на коски, лабораториски анализи* со протеинограм
3. **Body- mass indeks** - BMI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

За:**C56 Малигна неоплазма на овариум****C57 Малигна неоплазма на други и на неозначени женски генитални органи**

1. Малигном со BMI помал од 60% или

Малигном со регионални и оддалечени метастази (клинички стадиум IV)

2. Наоди од гинеколог коишто треба да содржат трансвагинално ехо, СА-125 во серум, наод од ехо или КТ на мала карлица, хируршка експлорација (факултативно), патохистолошки наод, Ртг или КТ на бели дробови, ехо на абдомен, скен на коски, лабораториски анализи* со протеинограм

3. **Body- mass indeks** - BMI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

C58 Малигна неоплазма на плацентата

1. Малигном со BMI помал од 60% или

Малигном со регионални и оддалечени метастази

2. Наоди од гинеколог коишто треба да содржат наод од киретажа и патохистолошки наод, бета хориогонадотропин во урина, ехо или КТ на мала карлица, Ртг или КТ на бели дробови, ехо на абдомен, скен на коски, лабораториски анализи* со протеинограм

3. **Body- mass indeks** - BMI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

- **МАЛИГНИ НЕОПЛАЗМИ НА МАШКИТЕ ГЕНИТАЛНИ ОРГАНИ (C60 - C63)**

C60 Малигна неоплазма на penisот

1. Малигном со BMI помал од 60% или

Малигном со регионални и оддалечени метастази

2. Наоди од уролог коишто треба да содржат патохистолошки наод, Ртг или КТ на бели дробови, ехо на абдомен, лабораториски анализи* со протеинограм

3. **Body- mass indeks** - BMI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

- **C61 Малигна неоплазма на простата**

1. Малигном со BMI помал од 60% или

Малигном со регионални и оддалечени метастази (клинички стадиум D)

2. Наоди од уролог коишто треба да содржат ехо на простата со биопсија и патохистолошки наод, скен на коски, Ртг или КТ на бели дробови, ехо на абдомен, КТ на мозок (факултативно), лабораториски анализи* со протеинограм, туморски маркери (PSA, алкална и кисела фосфатаза и др)

3. **Body- mass indeks** - BMI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

C62 Малигна неоплазма на тестис

1. Малигном со BMI помал од 60% или

Малигном со регионални и оддалечени метастази (стадиум IV според Royal Marsden Hospital)

2. Наоди од уролог коишто треба да содржат патохистолошки наод, КТ на ретроперитонеумот, Ртг или КТ на бели дробови и медијастинум, ехо на абдомен, лабораториски анализи* со протеинограм, туморски маркери (алфа фетопротеин, хуман хориогонадотропин, лактат дехидрогеназа и др)

3. **Body- mass indeks** - BMI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

C63 Малигна неоплазма на други и на неозначени машки генитални органи

1. Малигном со BMI помал од 60% или

Малигном со регионални и оддалечени метастази

2. Наоди од уролог коишто треба да содржат според индикациите ехо на уринарниот тракт, i. v. урографија, ехо на простата со биопсија и патохистолошки наод, скен на коски, Ртг или КТ на бели дробови, ехо на абдомен, лабораториски анализи* со протеинограм, туморски маркери (PSA, алкална и кисела фосфатаза и др) и др.

3. **Body- mass indeks** - BMI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

МАЛИГНИ НЕОПЛАЗМИ НА УРИНАРНИОТ ТРАКТ (C64 - C68)**C64 Малигна неоплазма на бубрег, исклучувајќи ја реналната карлица**

1. Малигном со ВМI помал од 60% или

Малигном со регионални и оддалечени метастази

2. Наоди од уролог коишто треба да содржат ехо на уринарниот тракт, i. v. урографија, КТ на бубрег, ренална ангиографија, патохистолошки наод, Ртг или КТ на бели дробови, ехо на абдомен, скен на коски (факултативно), КТ на мозок (факултативно), лабораториски анализи* со протеинограм

3. **Body- mass indeks** - ВМI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени

(< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

За:

C65 Малигна неоплазма на реналната карлица**C66 Малигна неоплазма на уретерот****C67 Малигна неоплазма на мочниот меур**

1. Малигном со регионални и оддалечени метастази

2. Наоди од уролог коишто треба да содржат ехо на уринарниот тракт, i. v. урографија или ретроградна пиелографија, цистоскопија или уретероскопија, патохистолошки наод, КТ, Ртг или КТ на бели дробови, ехо на абдомен, лабораториски анализи* со протеинограм

3. **Body- mass indeks** - ВМI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени

(< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

C68 Малигна неоплазма на други и на неозначени уринарни органи

1. Малигном со ВМI помал од 60% или

Малигном со регионални и оддалечени метастази

2. Наоди од уролог коишто треба да содржат според индикациите ехо на уринарниот тракт, i. v. урографија, ехо на простата со биопсија и патохистолошки наод, скен на коски, Ртг или КТ на бели дробови, ехо на абдомен, лабораториски анализи* со протеинограм, туморски маркери (PSA, алкална и кисела фосфатаза и др) и др.

3. **Body- mass indeks** - ВМI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени

(< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

МАЛИГНИ НЕОПЛАЗМИ НА ОКО, МОЗОК И НА ДРУГИ ДЕЛОВИ НА ЦЕНТРАЛНИОТ НЕРВЕН СИСТЕМ (C69 - C72)**C69 Малигна неоплазма на око и аднекси**

1. Ако болеста е на двете очи и ако по исцрпените тераписки можности видната острина на подоброто око со примена на максимална корекција е помала од 0,05 (броење на прсти на 3 м) и/или ширината на видното поле е помала од 10° околу централната фиксациона точка.

2. Отпусна листа од одделение за очни болести, ако болниот бил хоспитализиран

- Специјалистички офталмолошки наоди со податоци за функцијата на видот во период

од најмалку 2 години

- Се испитуваат функциите на видот: видна острина (без корекција со максимална корекција) испитување на видно поле, преглед на биомикроскоп со опис на наодот, преглед на очното дно со опис на наодот, преглед на интраокуларен притисок

3. Трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, за лица чијашто видна острина на подоброто око со максимална корекција е помала од 0,05 (броење на прсти на 3 м)

За:

C70 Малигна неоплазма на менингите**C71 Малигна неоплазма на мозокот**

1. Постојано напредување на клиничката слика која што се карактеризира со општи и фокални симптоми и знаци. Општи: зголемен интракранијален притисок (главоболка, повраќање, апатија, едем на папила со нарушен вид), епилептични напади, психички промени (раздражливост, замор, губиток на памтење, променето однесување). Фокалните симптоми и знаци се разновидни во зависност од локализацијата : парези или парализи, нарушување на видното поле, нарушување на говорот, атаксија, нарушување на рамнотежата, губиток на слухот, нарушување на голтањето, нарушување на движењето на очните булбуси, ендокрини нарушувања.

Напреднати форми со лоша општа состојба или заостанати секвели после хирушко лекување или радиотерапија и хемиотерапија: тешки парези и парализи, или ментални нарушувања .

2. Наоди од невролог кои треба да содржат анамнеза, исцрпен невролошки статус, психички статус, дијагноза со шифра од меѓународната класификација на болести, мислење за потреба од понатамошно лекување, евентуално клиничко испитување и прогноза.

Претходни клинички испитувања: EEG, CT или NMR, евентуално ангиографија пред оперативен третман.
Хоспитализација.

3. **Body- mass indeks** - BMI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60 или **Кратко испитување на менталната состојба** - 0-20

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

C72 Малигна неоплазма на рбетниот мозок, на кранијалните нерви и на други делови од централниот нервен систем

C72.0 Малигни неоплазми на рбетниот мозок

1. Компресија на рбетниот мозок, прогресивно развивање на мускулна слабост и пирамидни знаци, губиток на сензибилитетот и нарушена функција на сфинктерите.

Тешки парализични и квадриплегични форми со нарушена функција на сфинктерите.

2. Наоди од невролог кои треба да содржат анамнеза, исцрпен невролошки статус, психички статус, дијагноза со шифра од меѓународната класификација на болести, мислење за потреба од понатамошно лекување, евентуално клиничко испитување и прогноза.

Претходни клинички испитувања: RTG, LP (лумбална пункција), SEP (сензорни евоцирани потенцијали), CT или NMR.

Хоспитализација.

3. **Body- mass indeks** - BMI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

МАЛИГНИ НЕОПЛАЗМИ НА ТИРЕОИДНАТА И НА ДРУГИ ЕНДОКРИНИ ЖЛЕЗДИ (C73 - C75)

C73 Малигна неоплазма на тиреоидната жлезда

1. Малигном со BMI помал од 60% или

Малигном со регионални и оддалечени метастази

2. Наоди од интернист/ендокринолог или торакален хирург коишто треба да содржат ехо и скен на штитната жлезда, пункција со цитолошки наод, патохистолошки наод, хормонски статус, Ртг или КТ на бели дробови, ехо на абдомен, КТ на мозок (факултативно), лабораториски анализи* со протеинограм

3. **Body- mass indeks** - BMI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

C74 Малигна неоплазма на надбубрежната жлезда

1. Малигном со BMI помал од 60% или

Малигном со регионални и оддалечени метастази

2. Наоди од интернист/ендокринолог или уролог коишто треба да содржат КТ на надбубрежната жлезда, скен на надбубрежната жлезда, патохистолошки наод, хормонски статус, Ртг или КТ на бели дробови, ехо на абдомен, лабораториски анализи* со протеинограм

3. **Body- mass indeks** - BMI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

C75 Малигна неоплазма на други ендокрини жлезди и сродни структури

1. Малигном со BMI помал од 60% или

Малигном со регионални и оддалечени метастази

2. Наоди од интернист/ендокринолог, торакален хирург, уролог или неврохирург коишто треба да содржат според индикациите ехо и скен на штитната жлезда, КТ и скен на надбубрежната жлезда, МР на хипофизата, хормонски статус, Ртг или КТ на бели дробови, ехо на абдомен, лабораториски анализи* со протеинограм и др.

3. **Body- mass indeks** - BMI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

МАЛИГНИ НЕОПЛАЗМИ НА НЕДОВОЛНО ДЕФИНИРАНИ, СЕКУНДАРНИ И НА НЕОЗНАЧЕНИ ЛОКАЛИЗАЦИИ (C76 - C80)

За:

C76 Малигна неоплазма на други и на недоволно дефинирани локализации

C77 Секундарна и неозначена малигна неоплазма на лимфните јазли

C78 Секундарна малигна неоплазма на респираторните и дигестивните органи

C79 Секундарна малигна неоплазма на други локализации

C80 Малигна неоплазма без означена локализација

1. Малигном со ВМI помал од 60% или
Малигном со регионални и оддалечени метастази
 2. Наоди од интернист или хирург коишто треба да содржат според индикациите Ртг или КТ на бели дробови, ехо на абдомен, пункција и биопсија на лимфна жлезда, скен на коски, лабораторија* со протеинограм и др.
 3. **Body- mass indeks** - $\text{BMI} = \text{кг} / (\text{висина во метри})^2$ да биде < 14,5 мажи и <14 жени
(< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

МАЛИГНИ НЕОПЛАЗМИ НА ЛИМФНОТО, ХЕМАТОПОЕТИЧКОТО И СРОДНО ТКИВО (Ц81 - Ц96)

За:

C81 Hodgkin-ов лимфом

C82 Фоликуларен (нодуларен) не-Hodgkin-ов лимфом

C83 Дифузен не-Hodgkin-ов лимфом

C84 Периферни и кожни Т-клеточни лимфоми

C85 Други и неозначени типови на не-Hodgkin-ови лимфоми

1. Лимфом во IV стадиум според Arbor
 2. Наоди од интернист/хематолог коишто треба да содржат лабораторија, периферна размаска, пункција на лимфна жлезда со цитолошки наод, биопсија на лимфна жлезда со патохистолошки наод, Ртг или КТ на бели дробови и медијастинум, ехо или КТ на абдомен, медијастиноскопија (факултативно), лапароскопија (факултативно)
 3. **Body- mass indeks** - $\text{BMI} = \text{кг} / (\text{висина во метри})^2$ да биде < 14,5 мажи и <14 жени
(< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

За:

C88 Малигни имунопролиферативни болести

C90 Мултипли миелом и малигни неоплазми од плазма клетките

1. Напреднат стадиум на болеста (клинички стадиум III според големината на туморската маса)
 2. Наоди од интернист/хематолог коишто треба да содржат лабораториски анализи*, периферна размаска, М протеини во серум и урина, цитолошки наод од пунктат на коскената срж или хистолошки наод од биоптат на коскената срж, Ртг или скен на скелет, Ртг или КТ на бели дробови, креатинин клиренс, ехо на абдомен
 3. **Body- mass indeks** - $\text{BMI} = \text{кг} / (\text{висина во метри})^2$ да биде < 14,5 мажи и <14 жени
(< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

C91 Лимфоидна леукемија

1. Напреднат стадиум на болеста (клинички стадиум III/IV според Rai)
 2. Наоди од интернист/хематолог коишто треба да содржат лабораториски анализи*, периферна размаска, цитолошки или хистолошки наод од коскена срж и лимфна жлезда, Ртг или КТ на бели дробови и медијастинум, ехо или КТ на абдомен
 3. **Body- mass indeks** - $\text{BMI} = \text{кг} / (\text{висина во метри})^2$ да биде < 14,5 мажи и <14 жени
(< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

C92 Миелоидна леукемија

1. Напреднат стадиум на болеста (резистенција на вообичаената терапија, прогресивно зголемување на црниот дроб и слезината, влошување на анемијата, тромбоцитоза или тромбоцитопенија, покачена телесна температура)
 2. Наоди од интернист/хематолог коишто треба да содржат лабораториски анализи*, периферна размаска, цитолошки или хистолошки наод од коскена срж, цитолошки наод од пунктат од слезина, цитогенетски испитувања (Ph1 хромозом), Ртг или КТ на бели дробови и медијастинум, ехо или КТ на абдомен
 3. **Body- mass indeks** - $\text{BMI} = \text{кг} / (\text{висина во метри})^2$ да биде < 14,5 мажи и <14 жени
(< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

За:

C93 Моноцитна леукемија

C94 Други леукемии од означен клеточен тип

C95 Леукемија од неозначен клеточен тип

C96 Други и неозначени малигни неоплазми на лимфното, хематопоетичкото и сродно ткиво

1. Напреднат стадиум на болеста (резистенција на вообичаената терапија, прогресивно зголемување на црниот дроб и слезината, прогресивно зголемување на лимфаденопатијата, влошување на анемијата, покачена телесна температура и др.)
 2. Наоди од интернист/хематолог коишто треба да содржат според индикациите лабораториски анализи*, периферна размаска, цитолошки или хистолошки наод од коскена срж и лимфна жлезда, цитолошки наод од пунктат од слезина, цитогенетски испитувања (Ph1 хромозом), Ртг или КТ на бели дробови и медијастинум, ехо или КТ на абдомен
 3. **Body- mass indeks** - $\text{BMI} = \text{кг} / (\text{висина во метри})^2$ да биде < 14,5 мажи и <14 жени
(< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина или **Barthel-ов** индекс 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

МАЛИГНИ НЕОПЛАЗМИ НА НЕЗАВИСНИ (ПРИМАРНИ) МУЛТИПЛИ ЛОКАЛИЗАЦИИ (C97)

1. Напреднат стадиум на болеста со потхранетост - **Body- mass indeks** - $BMI = \text{кг} / (\text{висина во метри})^2$ да биде $< 14,5$ мажи и < 14 жени ($< 60\%$) од саканата-нормалната телесна тежина
2. Наоди од интернист или хирург коишто треба да содржат според индикациите Ртг или КТ на бели дробови, ехо или КТ на абдомен, пункција и биопсија на лимфна жлезда, скен на коски, лабораторијски анализи со протеинограм и др.
3. **Barthel-ов** индекс 0-60
 - трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

БЕНИГНИ НЕОПЛАЗМИ (D10-D36)**D31 Бенигна неоплазма на око и аднекси****За:****D31.2 Ретина****D31.3 Хориоида****D31.4 Цилијарно тело****D31.6 Орбита - неозначено****D31.9 Око - неозначено**

1. Ако болеста е на двете очи и ако по исцрпените тераписки можности видната острината на подоброто око со примена на максимална корекција е помала од 0,05 (броење на прсти на 3 м) и/или ширината на видното поле е помала од 10^0 околу централната фиксациона точка.
2. Отпусна листа од одделение за очни болести, ако болниот бил хоспитализиран
 - Специјалистички офталмолошки наоди со податоци за функцијата на видот во период од најмалку 2 години
 - Се испитуваат функциите на видот: видна острината (без корекција со максимална корекција) испитување на видно поле, преглед на биомикроскоп со опис на наодот, преглед на очното дно со опис на наодот, преглед на интраокуларен притисок
 - трајни промени во здравствената состојба - потреба од постојана помош и нега од друго лице во поголем обем, за лица чија што видна острината на подоброто око со максимална корекција е од 0,05 (броење на прсти на 3 м), до губење на осет на светло и/или чија што ширина на видното поле не е поголема од 10^0 околу централната фиксациона точка.

D33 Бенигни неоплазми на мозокот и други делови на централниот нервен систем

1. Сите тумори кои што се развиваат во черепот или во каналот на рбетниот мозок, независно од хистопатолошкиот наод, се однесуваат како малигни бидејќи ширејќи се низ затворениот простор, го потиснуваат и го разоруваат мозочното ткиво. Затоа за оваа група на болести важат истите критериуми и услови за потреба од помош и нега од друго лице како за малигните неоплазми на централниот нервен систем (*C70 Малигна неоплазма на менинџиите* и *C71 Малигна неоплазма на мозокот*).
2. Разлика постои само во оцената на потребата за помош и нега од друго лице
 - привремени промени на здравствената состојба - потреба од привремена помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов** индекс: 0-60, со контролен преглед по 24 месеци

НЕОПЛАЗМИ СО НЕСИГУРНА ИЛИ СО НЕПОЗНАТА ПРИРОДА (D37-D48)

1. Лицата со овие ентитети се третираат амбулантно или интрахоспитално до санирање на состојбата при што не ги исполнуваат критериумите за одредување помош и нега од друго лице, освен заради други компликации (иноперабилни неоплазми) кои треба да се оценат под соодветни други групи и шифри во правилникот.

ГРУПА III**БОЛЕСТИ НА КРВТА И КРВОТВОРНИТЕ ОРГАНИ И ОДРЕДЕНИ БОЛЕСТИ КОИ ГО ЗАФАКААТ ИМУНИОТ МЕХАНИЗАМ (D50-D 89)****ХЕМОЛИТИЧКИ АНЕМИИ (D55-D59)****D56 Таласемија****D56.0 Алфа таласемија****D56.1 Бета таласемија - мајорна форма****D56.2 Делта-бета таласемија**

1. Ткивна сидероза со развој на хронична левосрцева слабост со $E\Phi < 20\%$ или класа IV според NYHA
2. Наоди од интернист/хематолог или педијатар коишто треба да содржат лабораториски* наод, периферна размаска, концентрација на хемоглобин F и хемоглобин A_2 , Ртг на скелет, ЕКГ, Ртг на бели дробови и срце, ехокардиограм или ергометрија
3. **Barthel-ов** индекс: 0-90
 - трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов** индекс: 0-60
 - трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов** индекс: 61-90

АПЛАСТИЧНИ И ДРУГИ АНЕМИИ (D60 - D64)

- 1.1 Ткивна сидероза со развој на хронична левосрцева слабост со $E\Phi < 20\%$ или класа IV според NYHA или

1.2 Тромбоцитопенија со интрацеребрално крварење коешто доведува до тешка хемипареза или хемиплегија, когнитивни и бихевиорални нарушувања

2. За

1.1: Наоди од интернист/хематолог коишто треба да содржат лабораториски* наод, периферна размаска, цитолошки или патохистолошки наод од пунктат или биоптат на коскена срж, ЕКГ, Ртг на бели дробови и срце, ехокардиограм или ергометрија

или

за 1.2: Наоди од интернист/хематолог, невролог или физијатар коишто треба да содржат лабораториски* наод, периферна размаска, цитолошки или патохистолошки наод од пунктат или биоптат на коскена срж, ЕКГ, ЕЕГ, КТ или МР на мозок, испитувања на менталниот статус

3. **Barthel-ов индекс:** 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

ОДРЕДЕНИ ЗАБОЛУВАЊА ШТО ГО ЗАФАЌААТ ИМУНИОТ МЕХАНИЗАМ (Д80 - Д89)

Д86 Саркоидоза

1. Напредната форма на болеста со развој на глобална хронична респираторна инсуфициенција ($PaO_2 < 9,3 \text{ kPa}$ со $PaCO_2 > 6,0 \text{ kPa}$) и хронично белодробно срце

2. Наоди од интернист/пулмолог коишто треба да содржат лабораторија* (со гама глобулини, серумска ангиотензин конвертаза, калциум во серум и урина), спироетрија, гасни анализи, Ртг или КТ на бели дробови, бронхоскопија со биопсија и патохистолошки наод, ЕКГ, ехокардиограм

3. **Barthel-ов индекс:** 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

ГРУПА IV ЕНДОКРИНИ, НУТРИТИВНИ И МЕТАБОЛИЧНИ БОЛЕСТИ (Е00-Е90)

ЗАБОЛУВАЊА НА ТИРЕОИДНАТА ЖЛЕЗДА (Е00 - Е07)

За:

Е00 Синдром на конгенитален дефицит на јод

Е03 Друга хипотиреоза

Е03.0 Конгенитална хипотиреоза со дифузна гушавост

Е03.1 Конгенитална хипотиреоза без гушавост

Да се оценат под Група V F70-F79

ДИЈАБЕТЕС МЕЛИТУС (Е10 - Е14)

Се оценуваат реналните, офталмичните, невролошките, периферни циркулаторни и мултипли компликации под Група XIV N00-N99, Група 7 H00- H59 Група VI G00-G99 и Група IX I 00-I 99

ЗАБОЛУВАЊА НА ДРУГИТЕ ЕНДОКРИНИ ЖЛЕЗДИ (Е20 - Е35)

За:

Е 21 Хиперпаратиреоидизам и други заболувања на паратиреоидната жлезда

Е21.0 Примарен хиперпаратиреоидизам,

Е21.2 Друг хиперпаратиреоидизам и

Е21.2 Хиперпаратиреоидизам неозначено

да се оценат под N18- Хронична бубрежна инсуфициенција

Е23 Хипофункција и други болести на хипофизата

Е23.0 Хипофункција и други заболувања на хипофизата (питуитарна кахексија, Sheehan-ов синдром, Simmonds-ова болест)

да се оценат под Е40 - Е46 Малнутриции и нутритивни дефицити

МАЛНУТРИЦИИ И НУТРИТИВНИ ДЕФИЦИТИ (Е40 - Е46)

Е40 Квашиоркор

Е41 Нутритивен маразм

Е42 Маразмичен квашиоркор

Е43 Неозначена тешка протеин-енергетска малнутриција

1. **Body- mass indeks - BMI** = $\text{кг} / (\text{висина во метри})^2$ да биде $< 14,5$ мажи и < 14 жени ($< 60\%$ од саканата-нормалната телесна тежина)

2. Наоди од интернист кои што треба да содржат лабораториски наод со протеинограм, ЕКГ

3. Barthel-ов индекс: 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс: 0-60**
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс: 61-90**

МЕТАБОЛИЧНИ ЗАБОЛУВАЊА (E70 - E90)**E70 Заболување на метаболизмот на ароматичните аминокиселини****За:****E70.0 Класична фенилкетонурија** да се оцени под *Група V F70-F79***E70.2 Заболувања на тирозинскиот метаболизам - алкаптонурија и др.**

1. Полиартроза со фиброзна или коскена фиброза на зафатените зглобови
2. Наоди од интернист, ревматолог или физијатар кои што треба да содржат лабораториски* наод со хомогензитинска киселина во урина, Ртг на зафатените зглобови

3. Barthel-ов индекс: 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс: 0-60**
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс: 61-90**

E71 Заболувања на метаболизмот на разгранетите аминокиселини и на метаболизмот на масните киселини**E71.0 Болест со урина како јаворов сируп** -да се оцени под *Група V F70-F79***E72 Други заболувања на метаболизмот на аминокиселините****E72.0 Заболувања на аминокиселинскиот транспорт****Цистинурија** -да се оцени по под N18- Хронична бубрежна инсуфициенција**Цистиноза, Fanconi синдром** - да се оцени по под N18- Хронична бубрежна инсуфициенција **Hartnup-ова болест** -да се оцени под F70-F79- Душевна заостанатост**E79 Заболувања на пуринскиот и пиримидинскиот метаболизам** - да се оцени под N18- Хронична бубрежна инсуфициенција**E83 Заболувања на минералниот метаболизам****E83.0 Заболувања на метаболизмот на бакар (E83.0) - Wilson-ова болест** да се оцени под K74 -Фиброза и цироза на црниот дроб**E83.2 Заболувања на метаболизмот на железо - хемохроматоза**

1. Хронична левосрцева слабост со ЕФ < 20% или класа IV според NYHA
Декомпензирана цироза на црниот дроб (појава на асцитес)
2. Наоди од интернист или кардиолог коишто треба да содржат лабораториски* наод со серумско железо и заситеност на трансферин, ехо на абдомен, ЕКГ, ехокардиограм, биопсија на црниот дроб со патохистолошки наод

3. Barthel-ов индекс: 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс: 0-60**
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс: 61-90**

E84 Цистична фиброза**E84.0 Цистична фиброза со пулмонални манифестации**

1. Глобална хронична респираторна инсуфициенција ($PaO_2 < 9,3 \text{ kPa}$ со $PaCO_2 > 6,0 \text{ kPa}$)
2. Наоди од педијатар или интернист/пулмолог коишто треба да содржат Ртг на бели дробови и срце, спирометрија, гасни анализи, ЕКГ, ехокардиограм, лабораториски* наод, хлориди во потта

3. Barthel-ов индекс: 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс: 0-60**
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс: 61-90**

E84.1 Цистична фиброза со цревни манифестации да се оцени под E40 - E46

-Малнутриции и нутритивни дефицити

E84.8 Цистична фиброза со други (комбинирани) манифестации

Да се оцени според претходните две точки E84.1 и E84.0

E85 Амилоидоза да се оцени по под N18- Хронична бубрежна инсуфициенција**E88 Други метаболични заболувања****E88.0 Заболувања на плазма-протеинскиот метаболизам неklasифицирани на друго место** алфа-1-антитрипсински дефицит

1. Глобална хронична респираторна инсуфициенција ($\text{PaO}_2 < 9,3 \text{ kPa}$ со $\text{PaCO}_2 > 6,0 \text{ kPa}$)
2. Наоди од педијатар или интернист/пулмолог коишто треба да содржат Ртг на бели дробови и срце, спирографија, гасни анализи, ЕКГ, ехокардиограм, лабораториски* наод со алфа-1-антитрипсин во крв
3. **Barthel-ов индекс:** 0-90
 - трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
 - трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

ГРУПА V**ДУШЕВНИ РАСТРОЈСВА И РАСТРОЈСТВА ВО ОДНЕСУВАЊЕТО (F00-F99)****ОРГАНСКИ, ВКЛУЧУВАЈКИ ГИ И СИМПТОМАТСКИТЕ ДУШЕВНИ РАСТРОЈСТВА (F00-F09)****За:**

F00 (и G30) Демениција кај Alzheimer-ова болест ,
F01 Васкуларна демениција ,
F02.0 (и G31) Демениција кај Pick-ова болест ,
F02.1 (и A81.0) Демениција кај Creutzfeldt-Jakob-ова болест ,
F02.2 (и G10) Демениција кај Huntington-ова болест ,
F02.3 (и G20) Демениција кај Parkinson-овата болест ,
F02.4 (и B22.0) Демениција кај болеста од вирусот на хуманата имунодефициенција - HIV ,
F02.8 Демениција кај други означени болести класифицирани на друго место

1. Прогресивен тек или тек во скокови “чекор по чекор”, пропаѓање на когнитивните функции (губиток на памтење, нарушено внимание, сфаќање, резонирање, апстрактно мислење, перцепции, способност на учење, пресметување, јазични функции), детериорација на контролата на емоциите и социјалното однесување. Иреверзибилни форми со умерен и тежок степен на дементност.
 2. Наоди од психијатар кои треба да содржат: анамнеза, невролошки статус во карактеристични црти, психички статус, дијагноза со шифра од меѓународна класификација, мислење за потреба од понатамошно лекување и евентуално клиничко испитување.
- Претходно клиничко испитување со извештај кој ќе ги содржи сите основни елементи за ова заболување, со посебен осврт на наодот на клиничкиот психолог, видот на заболувањето или растројството, прогноза и можности за ресоцијализација. Хоспитализација или најмалку 2 години амбулантско следење на лекар специјалист психијатар.
3. Прашалник - **Кратко испитување на менталната состојба (The Mini Mental State Examination)** пополнета од психолог-0-25, или **Barthel-ов индекс:** 0-90.
 - трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Кратко испитување на менталната состојба:** 0-20 или **Barthel-ов индекс:** 0-60

ШИЗОФРЕНИЈА, ШИЗОТИПНИ И НАЛУДНИЧАВИ РАСТРОЈСТВА (F20-F29)

1. Хроничен, прогресивен или интермитентен тек, нарушени психички функции , (мислење, афект, воља, нагони и перцепции), со тенденција кон интелектуално пропаѓање и дезорганизација на личноста. Тешки форми со чести психотични епизоди со одржување на симптомите, форми со чести рецидиви со оштетување на личноста или хронични прогресивни форми.
 2. Наоди од психијатар кои треба да содржат: анамнеза, невролошки статус во карактеристични црти, психички статус, дијагноза со шифра од меѓународна класификација, мислење за потреба од понатамошно лекување и евентуално клиничко испитување.
- Предходно клиничко испитување со извештај кој ќе ги содржи сите основни елементи за ова заболување, со посебен осврт на наодот на клиничкиот психолог, видот на заболувањето или растројството, прогноза и можности за ресоцијализација. Хоспитализација или најмалку 2 години амбулантско следење на лекар специјалист психијатар.
3. Скалата за глобална проценка на функционирање на возрасни лица (Adults Global Assessment of Functioning Scale – GAF) пополнета од страна на психолог -0-50.
 - трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Скала за глобална проценка на функционирање на возрасни лица (Adults Global Assessment of Functioning Scale – GAF)** 0-30.

РАСТРОЈСТВА НА РАСПОЛОЖЕНИЕТО (АФЕКТИВНИ РАСТРОЈСТВА) (F30-F39)

1. Хроничен тек со егзацербации и ремисии, со нарушен афект кој води до оштетување на другите психички функции (внимание, мислење, нагони, воља), но не води до интелектуално пропаѓање, намалена критичност, зголемена опасност од суицидни тенденции. Тешки форми како: делирантна манија, агитираната депресија, ступорозна депресија, форми со чести егзацербации и слободни интервали пократки од 6 месеци и форми резистентни на терапија без можност за постигнување на задоволителни ремисии.
 2. Наоди од психијатар кои треба да содржат: анамнеза, невролошки статус во карактеристични црти, психички статус, дијагноза со шифра од меѓународна класификација, мислење за потреба од понатамошно лекување и евентуално клиничко испитување.
- Предходно клиничко испитување со извештај кој ќе ги содржи сите основни елементи за ова заболување, со посебен осврт на наодот на клиничкиот психолог, видот на заболувањето или растројството, прогноза и можности за ресоцијализација. Хоспитализација или најмалку 2 години амбулантско следење на лекар специјалист психијатар.
3. Скалата за глобална проценка на функционирање на возрасни лица (Adults Global Assessment of Functioning Scale – GAF) пополнета од страна на психолог -0-50.
 - привремени промени на здравствената состојба - привремена потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Скала за глобална проценка на функционирање на возрасни лица (Adults Global Assessment of Functioning Scale – GAF)** 0-30, со контролен преглед - по 24 месеци

НЕВРОТСКИ, СТРЕСОГЕНИ И СОМАТОФОРМНИ РАСТРОЈСТВА (F40-F48)

1. Хроничен прогресивен тек, фобични, присилни или конверзивни нарушувања, депресивни идеи со зголемен ризик од суициди.

Тешки форми со регресивни промени на личноста, резистентни на терапија.

2. Наоди од психијатар кои треба да содржат: анамнеза, невролошки статус во карактеристични црти, психички статус, дијагноза со шифра од меѓународна класификација, мислење за потреба од понатамошно лекување и евентуално клиничко испитување.

Претходно клиничко испитување со извештај кој ќе ги содржи сите основни елементи за ова заболување, со посебен осврт на наодот на клиничкиот психолог, видот на заболувањето или растројството, прогноза и можности за ресоцијализација.

Хоспитализација и тимско мислење од 3 психијатри од соодветна хоспитална установа.

3. Скалата за глобална проценка на функционирање на возрастни лица (Adult's Global Assessment of Functioning Scale – GAF) пополнета од страна на психолог -0-50.

- привремени промени на здравствената состојба - привремена потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Скала за глобална проценка на функционирање на возрастни лица** (Adult's Global Assessment of Functioning Scale – GAF) 0-30, со контролен преглед - по 24 месеци

ДУШЕВНА ЗАОСТАНАТОСТ (F70-F79)**F72 Тешка душевна заостанатост**

1. Коефициент на интелигенција 20-34 одреден со стандардизирани тестови.

2. Медицинска документација од специјализирани установи во која се потврдува критериумот верифицирана од психолог.

3. **Barthel-ов индекс:** 0-60

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

F 73 Длабока душевна заостанатост

1. Коефициент на интелигенција под 20 одреден со стандардизирани тестови.

2. Медицинска документација од специјализирани установи во која се потврдува критериумот верифициран од психолог.

3. **Barthel-ов индекс:** 0-60

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

ГРУПА VI**БОЛЕСТИ НА НЕРВНИОТ СИСТЕМ (G00-G99)****ВОСПАЛИТЕЛНИ БОЛЕСТИ НА ЦЕНТРАЛНИОТ НЕРВЕН СИСТЕМ (G00 – G09)**

Потреба од помош и нега од друго лице има кај последиците од прележаните воспалителни болести (тешки парези, парализи, екстрапирамиден синдром, интелектуални нарушувања) коишто се опишани во соодветни подгрупи на оваа група на болести.

СИСТЕМСКИ АТРОФИИ ШТО ПРИМАРНО ГО ЗАФАКААТ ЦЕНТРАЛНИОТ НЕРВЕН СИСТЕМ (G11-G13)

За:

G11 Херeditарна атаксија,

G11.1 Церебеларна атаксија со ран почеток- Friedreich-ова атаксија

G12 Спинална мускулна атрофија,

G12.2 Болест на моторниот неврон - Амиотрофична латерална склероза (Sclerosis lateralis amyotrophica) и сродни синдроми.

1. Бавно прогресивен тек, разновидна симптоматологија во зависност од болеста (спастичен синдром со спастична слабост на екстремитетите, синдром на спинална мускулна атрофија со мускулна слабост и атрофии, булбарна парализа со дисфагија и дизартрија, атаксија, атрофија на оптикус со слепило).

Тешки параплегични или квадриплегични форми или само булбарни форми.

2. Наоди од невролог кои треба да содржат анамнеза, исцрпен невролошки статус, психички статус, дијагноза со шифра од меѓународната класификација на болести, мислење за потреба од понатамошно лекување, евентуално клиничко испитување и прогноза.

Претходни клинички испитувања што опфаќаат: EMG, CT или NMR на мозок и рбетен мозок, мускулна биопсија.

Хоспитализација.

3. **Barthel-ов индекс:** 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

ЕКСТРАПИРАМИДНИ ЗАБОЛУВАЊА И ЗАБОЛУВАЊА НА ДВИЖЕЊЕТО (G20 – G26)

За:

G20 Parkinson- ова болест,

G21 Секундарен паркинсонизам,

G23 Други дегенеративни болести на базалните ганглии,

G24 Дистонија,

G25 Други екстрапирамидни заболувања и болести на движењето

Во оваа група се вбројуваат и следните болести кои што во меѓународната класификација се распоредени во други групи: Хепатолентикуларна дегенерација-Wilson-ова болест (E83) и Хронична прогресивна херeditарна хореа- Morbus Huntington (G10).

1. Хроничен прогресивен тек, присуство на хипокинетско-хипертоничен синдром (ригор, акинезија, тремор) или на хиперкинетско-хипотоничен синдром (хореа, атетоза, бализам, дистонија) во зависност од болеста. Психички нарушувања (успорен мисловен процес, налудничави идеи, лабилно расположение и нарушен афект, до деменција). Развие на клиничка слика или интелектуално пропаѓање до деменција.

2. Наоди од невролог кои треба да содржат анамнеза, исцрпен невролошки статус, психички статус, дијагноза со шифра од меѓународната класификација на болести, мислење за потреба од понатамошно лекување, евентуално клиничко испитување и прогноза.

Претходни клинички испитувања: EEG, EMG, CT.

Хоспитализација.

3. **Barthel-ов** индекс: 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов** индекс: 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов** индекс: 61-90

ДЕМИЕЛИНИЗИРАЧКИ БОЛЕСТИ НА ЦЕНТРАЛНИОТ НЕРВЕН СИСТЕМ (G35 – G37)

За:

G35 Мултипла склероза

G36 Друга акутна дисеминирана демиелинизација

1. Хроничен прогресивен тек на болеста, но може да биде со повремени ремисии и егзацербации, со разновидност на симптоматологијата: ретробулбарен неуритис со слепило, офталмоплегичка со диплопии, нистагмус, церебеларна атаксија, интенционален тремор, спастична парепареза, спастично атаксичен од, психички промени (еуфорија и интелектуално пропаѓање).

Малигна форма на болеста, но и бенигна форма во поодминат стадиум со изразени пречки во моториката.

2. Наоди од невролог кои треба да содржат анамнеза, исцрпен невролошки статус, психички статус, дијагноза со шифра од меѓународната класификација на болести, мислење за потреба од понатамошно лекување, евентуално клиничко испитување и прогноза.

Претходни клинички испитувања: лумбална пункција и електрофореза на ликвор (тотални протеини, гама глобулини IgG, IgA и IgM, плазма клетки), VEP (визуелни евоцирани потенцијали), BAEP (аудитивни евоцирани потенцијали), NMR (нуклеарна магнетна резонанца), CT (компјутеризирана томографија), EEG (електроенцефалографија), преглед на серум (гама глобулини).

Хоспитализација.

3. **Barthel-ов** индекс: 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов** индекс: 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов** индекс: 61-90

ЕПИЗОДНИ И ПАРОКСИЗМАЛНИ ЗАБОЛУВАЊА (G40-G47)

За:

G40 Епилепсија

G41 Статус епилептикус

1. Повремена, изненадна појава на напади на генерализирани тонично клонични грчеви со нарушена свест, парцијални напади со секундарна генерализација, парцијални напади со комплексна психичка симптоматологија.

Форми резистентни на терапија, со лошо контролирани напади и со психички промени.

2. Наоди од невролог кои треба да содржат анамнеза, исцрпен невролошки статус, психички статус, дијагноза со шифра од меѓународната класификација на болести, мислење за потреба од понатамошно лекување, евентуално клиничко испитување и прогноза.

Претходни клинички испитувања: EEG, CT.

Хоспитализација.

- Само врз основа на медицинската документација- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем

ПОЛИНЕВРОПАТИИ И ДРУГИ ЗАБОЛУВАЊА НА ПЕРИФЕРНИОТ НЕРВЕН СИСТЕМ (G60 – G64)

1. Присуство на сензомоторни невролошки нарушувања (парези, парализи, атаксија), во склоп на акутно или хронично оштетување на периферниот нервен систем од различни причини (воспалителни, токсични, метаболички, васкуларни, херидитарни).

Знатно нарушување на функционално моторниот интегритет на организмот.

2. Наоди од невролог кои треба да содржат анамнеза, исцрпен невролошки статус, психички статус, дијагноза со шифра од меѓународната класификација на болести, мислење за потреба од понатамошно лекување, евентуално клиничко испитување и прогноза.

Претходни клинички испитувања што опфаќаат: лумбална пункција и преглед на ликвор (за полирадикулонеуритис), EMG, лабораториски токсиколошки анализи.

Хоспитализација.

3. **Barthel-ов** индекс: 0-90

- Привремени промени на здравствената состојба - привремено потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов** индекс: 0-60 и помал обем на потреба на помош и нега при **Barthel-ов** индекс: 61-90), со контролен преглед по 24 месеци

БОЛЕСТИ НА НЕВРОМУСКУЛНА СПОЈКА И МУСКУЛНИ БОЛЕСТИ (G70 – G73)**G70 Мијастенија гравис и други мионеврални заболувања**

1. Хроничен, променлив тек со ремисии и егзацербации, со патолошки замор на специфични групи на мускули кои во декрешчендо ја губат снагата на активност. Најчесто се зафатени мускулите на очите (птоза, страбизам, диплопии), потоа мускулите на лицето, вилиците, грлото и вратот (слаба мимичка експресија, тешкотии со жвакање и голтање и назален говор), мускулите на екстремитетите, дишните мускули и сфинктерите.

Умерени генерализирани форми со зафатени скелетни и булбарни мускули, без кризи, но со незадоволителен одговор на лекови и акутни фулминантни форми со брза прогресија, изразени респираторни кризи и лоша реакција на лекови.

2. Наоди од невролог кои треба да содржат анамнеза, исцрпен невролошки статус, психички статус, дијагноза со шифра од меѓународната класификација на болести, мислење за потреба од понатамошно лекување, евентуално клиничко испитување и прогноза.

Претходни клинички испитувања што опфаќаат: Prostigmin-ски тест, EMG, Tensilon-ски тест, тест за отривање на антитела на рецепторите на ацетилхолин.

Хоспитализација.

3. **Barthel-ов индекс:** 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60

• трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

За:

G71 Примарни заболувања на мускулите

G71.0 Мускулна дистрофија,

G71.1 Миотонични заболувања,

G72 Други миопатии

G73 Заболувања на мионевралната спојка и мускул кај болести класифицирани на друго место

1. Хроничен прогресивен тек со мускулна слабост и атрофии најчесто на проксималната мускулатура на екстремитетите, псеудохипертрофии, угаснати тетивни рефлексии и отежнат од.

Тешки форми со нарушени движења и форми со генерализирана мускулна слабост и оштетени висцерални органи.

2. Наоди од невролог кои треба да содржат анамнеза, исцрпен невролошки статус, психички статус, дијагноза со шифра од меѓународната класификација на болести, мислење за потреба од понатамошно лекување, евентуално клиничко испитување и прогноза.

Претходни клинички испитувања што опфаќаат: EMG, испитување на ензими во серум (алдолаза-ALS, трансаминази-AST, ALT, креатин фосфокиназа-CPK, лактат дехидрогеназа-LDH), мускулна биопсија.

Хоспитализација.

3. **Barthel-ов индекс:** 0-90

• трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60

• трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

За:

G81 Хемиплегија,

G82 Параплегија и тетраплегија

G83 Други паралистични синдроми

Состојби кои што се стари и долготрајни, од непозната причина.

1. Присуство на парализи или парези од тежок степен што ги ограничуваат движењата и активностите.

2. Наоди од невролог кои треба да содржат анамнеза, исцрпен невролошки статус, психички статус, дијагноза со шифра од меѓународната класификација на болести, мислење за потреба од евентуално клиничко испитување и прогноза.

3. **Barthel-ов индекс:** 0-90

• трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60

• трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

ГРУПА VII**БОЛЕСТИ НА ОКОТО И НА АДНЕКСИТЕ (H00-H59)****ЗАБОЛУВАЊА НА НА СКЛЕРАТА, КОРНЕЈАТА, ИРИСОТ И ЦИЛИЈАРНО ТЕЛО (H15-H22)****H17 Корнеални лузни и заматувања**

1. Лица кај кои болеста на корнеата ги зафатила двете очи и оставила лузна и заматување како трајна последица која довела до намалување на видната острината која на подобро око со примена на максимална корекција е помала од 0,05 или броене на прсти на 3 м (100% намалена видна функција).

2. Отпусна листа од одделение за очни болести, ако болниот бил хоспитализиран

- Специјалистички офталмолошки наоди со податоци за функцијата на видот во период од најмалку 2 години

- Се испитуваат функциите на видот: видна острината (без корекција со максимална корекција) испитување на видно поле, преглед на биомикроскоп со опис на наодот, преглед на очното дно со опис на наодот, преглед на интраокуларен притисок

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, за лица чија што видна острината на подоброто око со максимална корекција е помала од 0,05 или броење на прсти на 3 м (100% намалена видна функција).

H22 Заболувања на присот и цилијарното тело кај болести класифицирани на друго место

1. Лица кај кои како последица на болеста која ги зафатила двете очи настанало трајно оштетување на видот кој со примена на максимална корекција на подоброто око е помал од 0,05 или броење на прсти на 3 м (100% намалена видна острината).
2. Отпусна листа од одделение за очни болести, ако болниот бил хоспитализиран
 - Специјалистички офталмолошки наоди со податоци за функцијата на видот во период од најмалку 2 години
 - Се испитуваат функциите на видот: видна острината (без корекција со максимална корекција) испитување на видно поле, преглед на биомикроскоп со опис на наодот, преглед на очното дно со опис на наодот, преглед на интраокуларен притисок
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, за лица чија што видна острината на подоброто око со максимална корекција е помала од 0,05 или броење на прсти на 3 м (100% намалена видна функција)

ЗАБОЛУВАЊА НА ЛЕКАТА (H25-H28)

1.1) Ако болеста е на двете очи и ако по извршената хируршка интервенција видната острината на подоброто око е помала од 0,05 (броење на прсти на 3 м) со примена на максимална корекција или

1.2) ако болеста е на двете очи и ако видната острината на подоброто око со примена на максимална корекција е помала од 0,05 (броење на прсти на 3 м), додека не се создадат услови за извршување на хируршка интервенција.

2. Отпусна листа од одделение за очни болести, ако болниот бил хоспитализиран
 - Специјалистички офталмолошки наоди со податоци за функцијата на видот во период од најмалку 2 години
 - Се испитуваат функциите на видот: видна острината (без корекција со максимална корекција) испитување на видно поле, преглед на биомикроскоп со опис на наодот, преглед на очното дно со опис на наодот, преглед на интраокуларен притисок

за под 1.1):

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, за лица чија што видна острината на подоброто око со максимална корекција е помала од 0,05 или броење на прсти на 3 м (100% намалена видна функција).

за под 1.2):

- Привремени промени на здравствената состојба - привремена потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, за лица чија што видна острината на подоброто око со максимална корекција е помала од 0,05 (броење на прсти на 3 м), додека не се изврши хируршката интервенција. Контролен преглед по 6 месеци.

Ако по извршената операција видната острината на подоброто око со примена на максимална корекција е поголема од 0,05 (броење на прсти на 3 м), **не ги исполнува определените услови за помош и нега од друго лице**. Ако лицето има слепило на едното око поради некоја друга болест, а на другото катаракта и ако после извршената операција видната острината на подоброто око со примена на максимална корекција е поголема од 0,05 (броење на прсти на 3 м), **не ги исполнува определените услови за помош и нега од друго лице**. Ако по извршената операција, при состојба на pseudophakia или aphakia на двете очи се јават компликации и видот на подоброто око со примена на максимална корекција е помал од 0,05 (броење на прсти на 3 м), **ги исполнува определените услови за помош и нега од друго лице**. Ако постои контраиндикација за извршување на хируршка интервенција, потврдено со медицинска документација и ако постојат горенаведените критериуми, **ги исполнува определените услови за помош и нега од друго лице**.

ЗАБОЛУВАЊА НА ХОРИОИДЕАТА И РЕТИНАТА (H30-H36)

1. Лицата кај кои по исцрпувањето на сите терапевтски можности, при зафатеност на двете очи, дошло до трајно намалување на видната острината, така што со примена на максимална корекција видната острината на подоброто око е помала од 0,05 или броење на прсти на 3 м (100% намалена видна функција) и/или ширината на видното поле на подоброто око да не е поголема од 10° околу централната фиксациона точка.
2. Отпусна листа од одделение за очни болести, ако болниот бил хоспитализиран
 - Специјалистички офталмолошки наоди со податоци за функцијата на видот во период од најмалку 2 години
 - Се испитуваат функциите на видот: видна острината (без корекција со максимална корекција) испитување на видно поле, преглед на биомикроскоп со опис на наодот, преглед на очното дно со опис на наодот, преглед на интраокуларен притисок
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, за лица чија што видна острината на подоброто око со максимална корекција е помала од 0,05 или броење на прсти на 3 м (100% намалена видна функција) и/или ширината на видното поле да не е поголема од 10° околу централната фиксациона точка.

ГЛАУКОМ (H40-H42)

1. Кај лицата кај кои како последица на заболувањето кое ги зафатило двете очи, по исцрпувањето на сите терапевтски можности, дошло до трајно намалување на видната острината и на ширината на видното поле, така што со примена на максимална корекција видната острината на подоброто око е помала од 0,05 или броење на прсти на 3 м (100% намалена видна функција) и/или ширината на видното поле на подоброто око не е поголема од 10° околу централната фиксациона точка.
2. Отпусна листа од одделение за очни болести, ако болниот бил хоспитализиран
 - Специјалистички офталмолошки наоди со податоци за функцијата на видот во период од најмалку 2 години
 - Се испитуваат функциите на видот: видна острината (без корекција со максимална корекција) испитување на видно поле, преглед на биомикроскоп со опис на наодот, преглед на очното дно со опис на наодот, преглед на интраокуларен притисок

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, за лица чија што видна острината на подоброто око со максимална корекција е помала од 0,05 или броење на прсти на 3 м (100% намалена видна функција) и/или ширината на видното поле да не е поголема од 10° околу централната фиксациона точка.

ЗАБОЛУВАЊА НА СТАКЛЕСТОТО ТЕЛО И ОЧНОТО ЈАБОЛКО (H43-H45)

За:

H44 Заболувања на очното јаболко

H45 Заболувања на стаклесто тело и очно јаболко класифицирани на друго место

1. Како последица на зафатеност на двете очи со патолошкиот процес и по исцрпувањето на сите тераписки можности, ако настанат трајни нарушувања на видната острината и на ширината на видното поле, така што видот на подоброто око со максимална корекција е помал од 0,05 или броење на прсти на 3 м (100% намалена видна функција) и/или ширината на видното поле не е поголема од 10° околу централната фиксациона точка.
2. Отпусна листа од одделение за очни болести, ако болниот бил хоспитализиран
 - Специјалистички офталмолошки наоди со податоци за функцијата на видот во период од најмалку 2 години
 - Се испитуваат функциите на видот: видна острината (без корекција со максимална корекција) испитување на видно поле, преглед на биомикроскоп со опис на наодот, преглед на очното дно со опис на наодот, преглед на интраокуларен притисок
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, за лица чија што видна острината на подоброто око со максимална корекција е помала од 0,05 или броење на прсти на 3 м (100% намалена видна функција) и/или ширината на видното поле да не е поголема од 10° околу централната фиксациона точка.

ЗАБОЛУВАЊА НА ОПТИЧКИОТ НЕРВ И ВИДНИТЕ ПАТИШТА (H46-H48)

1. Кај лица кај кои како последица на болеста која ги зафатила двете очи настанало трајно оштетување на видната острината, така што видот на подоброто око со примена на максимална корекција е помал од 0,05 или броење на прсти на 3 м (100% намалена видна функција) и/или ширината на видното поле не е поголема од 10° околу централната фиксациона точка.
2. Отпусна листа од одделение за очни болести, ако болниот бил хоспитализиран
 - Специјалистички офталмолошки наоди со податоци за функцијата на видот во период од најмалку 2 години
 - Се испитуваат функциите на видот: видна острината (без корекција со максимална корекција) испитување на видно поле, преглед на биомикроскоп со опис на наодот, преглед на очното дно со опис на наодот, преглед на интраокуларен притисок
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, за лица чија што видна острината на подоброто око со максимална корекција е помала од 0,05 или броење на прсти на 3 м (100% намалена видна функција) и/или ширината на видното поле да не е поголема од 10° околу централната фиксациона точка.

НАРУШУВАЊЕ НА ВИДОТ И СЛЕПИЛО (H53-H54)

H53 Нарушувања на видот

H53.4 Дефекти во видно поле

1. Тоа се состојби кои настанале како последица на одредени патолошки процеси во очите и оставиле трајни промени во ширината на видното поле која што е помала од 10° околу централната фиксациона точка.
2. Отпусна листа од одделение за очни болести, ако болниот бил хоспитализиран
 - Специјалистички офталмолошки наоди со податоци за функцијата на видот во период од најмалку 2 години
 - Се испитуваат функциите на видот: видна острината (без корекција со максимална корекција) испитување на видно поле, преглед на биомикроскоп со опис на наодот, преглед на очното дно со опис на наодот, преглед на интраокуларен притисок
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, за лица чија што ширина на видното поле не е поголема од 10° околу централната фиксациона точка.

H54 Слепило и слаб вид

За:

H54.0 Слепило на двете очи

H54.3 Неквалификувано губење на видот на двете очи

H54.7 Неозначено губење на видот

1. Трајно намалување на видната острината на двете очи како последица на одредени патолошки процеси во очите, така што видот на подоброто око со примена на максимална корекција е помал од 0,05 или броење на прсти на 3 м (100% намалување на видната функција) и/или ширината на видното поле е помала од 10° околу централната фиксациона точка.
2. -Отпусна листа од одделение за очни болести, ако болниот бил хоспитализиран
 - Специјалистички офталмолошки наоди со податоци за функцијата на видот во период од најмалку 2 години
 - Се испитуваат функциите на видот: видна острината (без корекција со максимална корекција) испитување на видно поле, преглед на биомикроскоп со опис на наодот, преглед на очното дно со опис на наодот, преглед на интраокуларен притисок
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, за лица чија што видна острината на подоброто око со максимална корекција е помала од 0,05 или броење на прсти на 3 м (100% намалена видна функција) и/или ширината на видното поле да не е поголема од 10° околу централната фиксациона точка.

**ГРУПА IX
БОЛЕСТИ НА ЦИРКУЛАТОРНИОТ СИСТЕМ (I00-I99)****ХРОНИЧНИ РЕВМАТСКИ СРЦЕВИ БОЛЕСТИ (I05 – I09)**

1.1) Хронична левосрцева слабост со ежекциона фракција (ЕФ) < 20% или класа IV според NYHA или

1.2) Цереброваскуларен инсулт со тешка хемипареза или хемиплегија

за под 1.1):

Наоди од интернист или кардиолог коишто треба да содржат ЕКГ, лабораториски* наод, Ртг на бели дробови и срце, ехокардиограм или ергометрија

За под 1.2):

Наоди од интернист или кардиолог, невролог и физијатар коишто треба да содржат ЕКГ, лабораториски* наод, ехокардиограм, ЕЕГ, КТ или МР на мозок

3. Barthel-ов индекс: 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

ХИПЕРТЕНЗИВНИ БОЛЕСТИ (I10 - I15)

1.1) Хронична левосрцева слабост со ЕФ < 20% или класа IV според NYHA или

1.2) Цереброваскуларен инсулт со тешка хемипареза или хемиплегија или

1.3) Терминална хронична бубрежна инсуфициенција-да се оцени под *N18 Хронична бубрежна инсуфициенција*.

За под 1.1):

Наоди од интернист или кардиолог коишто треба да содржат ЕКГ, лабораториски* наод, наод на очното дно, Ртг на бели дробови и срце, ехокардиограм или ергометрија

За под 1.2):

Наоди од интернист или кардиолог, невролог и физијатар коишто треба да содржат ЕКГ, лабораториски* наод, ехокардиограм, ЕЕГ, КТ или МР на мозок

3. Barthel-ов индекс: 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

ИСХЕМИЧНИ БОЛЕСТИ НА СРЦЕТО (I20 - I25)**Хронична исхемична болест на срцето (I25)**

1.1) Хронична левосрцева слабост со ЕФ < 20% или класа IV според NYHA или

1.2) Цереброваскуларен инсулт со тешка хемипареза или хемиплегија

За под 1.1):

Наоди од интернист или кардиолог коишто треба да содржат ЕКГ, лабораториски* наод, наод на очното дно, Ртг на бели дробови и срце, ехокардиограм или ергометрија

за под 1.2):

Наоди од интернист или кардиолог, невролог и физијатар коишто треба да содржат ЕКГ, лабораториски* наод, ехокардиограм, ЕЕГ, КТ или МР на мозок

3. Barthel-ов индекс: 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

ПУЛМОНАЛНА СРЦЕВА БОЛЕСТ И БОЛЕСТИ НА ПУЛМОНАЛНАТА ЦИРКУЛАЦИЈА (I26 - I28)

1. Хронично белодробно срце (ЕКГ или ехокардиографски знаци на хипертрофија на десното срце којашто настанала поради нарушена функција и/или структура на белите дробови) со глобална хронична респираторна инсуфициенција ($PaO_2 < 9,3$ kPa со $PaCO_2 > 6,0$ kPa)

2. Наоди од интернист, пулмолог или кардиолог коишто треба да содржат ЕКГ, лабораториски* наод, Ртг на бели дробови и срце, ехокардиограм, спирометрија, гасни анализи

3. Barthel-ов индекс: 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

ДРУГИ ФОРМИ НА СРЦЕВА БОЛЕСТ (I30 - I52)

1.1) Хронична левосрцева слабост со ЕФ < 20% или класа IV според NYHA или

1.2) Цереброваскуларен инсулт со тешка хемипарежа или хемиплегија**За под 1.1):**

Наоди од интернист или кардиолог коишто треба да содржат ЕКГ, лабораториски* наод, Ртг на бели дробови и срце, ехокардиограм или ергометрија

За под 1.2):

Наоди од интернист или кардиолог, невролог и физијатар коишто треба да содржат ЕКГ, лабораториски* наод, ехокардиограм, ЕЕГ, КТ или МР на мозок

2. Barthel-ов индекс: 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс: 0-60**
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс: 61-90**

ЦЕРЕБРОВАСКУЛАРНИ БОЛЕСТИ (160 - 169)**1. Тешка хемипарежа или хемиплегија,**

2. Наоди од интернист или кардиолог, невролог и физијатар коишто треба да содржат ЕКГ, лабораториски* наод, ЕЕГ, КТ или МР на мозок

3. Barthel-ов индекс: 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс: 0-60**
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс: 61-90**

БОЛЕСТИ НА АРТЕРИИТЕ, АРТЕРИОЛИТЕ И КАПИЛАРИТЕ (170 - 179)**I 173 Други периферни васкуларни болести****I73.1Тромбоангитис облитераис (Buerger)**

1. Ампутација на: ногата во колкот и бедрото (едностран или двостран) или на ногата во ниво на надколеницата со непогодна чкунка за протеза (едностран или двостран) или на двете подколеници и стапала или со чкунки непогодни за протези (едностран или двостран).

2. Наоди од интернист или кардиолог и васкуларен хирург, лабораториски* наод, ЕКГ, Doppler ехо на крвните садови или ангиографија

3. Barthel-ов индекс: 0-90

- привремени промени на здравствената состојба - привремена потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс: 0-60**; и во помал обем, при **Barthel-ов индекс: 61-90**), со контролен преглед по 24 месеци

I74 Артериска емболија и тромбоза

1. Ампутација на: ногата во колкот и бедрото (едностран или двостран) или на ногата во ниво на надколеницата со непогодна чкунка за протеза (едностран или двостран) или на двете подколеници и стапала или со чкунки непогодни за протези (едностран или двостран).

2. Наоди од интернист или кардиолог и васкуларен хирург, лабораториски* наод, ЕКГ, Doppler ехо на крвните садови или ангиографија

3. Barthel-ов индекс: 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс: 0-60**
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс: 61-90**

БОЛЕСТИ НА ВЕНИ, НА ЛИМФНИ САДОВИ И ЛИМФНИ ЈАЗЛИ, НЕКЛАСИФИЦИРАНИ НА ДРУГО МЕСТО (180 - 189)**I 82 Друга венска емболија и тромбоза****I82.8 Емболија и тромбоза на други означени вени (Phlegmasia alba dolens и Phlegmasia cerulea dolens)**

1. Ампутација на: ногата во колкот и бедрото (едностран или двостран) или на ногата во ниво на надколеницата со непогодна чкунка за протеза (едностран или двостран) или на двете подколеници и стапала или со чкунки непогодни за протези (едностран или двостран).

2. Наоди од интернист и васкуларен хирург, лабораториски* наод, ЕКГ, Doppler ехо на крвните садови или флебографија

3. Barthel-ов индекс: 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс: 0-60**
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс: 61-90**

ГРУПА X**БОЛЕСТИ НА РЕСПИРАТОРНИОТ СИСТЕМ (J00-J99)****ХРОНИЧНИ ДОЛНОРЕСПИРАТОРНИ БОЛЕСТИ (J40-J47)****За:****J43 Емфизем****J44 Друга хронична опструктивна пулмонална болест****J45 Астма****J47 Бронхиектазија**

1. Тежок опструктивен или опструктивно-рестриктивен синдром со глобална хронична респираторна инсуфициенција ($\text{PaO}_2 < 9,3 \text{ kPa}$ со $\text{PaCO}_2 > 6,0 \text{ kPa}$) и хронично белодробно срце
2. Наоди од интернист или пулмолог коишто треба да содржат спирометрија, гасни анализи, Ртг на бели дробови и срце, ЕКГ, ехокардиограм, лабораториски* наод
3. **Barthel-ов индекс:** 0-90
 - трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
 - трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

БЕЛОДРОБНИ БОЛЕСТИ ПРЕДИЗВИКАНИ СО НАДВОРЕШНИ АГЕНСИ (J60-J70)

J60 Пневмококиоза кај јагленокопачи

1. Прогресивна масивна фиброза (ПМФ) на белите дробови со глобална хронична респираторна инсуфициенција ($\text{PaO}_2 < 9,3 \text{ kPa}$ со $\text{PaCO}_2 > 6,0 \text{ kPa}$) и хронично белодробно срце
2. Наоди од интернист или пулмолог коишто треба да содржат спирометрија, гасни анализи, Ртг на бели дробови и срце, ЕКГ, ехокардиограм, лабораториски* наод
3. **Barthel-ов индекс:** 0-90
 - трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
 - трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

J61 Пневмококиоза предизвикана со азбестни и други минерални влакна

1. Прогресивна масивна фиброза (ПМФ) на белите дробови со глобална хронична респираторна инсуфициенција ($\text{PaO}_2 < 9,3 \text{ kPa}$ со $\text{PaCO}_2 > 6,0 \text{ kPa}$) и хронично белодробно срце
2. Наоди од интернист или пулмолог коишто треба да содржат спирометрија, гасни анализи, Ртг на бели дробови и срце, азбестни телца во спутумот, ЕКГ, ехокардиограм, лабораториски* наод
3. **Barthel-ов индекс:** 0-90
 - трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
 - трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

За:

J62 Пневмококиоза предизвикана со прав кој содржи силициум

J63 Пневмококиоза предизвикана со други неоргански правови (алуминоза, бокситна фиброза, берилиоза и др)

1. Прогресивна масивна фиброза (ПМФ) на белите дробови со глобална хронична респираторна инсуфициенција ($\text{PaO}_2 < 9,3 \text{ kPa}$ со $\text{PaCO}_2 > 6,0 \text{ kPa}$) и хронично белодробно срце
2. Наоди од интернист или пулмолог коишто треба да содржат спирометрија, гасни анализи, Ртг на бели дробови и срце, ЕКГ, ехокардиограм, лабораториски* наод
3. **Barthel-ов индекс:** 0-90
 - трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
 - трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

J65 Пневмококиоза придружена со туберкулоза

1. Прогресивна масивна фиброза (ПМФ) на белите дробови и туберкулоза со глобална хронична респираторна инсуфициенција ($\text{PaO}_2 < 9,3 \text{ kPa}$ со $\text{PaCO}_2 > 6,0 \text{ kPa}$) и хронично белодробно срце
2. Наоди од интернист, пулмолог или пневмофтизиолог коишто треба да содржат спирометрија, гасни анализи, Ртг на бели дробови и срце, ЕКГ, ехокардиограм, лабораториски* наод, туберкулински тест, преглед на спутум за БК
3. **Barthel-ов индекс:** 0-90
 - трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
 - трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

J66 Болест на дишен пат предизвикана со специфична органска прав

1. Глобална хронична респираторна инсуфициенција ($\text{PaO}_2 < 9,3 \text{ kPa}$ со $\text{PaCO}_2 > 6,0 \text{ kPa}$) и хронично белодробно срце
2. Наоди од интернист или пулмолог коишто треба да содржат спирометрија, гасни анализи, Ртг на бели дробови и срце, ЕКГ, ехокардиограм, лабораториски* наод
3. **Barthel-ов индекс:** 0-90
 - трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
 - трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

J67 Хиперсензитивен пневмонит предизвикан со органски прав

1. Хронична форма со развој на прогресивна белодробна фиброза со глобална хронична респираторна инсуфициенција ($\text{PaO}_2 < 9,3 \text{ kPa}$ со $\text{PaCO}_2 > 6,0 \text{ kPa}$) и хронично белодробно срце

2. Наоди од интернист или пулмолог коишто треба да содржат спирометрија, гасни анализи, алерголошки испитувања, Ртг на бели дробови и срце, ЕКГ, ехокардиограм, лабораториски* наод

3. **Barthel-ов индекс:** 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

J68 Респираторни состојби предизвикани со инхалација на хемикалии, гасови, чадови и парени

J68.4 Хронични респираторни состојби предизвикани со хемикалии, гасови, чадови и парени

1. Глобална хронична респираторна инсуфициенција ($\text{PaO}_2 < 9,3 \text{ kPa}$ со $\text{PaCO}_2 > 6,0 \text{ kPa}$) и хронично белодробно срце

Наоди од интернист или пулмолог коишто треба да содржат спирометрија, гасни анализи, Ртг на бели дробови и срце, ЕКГ, ехокардиограм, лабораториски* наод

3. **Barthel-ов индекс:** 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

ДРУГИ РЕСПИРАТОРНИ БОЛЕСТИ ШТО ГЛАВНО ГО ЗАФАКААТ ИНТЕРСТИЦИЈУМОТ (J80 - J84)

J84 Други интерстицијални пулмонални болести

J84.1 Други интерстицијални пулмонални болести со фиброза

1. Прогресивна фиброза на белите дробови со глобална хронична респираторна инсуфициенција ($\text{PaO}_2 < 9,3 \text{ kPa}$ со $\text{PaCO}_2 > 6,0 \text{ kPa}$) и хронично белодробно срце

2. Наоди од интернист или пулмолог коишто треба да содржат спирометрија, гасни анализи, Ртг на бели дробови и срце, ЕКГ, ехокардиограм, лабораториски* наод, белодробна биопсија

3. **Barthel-ов индекс:** 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

J90-J94 ДРУГИ БОЛЕСТИ НА ПЛЕВРАТА

J94 Други плеврални состојби

J94.1 Фиброторакс

1. Тежок рестриктивен синдром со глобална хронична респираторна инсуфициенција ($\text{PaO}_2 < 9,3 \text{ kPa}$ со $\text{PaCO}_2 > 6,0 \text{ kPa}$) и хронично белодробно срце

2. Наоди од интернист или пулмолог коишто треба да содржат спирометрија, гасни анализи, Ртг на бели дробови и срце, ЕКГ, ехокардиограм, лабораториски* наод

3. **Barthel-ов индекс:** 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

ДРУГИ БОЛЕСТИ НА РЕСПИРАТОРНИОТ СИСТЕМ (J95-J99)

J95 Постпроцедурални респираторни заболувања, неклассифицирани на друго место

J96 Респираторна инсуфициенција, неклассифицирана на друго место

1. Глобална хронична респираторна инсуфициенција ($\text{PaO}_2 < 9,3 \text{ kPa}$ со $\text{PaCO}_2 > 6,0 \text{ kPa}$) и хронично белодробно срце

2. Наоди од интернист или пулмолог коишто треба да содржат спирометрија, гасни анализи, Ртг на бели дробови и срце, ЕКГ, ехокардиограм, лабораториски* наод

3. **Barthel-ов индекс:** 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

ГРУПА X

БОЛЕСТИ НА ДИГЕСТИВНИОТ СИСТЕМ (K00-K93)

БОЛЕСТИ НА ЕЗОФАГУСОТ, НА ЖЕЛУДНИКОТ И ДУОДЕНУМОТ (K20 - K31)

За:

K22 Други болести на езофагусот

K22.0 Ахалазија на кардијата

K22.2 Езофагеална опструкција (компресија, констрикција, стеноза, стриктура)

1. Синдром на малапсорпција - **Body- mass indeks** - BMI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина

2. Наоди од интернист или гастроентерохепатолог коишто треба да содржат лабораториски* наод, Ртг на езофагус, горна ендоскопија

3. **Barthel-ов индекс:** 0-90

- привремени промени на здравствената состојба - привремена потреба од помош и нега од друго лице, во поголем обем при **Barthel-ов индекс:** 0-60; и во помал обем при **Barthel-ов индекс:** 61-90): со контролен преглед по 24 месеци

НЕИНФЕКТИВЕН ЕНТЕРИТ И КОЛИТ (K50 - K52)

K50 Crohn-ова болест (регионален ентерит)

1. Синдром на малапсорпција - **Body- mass indeks** - BMI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина

2. Наоди од интернист/гастроентерохепатолог или абдоминален хирург коишто треба да содржат лабораториски* наод, Ртг на тенко црево, биопсија на тенкото црево (факултативно)

3. **Barthel-ов индекс:** 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

БОЛЕСТИ НА ЦРНИОТ ДРОБ (K70 - K77)

K70 Алкохолна болест на црниот дроб

K70.3 Алкохолна цироза на црниот дроб

1. Декомпензирана цироза на црниот дроб (појава на асцитес)

2. Наоди од интернист/гастроентерохепатолог коишто треба да содржат лабораториски* наод со протеинограм и фактори на коагулација, ехо на абдомен, радиоизотопни испитувања на црниот дроб и неговата циркулација (факултативно), биопсија на црниот дроб (факултативно)

3. **Barthel-ов индекс:** 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

K71 Токсична болест на црниот дроб

K71.7 Токсична болест на црниот дроб со фиброза и цироза на црниот дроб

1. Декомпензирана цироза на црниот дроб (појава на асцитес)

2. Наоди од интернист/гастроентерохепатолог коишто треба да содржат лабораториски* наод со протеинограм и фактори на коагулација, ехо на абдомен, радиоизотопни испитувања на црниот дроб и неговата циркулација (факултативно), биопсија на црниот дроб (факултативно)

3. **Barthel-ов индекс:** 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

K74 Фиброза и цироза на црниот дроб

1. Декомпензирана цироза на црниот дроб (појава на асцитес)

Наоди од интернист/гастроентерохепатолог коишто треба да содржат лабораториски* наод со протеинограм и фактори на коагулација, ехо на абдомен, радиоизотопни испитувања на црниот дроб и неговата циркулација (факултативно), биопсија на црниот дроб (факултативно)

3. **Barthel-ов индекс:** 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

ЗАБОЛУВАЊА НА ЖОЛЧНОТО КЕСЕ, БИЛИЈАРНИОТ ТРАКТ И ПАНКРЕАСОТ (K80 - K87)

За:

K86 Други болести на панкреасот

K86.0 Со алкохол предизвикан хроничен панкреатит

K86.1 Друг хроничен панкреатит

1. Синдром на малапсорпција - **Body- mass indeks** - BMI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60% од саканата-нормалната телесна тежина)

2. Наоди од интернист/гастроентерохепатолог коишто треба да содржат лабораториски* наод со панкреасните ензими (амилази, трипсин) во крв и урина, апсорпциони тестови (тест со д-ксилоза, липиди во фецес и др), ехо на абдомен, ERCP, СТ на панкреас (факултативно)

3. Barthel-ов индекс: 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

ДРУГИ БОЛЕСТИ НА ДИГЕСТИВНИОТ СИСТЕМ (K90 - K93)**K90 Цревна малапсорпција**

1. Синдром на малапсорпција - **Body- mass indeks** - BMI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60% од саканата-нормалната телесна тежина)
2. Наоди од интернист/гастроентерохепатолог или педијатар коишто треба да содржат лабораториски* наод со протеинограм и јонограм, апсорпциони тестови (тест со д-ксилоза, липиди во фецес и др), Ртг на тенкото црево, биопсија на тенкото црево (факултативно)
3. **Barthel-ов индекс:** 0-90
 - трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
 - трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

K91 Постпроцедурални заболувања на дигестивниот систем, неklasифицирани на друго место**K91.1 Постгастрични хируршки синдроми (дампинг, постгастректомичен, постваготомичен)**

1. Синдром на малапсорпција - **Body- mass indeks** - BMI =кг / (висина во метри)² да биде < 14,5 мажи и <14 жени (< 60%) од саканата-нормалната телесна тежина
2. Наоди од интернист/гастроентерохепатолог или абдоминален хирург коишто треба да содржат лабораториски* наод, Ртг на гастродуоденум, горна ендоскопија
3. **Barthel-ов индекс:** 0-90
 - трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
 - трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

ГРУПА XII**БОЛЕСТИ НА КОЖАТА И НА ПОТКОЖНОТО ТКИВО (I00-I99)**

Компликациите од оваа група, да се оценат под соодветни други групи и шифри наведени во правилникот

ГРУПА XIII**БОЛЕСТИ НА МУСКУЛОСКЕЛЕТНИОТ СИСТЕМ И НА СВРЗНОТО ТКИВО (M00-M99)****ИНФЕКТИВНИ АРТРОПАТИИ (M00 - M03)**

1. Артритис или остеоартритис со анкилоза на големите зглобови на екстремитетите (колело, колк, рамен зглоб)
2. Наоди од ревматолог, ортопед или хирург коишто треба да содржат Ртг на зафатеното подрачје, лабораториски* наод, микробиолошки наод
3. **Barthel-ов индекс:** 0-90
 - привремени промени на здравствената состојба - привремена потреба од помош и нега од друго лице, во поголем обем при **Barthel-ов индекс:** 0-60; и во помал обем при **Barthel-ов индекс:** 61-90: со контролен преглед по 12 месеци

ВОСПАЛИТЕЛНИ ПОЛИАРТРОПАТИИ (M05 - M14)

За:

M05 Серопозитивен ревматоиден артрит**M06 Друг ревматоиден артрит**

1. IV анатомски стадиум (завршен стадиум Ы фиброзна или коскена анкилоза на зафатените зглобови со другите промени карактеристични за ревматоидниот артритис) или IV физиолошка класа (ограничувања во можностите за грижа за самиот себе и сите други животни активности, професионални и вонпрофесионални) според ARA (Американска ревматолошка асоцијација)
2. Наоди од интернист или ревматолог коишто треба да содржат лабораториски* наод, серолошки наод, Ртг на зафатените зглобови
3. **Barthel-ов индекс:** 0-90
 - трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
 - трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

M07 Псоријатични и снетропатични полиартропатии

1. Завршен стадиум на тешките облици со фиброзна или коскена анкилоза на зафатените зглобови
2. Наоди од интернист или ревматолог и дерматовенеролог (псоријатична артропатија) коишто треба да содржат лабораториски* наод, серолошки наод, Ртг на зафатените зглобови

3. Barthel-ов индекс: 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс: 0-60**
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс: 61-90**

За:**M08 Јувенилен артрит****M09 Јувенилен артрит кај болести класифицирани на друго место**

1. Завршен стадиум на полиартикуларниот облик и на тешките форми на системскиот и олигоартикуларниот облик (фиброзна или коскена анкилоза на зафатените зглобови)

Наоди од интернист или ревматолог коишто треба да содржат лабораториски* наод, серолошки наод, Ртг на зафатените зглобови

3. Barthel-ов индекс: 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс: 0-60**
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс: 61-90**

M10 Гихт

1.а) Завршен стадиум на деструктивниот полиартикуларен облик (фиброзна или коскена анкилоза на зафатените зглобови) или

1.2) Терминална ХБИ при хронична уратна нефропатија - да се оцени под *Хронична бубрежна инсуфициенција N18*

2. Наоди од интернист или ревматолог коишто треба да содржат лабораториски* наод со урати во серум и урина, Ртг на зафатените зглобови, кристали во синовијалната течност

3. Barthel-ов индекс: 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс: 0-60**
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс: 61-90**

АРТРОЗИ (M15 - M19)**M15 Полиартроза**

1. Завршен стадиум со фиброзна или коскена анкилоза на големите зглобови од екстремитетите (колк, колено, рамен зглоб)

2. Наоди од интернист, ревматолог или физијатар коишто треба да содржат лабораториски* наод, серолошки наод, Ртг на зафатените зглобови

3. Barthel-ов индекс: 0-90

- привремени промени на здравствената состојба - привремена потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем при **Barthel-ов индекс: 0-60**; и во помал обем при **Barthel-ов индекс: 61-90**: со контролен преглед по 12 месеци

M16 Коксартроза

1. Завршен стадиум со фиброзна или коскена анкилоза на зафатениот колк/колкови

2. Наоди од интернист, ревматолог, физијатар или ортопед коишто треба да содржат лабораториски* наод и Ртг на зафатените зглобови

3. Barthel-ов индекс: 0-90

- привремени промени на здравствената состојба - привремена потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс: 0-60**; и во помал обем при **Barthel-ов индекс: 61-90**: со контролен преглед по 12 месеци

M17 Гонартроза

1. Завршен стадиум со фиброзна или коскена анкилоза на зафатеното колено/колена

2. Наоди од интернист, ревматолог, физијатар или ортопед коишто треба да содржат лабораториски* наод и Ртг на зафатените зглобови

3. Barthel-ов индекс: 0-90

- привремени промени на здравствената состојба - привремена потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс: 0-60**; и во помал обем при **Barthel-ов индекс: 61-90**: со контролен преглед по 12 месеци

СИСТЕМСКИ ЗАБОЛУВАЊА НА СВРЗНОТО ТКИВО (M30 - M36)**M30 Нодозен полиартрит и сродни состојби**

1.1) Терминална хронична бубрежна инсуфициенција - да се оцени под *N18 Хронична бубрежна инсуфициенција* или

1.2) Хронична левосрцева слабост со ЕФ < 20% или класа IV според NYHA или

1.3) Ампутација на еден или два долни екстремитети

Наоди од интернист или кардиолог коишто треба да содржат ЕКГ, лабораториски *наод, серолошки наод, Ртг на бели дробови и срце, ехокардиограм или ергометрија

3. Barthel-ов индекс: 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс: 0-60**
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс: 61-90**

M31 Други некротизирачки васкулити**За:****M31.0 Goodpasture синдром,****M31.3 Wegener-ова грануломатоза,**да се оценат според критериуми за *N 18 Хронична бубрежна инсуфициенција*.**M31.4 Синдром на лакот на аортата Takayasu**

1.1) Хронична левосрцева слабост со ЕФ < 20% или класа IV според NYHA или

1.2) Цереброваскуларен инзулт со тешка хемипареза или хемиплегија

За под 1.1):

Наоди од интернист или кардиолог кои што треба да содржат ЕКГ, лабораториски наод, Ртг на бели дробови и срце, Doppler ехо на крвните садови или ангиографија, ехокардиограм или ергометрија

За под 1.2):

Наоди од интернист или кардиолог, невролог и физијатар коишто треба да содржат ЕКГ, лабораториски наод, ехокардиограм, ЕЕГ, КТ или МР на мозок

3. **Barthel-ов индекс:** 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

M32 Системски лупус еритематодесда се оцени според критериуми за *N 18. Хронична бубрежна инсуфициенција***M33 Дерматополимиозит**

1. Мускулна слабост на рамениот и карличниот појас од V степен (изразено гевав од со нагласена лордоза и неможност за одење по скали или подигнување од столица без туѓа помош) или VI степен (неможност за одење без туѓа помош)

2. Наоди од интернист или ревматолог коишто треба да содржат лабораториски* наод, серолошки наод, мускулна биопсија

3. **Barthel-ов индекс:** 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

M34 Системска склероза1.1) Интерстициелна белодробна фиброза со глобална хронична респираторна инсуфициенција ($PaO_2 < 9,3 \text{ kPa}$ со $PaCO_2 > 6,0 \text{ kPa}$) и хронично белодробно срце или1.2) Терминална хронична бубрежна инсуфициенција- да се оцени под *N18 Хронична бубрежна инсуфициенција*

или

1.3) Синдром на малапсорпција при афекција на ГИТ (езофагус, црева) - **Body- mass indeks** - $BMI = \text{кг} / (\text{висина во метри})^2$ да биде < 14,5 мажи и < 14 жени (< 60% од саканата-нормалната телесна тежина)

или

1.4) Контрактури на малите зглобови од шепата

За под 1.1):

Наоди од интернист, пулмолог или ревматолог коишто треба да содржат лабораториски* наод, серолошки наод, Ртг на бели дробови и срце, спирометрија, гасни анализи, ЕКГ, ехокардиограм

За под 1.3):

Наоди од интернист или гастроентерохепатолог коишто треба да содржат лабораториски* наод, серолошки наод, Ртг на езофагус или црево

За под 1.4):

Наоди од интернист, ревматолог или дерматовенеролог коишто треба да содржат лабораториски* наод, серолошки наод, Ртг на зафатените зглобови

3. **Barthel-ов индекс:** 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

M35 Друга системска зафатеност на сврзното ткиво**M35.1 Други преклопувачки синдроми**

1.1) Деструктивен полиартритис со развој на фиброзни или коскени анкилози или

1.2) Интерстицијална белодробна фиброза со глобална хронична респираторна инсуфициенција ($\text{PaO}_2 < 9,3 \text{ kPa}$ со $\text{PaCO}_2 > 6,0 \text{ kPa}$) и хронично белодробно срце

или

1.3) Мускулна слабост на рамениот и карличниот појас од V степен (изразено гегав од со нагласена лордоза и неможност за одење по скали или подигнување од столица без туѓа помош) или VI степен (неможност за одење без туѓа помош)

За под 1.1):

Наоди од интернист или ревматолог коишто треба да содржат лабораториски* наод, серолошки наод, Ртг на зафатените зглобови

За под 1.2):

Наоди од интернист, пулмолог или ревматолог коишто треба да содржат лабораториски* наод, серолошки наод, Ртг на бели дробови и срце, спирометрија, гасни анализи, ЕКГ, ехокардиограм

За под 1.3):

Наоди од интернист или ревматолог коишто треба да содржат лабораториски* наод, серолошки наод, мускулна биопсија

2. **Barthel-ов индекс:** 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

M35.2 Behçet-ова болест

1.1) Слепило поради хроничниот увеитис-да се оцени под *H54 Слейило и слаб вид*

или

1.2) Цереброваскуларен инзулт со тешка хемипареа или хемиплегија

2. Наоди од интернист или кардиолог, невролог и физијатар коишто треба да содржат ЕКГ, лабораториски* наод, ехокардиограм, ЕЕГ, КТ или МР на мозок

3. **Barthel-ов индекс:** 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

ДЕФОРМИРАЧКИ ДОРЗОПАТИИ (M40 - M43)

За:

M40 Кифоза и лордоза

M41 Сколиоза

1. Глобална хронична респираторна инсуфициенција ($\text{PaO}_2 < 9,3 \text{ kPa}$ со $\text{PaCO}_2 > 6,0 \text{ kPa}$) и хронично белодробно срце

2. Наоди од интернист или пулмолог коишто треба да содржат лабораториски* наод, Ртг рбетниот столб (торакален дел), спирометрија, гасни анализи, ехокардиограм

3. **Barthel-ов индекс:** 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

СПОНДИЛОПАТИИ (M45 - M49)

За:

M45 Анкилозен спондилит

M46 Други воспалителни спондилопатии

1.1) Развој на фиброзни или коскени анкилози на меѓупрешленските и сакроилијакалните зглобови,

или

1.2) Миелопатија или радикулопатија кои што предизвикуваат тешки парези или парализи на горните или долните екстремитети

За под 1.1):

Наоди од интернист или ревматолог коишто треба да содржат Ртг рбетниот столб и карлицата, лабораториски* наод, серолошки наод

За под 1.2):

Наоди од интернист или ревматолог и невролог коишто треба да содржат Ртг на рбетниот столб, КТ или МР, ЕМГ, лабораториски* наод, серолошки наод

2. **Barthel-ов индекс:** 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

За:

M47 Спондилоза

M48 Други спондилопатии

1. Дорзопатија со миелопатија или радикулопатија коишто предизвикуваат тешки парези или парализи на горните или долните екстремитети

2. Медицинска документација

Наоди од интернист или ревматолог и невролог коишто треба да содржат Ртг на рбетниот столб, КТ или МР, ЕМГ, лабораториски* наод

3. Barthel-ов индекс: 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс: 0-60**
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс: 61-90**

ДРУГИ ДОРЗОПАТИИ (M50 - M54)**M50 Заболувања на цервикалниот диск****M51 Други заболувања на интервертебралниот диск**

1. Дорзопатија со миелопатија или радикулопатија коишто предизвикуваат тешки парези или парализи на горните или долните екстремитети

2. Наоди од интернист или ревматолог и невролог коишто треба да содржат Ртг рбетниот столб, КТ или МР, ЕМГ, лабораториски* наод

3. Barthel-ов индекс: 0-90

- привремени промени на здравствената состојба - привремена потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем при **Barthel-ов индекс: 0-60**; и во помал обем при **Barthel-ов индекс: 61-90**; со контролен преглед по 12 месеци

МЕКОТКИВНИ ЗАБОЛУВАЊА (M60 - M79)**M 72.0 Палмарна фасцијална фиброматоза (Mb Dupuytren)**

1. Контрактури на зглобовите од шаките и стапалата

2. Наоди од интернист или ревматолог и пластичен хирург коишто треба да содржат Ртг на шаките и стапалата, лабораториски* наод

3. Barthel-ов индекс: 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс: 0-60**
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс: 61-90**

ЗАБОЛУВАЊА НА КОСКЕНАТА ГУСТИНА И СТРУКТУРА (M80 - M85)

За:

M80 Остеопороза со патолошка фрактура**M82 Остеопороза кај болести класифицирани на друго место**

1. Остеопороза со патолошки фрактури (компресивни фрактури на прешлени, врат од фемур)

2. Наоди од интернист, ревматолог или ортопед коишто треба да содржат Ртг на рбетот и карлицата, Ртг на други зафатени делови од скелетот, лабораториски* наод со електролити (Ca, P), денситометрија

3. Barthel-ов индекс: 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс: 0-60**
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс: 61-90**

M83 Адултна остеомалација

1. Остеопороза со патолошки фрактури (компресивни фрактури на прешлени)

2. Наоди од интернист, ревматолог или ортопед коишто треба да содржат Ртг на рбетот и рамениот појас, Ртг на други зафатени делови од скелетот, лабораториски* наод со електролити (Ca, P), денситометрија

3. Barthel-ов индекс: 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс: 0-60**
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс: 61-90**

ДРУГИ ОСТЕОПАТИИ (M86 - M90)**M86 Остеомиелит**

1. Остеомиелитис на долгите коски со секвестрација, патолошка фрактура или псевдоартроза

2. Наоди од ортопед или хирург коишто треба да содржат Ртг на зафатеното подрачје, фистулографија (факултативно), лабораториски* наод, микробиолошки наод

3. Barthel-ов индекс: 0-90

- привремени промени на здравствената состојба - привремена потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем при **Barthel-ов индекс: 0-60**; и во помал обем при **Barthel-ов индекс: 61-90**; со контролен преглед по 12 месеци

M88 Paget-ова болест

1. Дорзопатија со миелопатија или радикулопатија кои што предизвикуваат тешка парепареа или пареплегија

2. Наоди од интернист или ревматолог и невролог коишто треба да содржат Ртг на рбетниот столб, КТ или МР на рбетниот столб, ЕМГ, лабораториски* наод (со алкална и кисела фосфатаза во серум, хидроксипролин во урина)

3. **Barthel-ов индекс:** 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

ГРУПА XIV**БОЛЕСТИ НА ГЕНИТОУРИНАРНИОТ СИСТЕМ (N00-N99)****РЕНАЛНА ИНСУФИЦИЕНЦИЈА (N17-N19)****N18 Хронична ренална инсуфициенција**

1. Лица со хронична бубрежна инсуфициенција, на хемодијализа со тешки компликации во клиничката слика (кардиоваскуларни, цереброваскуларни, од централен или периферен нервен систем)
Креатинин клиренс под 10 мл/мин (под 0,17 ml/sec)

2 - Извештај од специјалист интернист- нефролог со анамнеза (да содржи податоци за почетокот на болеста, текот на болеста, дијагностичките методи и постапки , текот и должината на лекувањето, успехот на лекувањето,), статус, дијагноза и мислење за понатамошно лекување

-Испитувања и наоди : стандарден лабораториски* наод, електролити во урина и серум, нативен Rtg на уринарен тракт , ехо на уринарен тракт , клиренс на урса и креатинин. Ако е потребно, факултативно: серолошки испитувања (AST, CK, ANA и др.), 24- часовна протеинурија, уринокултура интравенска урографија, скинтиграфија, СТ, MR, ренална биопсија, преглед од уролог

-наоди од специјалисти, во зависност од компликациите : кардиолог, невролог, психијатар, офталмолог, уролог
-докази за претходно лекување : отпусни листи од соодветни здравствени установи во кои се лекувал болниот и/или специјалистички наоди- извештаи од специјалисти нефролози и/или уролози

3. **Barthel-ов индекс:** 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов индекс:** 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов индекс:** 61-90

ГРУПА XV**БРЕМЕНОСТ, ПОРОДУВАЊЕ И ПУЕРПЕРИУМ (O00-O99)**

Компликациите (кардиоваскуларни , на периферниот и централниот нервен систем, урогенитални , ендокрини, хематолошки, респираторни, инфективни, офталмолошки, мускулоскелетни и др) од оваа група, да се оценат под соодветни други групи и шифри наведени во правилникот.

ГРУПА XVI**ОДРЕДЕНИ СОСТОЈБИ ШТО НАСТАНУВААТ ВО ПЕРИНАТАЛНИОТ ПЕРИОД (P00-P96)**

Компликациите (кардиоваскуларни , на периферниот и централниот нервен систем, урогенитални , ендокрини, хематолошки, респираторни, инфективни, офталмолошки, мускулоскелетни и др) од оваа група да се оценат под соодветни други групи и шифри наведени во правилникот.

ГРУПА XVII**КОНГЕНИТАЛНИ МАЛФОРМАЦИИ, ДЕФОРМАЦИИ И ХРОМОЗОМСКИ НЕНОРМАЛНОСТИ (Q00-Q99)**

Конгенитеалните малформации на нервниот систем Q00-Q07 кои одат со душевни растројства, душевна заостанатост и невролошки испади да се оценат со критериуми под *Група V F00-F99* и *G00-G99*

Конгениталните малформации на окото Q10-Q15 да се оценат под *Група 7 H00- H59*, на циркулаторниот систем Q20-Q28 да се оценат *Група IX I 00-I 99* на респираторниот систем Q30-Q34 да се оценат под *Група X J00- J99*, на дигестивниот систем Q38-Q45 да се оценат под *Група XI K00-K93*, на мускулоскелетниот систем Q65-Q79 да се оценат под *Група XIII , M00-M99*, на уринарниот систем Q60-Q64 да се оценат под *група XIV N00-N99*,

Другите конгенитални малформации *Q80-Q89* да се оценат под соодветни групи и шифри веќе дадени во правилникот.

Хромозомските ненормалности Q90-Q99 да се оценат под *Група V F70-F79* или под соодветни шифри адекватни за компликациите.

ГРУПА XVIII**СИМПТОМИ, ЗНАЦИ И НЕНОРМАЛНИ КЛИНИЧКИ И ЛАБОРАТОРИСКИ НАОДИ, НЕКЛАСИФИЦИРАНИ НА ДРУГО МЕСТО (R00-R99)**

Не се предмет на оценка.

ГРУПА XIX**ПОВРЕДА, ТРУЕЊЕ И ДРУГИ ОДРЕДЕНИ ПОСЛЕДИЦИ ОД НАДВОРЕШНИ ПРИЧИНИ (S00-S98)**

За:

ПОВРЕДИ НА ГЛАВАТА (S00-S09)

ВРАТОТ, (S10-S19)

ТОРАКСОТ (S20-S29)

АБДОМЕНОТ КРСТОТ, ЛУМБАЛНИОТ РБЕТ И

КАРЛИЦАТА (S30- - S39)

1.1) Трајни промени и нарушувања на здравствената состојба: потполна или делумна одземеност на екстремитет, на една страна на тело, парализа, квадриплегија

или

1.2) Привремени промени: ако после хоспитализацијата е потребно домашно лекување со мирување (во легната положба) и додека трае имобилизацијата.

2. Наод од хирург-ортопед, физијатар, невролог, РТГ и КТ на повредената регија.

Зависно од локацијата на повредите, наод и од други специјалисти (ОРЛ, уролог, гинеколог, психијатар, психолог)

3. **Barthel-ов** индекс: 0-90

За под 1.1):

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов** индекс: 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов** индекс: 61-90

За 1.2):

- привремени промени на здравствената состојба - привремена потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем при **Barthel-ов** индекс: 0-60, со контролен преглед по 12 месеци; и во помал обем при **Barthel-ов** индекс 61-90, со контролен преглед по 6 месеци

За:

ПОВРЕДИ НА РАМОТО И НАДЛАКТИЦАТА (S40-S49)

ПОВРЕДИ НА ЛАКТОТ И ПОДЛАКТИЦАТА (S50-S59)

ПОВРЕДИ НА РАЧНИОТ ЗГЛОБ И ШЕПАТА (S60 - S69)

1. Потполн губиток (едностран или двостран) на: рамо и надлактица, лакат и подлактица, рачен зглоб и шепа; или потполна неупотребливост на целата шепа (еднострано или двострано); или трауматски или постоперативни деформитети со тешки функционални нарушувања (еднострано или двострано)

2. Наод од хирург-ортопед, физијатар, невролог, РТГ на повредената регија.

3. **Barthel-ов** индекс: 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов** индекс: 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов** индекс: 61-90

За:

ПОВРЕДИ НА КОЛКОТ И БЕДРОТО (S70-S79)

ПОВРЕДИ НА КОЛЕНОТО И ПОДКОЛЕНИЦАТА (S80-S82)

ПОВРЕДИ НА НА ГЛУЖДОТ И СТОПАЛОТО (S90 - S 99)

1. Губиток (ампутација) на: ногата во колкот и бедрото (едностран или двостран) или на ногата во ниво на надколеницата со непогодна чкунка за протеза (едностран или двостран) или на двете подколеници и стапала или со чкунки непогодни за протези (еднострано или двострано).

2. Наод од хирург-ортопед, физијатар, невролог, РТГ на повредената регија.

3. **Barthel-ов** индекс: 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов** индекс: 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов** индекс: 61-90

За:

ИЗГОРЕНИЦИ И КОРОЗИИ (T20-T32)

ИЗГОРЕНИЦИ И КОРОЗИИ НА НАДВОРЕШНАТА ТЕЛЕСНА ПОВРШИНА, ОЗНАЧЕНИ СПОРЕД ЛОКАЛИЗАЦИЈАТА (T20-T25)

ИЗГОРЕНИЦИ И КОРОЗИИ ОГРАНИЧЕНИ НА ОКОТО И НА ВНАТРЕШНИТЕ ОРГАНИ (T26-T28)

ИЗГОРЕНИЦИ И КОРОЗИИ НА ПОВЕЌЕ И НА НЕОЗНАЧЕНИ ТЕЛЕСНИ РЕГИИ (T29-T32)

СМРЗНАТИЦИ (T33 - T 35)

1.1) Тешки функционални нарушувања и губење на функцијата на повеќе органи и системи (тешки контрактури и некрози, ампутации)

или

1.2) слепо или двостран губиток на вид да се оцени под H54. *Слепило и слаб вид;*

или

1.3) отежната исхрана - малнутриција да се оцени под E40-E46 *Малнутриции и нутритивни дефицити* Наоди од специјалисти според оштетниот орган и системи: хирург - ортопед, интернист, ORL и др.

3. **Barthel-ов** индекс: 0-90

- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во поголем обем, при **Barthel-ов** индекс: 0-60
- трајни промени на здравствената состојба - постојана потреба од помош и нега од друго лице во помал обем, при **Barthel-ов** индекс: 61-90

* Под стандарден лабораториски наод се подразбира: седиментација, крвна слика со диференцијална крвна слика, гликемија, деградациони продукти (урина, креатинин), липидограм (вкупни липиди, триглицериди, вкупен холестерол, ЛДЛ, ХДЛ), хепатални ензими (алкална фосфатаза, АСТ, АЛТ), урина.

БАРТЕЛОВ
ИНДЕКСИме на Пациентот: _____
Име на Оценувачот: _____
Датум: _____

Активност	Бодови
ХРАНЕЊЕ	
0 = неспособен	_____
5 = потребна му е помош при сечење, мачкање путер итн., или модифицирана диета	_____
10 = независен	_____
КАПЕЊЕ	
0 = зависен	_____
5 = независен (или во туш кабина)	_____
ЛИЧНА ХИГИЕНА	
0 = потребна му е помош во одржување на лична хигиена	_____
5 = независен во одржување на лице/коса/зоби/бричење (со обезбедени средства)	_____
ОБЛЕКУВАЊЕ	
0 = зависен	_____
5 = потребна му е помош, но може половината да го заврши сам	_____
10 = независен (вклучувајќи копчиња, патенти, вреки итн.)	_____
СТОЛИЦА	
0 = неводржано (или потребно е да зема лаксативи)	_____
5 = повремени незгоди	_____
10 = водржано	_____
МОКРЕЊЕ	
0 = неводржано, или со употреба на катетер и неможе да се грижи сам	_____
5 = повремени незгоди	_____
10 = водржано	_____
ОДЕЊЕ ВО ТОАЛЕТ	
0 = зависен	_____
5 = потребна му е помош, но делумно може да заврши сам	_____
10 = независен (соднување и станување, облекување, бришење)	_____
ПРЕМЕСТУВАЊЕ (ОД КРЕВЕТ НА СТОЛНЕ И СПРОТИВНО)	
0 = неспособен, нема седечка рамнотежа	_____
5 = голема помош (едно или две лица, физичка), може да седи	_____
10 = мала помош (вербална или физичка)	_____
15 = независен	_____
ПОДВИЖНОСТ (НА РАМНИ ПОВРШИНИ)	
0 = неподвижен или подвижен < 50 метри	_____
5 = независен од количка, вклучувајќи агли, > 50 метри	_____
10 = се движи со помош на едно лице (вербална или физичка), > 50 метри	_____
15 = независен (може да употребува ортопедски помагала; на пр. бестум, > 50 метри	_____
СКАЛИ	
0 = неспособен	_____
5 = потребна му е помош (вербална, физичка, помош со носење)	_____
10 = независен	_____

ВКУПНО (0 - 100): _____

1(1)

Кратко испитување на менталната состојба

Име на пациентот: _____		Датум на испитување _____	
Ориентација	Поени	Максимален број на поени	
Која година е сега?	_____	5	
Кое годишно време е сега?	_____	(по 1 поен за секое прашање)	
Кој датум е денес?	_____		
Кој ден е денес?	_____		
Кој месец е сега?	_____		
Каде се наоѓаме? На село	_____	5	
Во природа	_____	(по 1 поен за секое прашање)	
Во град	_____		
Во болница/зграда	_____		
На спрат/ординација	_____		
Помнење			
Испитувачот: набројте три (3) предмети, по 1 секунда за да го изјавите секој од нив. Потоа кажете му на пациентот да ги повторите сите три предмети. Дадете по 1 поен за секој точен одговор. Ако згрешите повторувајте ги предметите се додека тaa/тој не ги научи сите три. Бројте ги обидите и запишете ги. Обиди _____	_____	3	
Вниманије и сметање			
Броење по 7 броја од 100 наназад. 1 поен за секој точен одговор. Запрете по 5 одговори. 100 93 86 79 72 65 _____ Алтернативно, да се повторат зборот "птица" наназад АЦИТП	_____	5	
Сеќавање			
Прашајте го пациентот за трите предмети од претходно. За секој точно повторен предмет дадете 1 поен.	_____	3	
Јазик			
Да именува молив и часовник (2 поени)	_____	9	
Да го повтори следново:	_____		
"Но, ако не и или" (1 поен)	_____		
Да ја изврши три-степената наредба: "Земете картица во Вашата десна, преврткајте ја на половина и ставете ја на подот." (3 поени)	_____		
Да го повтори и изврши следното: Затворете ги очите (1 поен) Напишете реченица (1 поен) Прецртајте го цртежот (1 поен)	_____		
	_____		
Вкупно поени _____ / 30			
Интерпретација			
26-30 " нормална " когнитивна функција			
20-25 благо до средно когнитивно нарушување			
Помалку од 20, изразено когнитивно нарушување			
Име на испитувачот: _____		Датум: _____	
Потпис: _____			

Објаснување за тестот "Кратко испитување на менталниот статус"

Важно е да се воспостави комуникација и да се осигура комфорот на пациентот пред да се започне со тестот.

ОРИЕНТАЦИЈА - Секое прашање може да биде повторено највеќе три пати, а на пациентот му се дозволени 10 секунди за секој одговор. Прифатливи се само одредените точни одговори за сите прашања, освен за оние што се однесуваат на датумот, месецот и годишното време. Ако одговорот е вчерашниот или утрешниот датум може да се додели поен. Во преодниот период од едно во друго годишно време, се прифаќаат двата одговори. На првиот или последниот ден од месецот, одговорот за било кој од двата месеци се бодира како теочен.

ПАМТЕЊЕ - Од пациентот се бара да ги повтори имињата на три предмети. По еден поен се дава за секој точен одговор при првиот обид. Ако сите три збора не бидат повторени, испитувачот може да ги повторува се додека не се научат, но највеќе до 6 пати. Кажете му на пациентот да ги запамти овие предмети бидејќи ќе побараме да ги повтори.

КОНЦЕНТРАЦИЈА НА ВНИМАНИЕТО - По избор на испитувачот пациентот може да подготви една од двете задачи: или да брои по седум броја од 100 наназад или да повтори збор од 5 букви ("птица") наназад. Ако пациентот не успее тогаш не може да се понуди замена. За повторувањето на "птица" наназад се доделува по еден поен за секоја буква дадена со точен редослед.

СЕЌАВАЊЕ - Од пациентот се бара да ги повтори трите предмети за кои што предходно беше замолен да ги запамти.

ЈАЗИК - На пациентот му покажувате часовник и молив и барате од него да ги именува предметите. Повторувањето на фразата "Без ако, и или но" мора да е сосема точна за да биде бодирана. Се покажува командата "ЗАТВОРЕТЕ ГИ ОЧИТЕ" напишана со големи букви и се замолува да го направи тоа што го прочитал. Пациентот може да биде потсетен да го направи тоа што пишува. За тристепената наредба, дајте ја наредбата одеднаш како една вежба, а не една по една команда. На пациентот му се дозволени 30 секунди да ја заврши задачата и добива по еден поен за секој комплетиран елемент.

КОНСТРУКТИВНИ СПОСОБНОСТИ - Еден поен се добива кога цртежот се состои од две петстрани фигури кои што преклопувајќи се формираат четиристрана фигура.

За време на испитувањето не треба да се даваат никакви коментари за точноста на одговорите и не треба да се покажуваат никакви невербални знаци.

СКАЛА ЗА ГЛОБАЛНА ПРОЦЕНКА НА ФУНКЦИОНИРАЊЕ НА ВОЗРАСНИ ЛИЦА

Проценете го психолошкото, социјалното и работното функционирање под претпоставка дека постои психичка болест. Не ги вклучувајте нарушувањата во функционирањето што се должат на физички ограничувања или ограничувања од надворешни услови. Употребете средни оценки ако е потребно. Пр. 45, 68, 72.

Проценката со оваа скала може да се изготви посебно за два временски периоди:

1. Сегашен - нивото на функционирање во времето на оценувањето.
 2. За минатата година - највисокото ниво на функционирање за најмалку неколку месеци во тек на изминатата година.
90	Отсуство или благи симптоми (пр. лесна анксиозност пред испит), добро функционирање на сите полиња, интерес и вклученост во широк круг на активности, социјално ефикасен, општо задоволен од животот, без поголеми проблеми и грижи освен секојдневните (пр. понекоја случајна препирка со членовите на семејството).
80	Ако се присутни симптоми, тие се поминливи и очекувани реакции на психосоцијални стресори (пр. тешкотии со концентрацијата после фамилијарна расправија), само лесно намалување на социјалното, работното или училишното функционирање (пр. привремено заостанување во училишните задачи).
70	Некои благи симптоми (пр. депресивно расположение и блага несоница) или некои проблеми во социјалното, професионалното или училишното функционирање (пр. повремено безделничење или кражба во домаќинството, но општо функционира сосема добро, има некои значајни интерперсонални врски).
60	Средно изразени симптоми (пр. израмнет афект, опширен говор, повремено панични атаки) или средно изразени тешкотии во социјалното, професионалното или училишното функционирање (пр. малку пријатели, конфликти со соработниците).
50	Сериозни симптоми (пр. суицидални идеи, изразени опсесивни ритуали) или билокакви нарушувања на социјалното, професионалното или училишното функционирање (нема пријатели, неспособност да задржи работно место).
40	Повремено несоодветна комуникација и губење во реалноста (пр. говорот повремено нелогичен, нејасен или безначаен) или изразено нарушување во неколку области како на работа или во училиште, во семејните односи, расудувањето, мислењето или расположението (пр. депресивна индивидуа избегнува пријатели, ја запоставува фамилијата и е неспособна за работа).
30	Однесувањето е значително под влијание на налудничави идеи и халуцинации, или сериозно нарушување на комуникациите и расудувањето (понекогаш растроен, се однесува грубо, несоодветно, суицидални преокупации) или неспособност да функционира скоро на сите полиња (останува во кревет цел ден, нема работа, нема пријатели).
20	Повремена опасност од самоповредување или повредување на други (пр. обиди за самоубиство, често насилство, манична возбуда) или повремено не е во состојба да ја одржува личната хигиена (пр. извалкано лице) или изразено нарушување на комуникациите (пр. со изразено неповрзан говор или постојано молчење).
10	Постојана опасност од сериозно повредување себе си или другите (пр. повторувачко насилство) или постојана неспособност за одржување на личната хигиена или сериозни суицидални дејства со јасно очекување на смрт.
0	Неадекватни информации.

**Индекс на маса на телото -
Body mass indeks (BMI)**

За оценување на ухранетоста кај лица со завршено растење се користи пресметувањето на „индексот на маса на телото“, **BMI** (body mass indeks), **BMI = TT кгp се дели со ТВ м²**

и добиениот резултат се множи со факторот 1000, според формулата $BMI = \frac{TT (кгp)}{ТВ(м)^2} \times 1000$.

Резултатите се интерпретираат на следниот начин :

Категории на ухранетост :	тежина (кгp)
	висина (м)²
Слаби	1,70 - 1,89
Умерено слаби	1,90 - 2,09
Нормално ухранети	2,10 - 2,29
Умерено дебели	2,30 - 2,49
Дебели	2,50 - 2,69
Многу Дебели	од 2,70

Кратенките употребени во формулата означуваат:
TT - телесна тежина
ТВ - телесна висина

1724.

Врз основа на член 139-а став 6 од Законот за пензи-ското и инвалидското осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 80/93, 3/94, 14/95, 71/96, 32/97, 24/00, 96/00, 50/01, 85/03, 50/04, 4/05, 101/05 и 70/06), министерот за труд и социјална политика донесе

П РА В И Л Н И К

ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ОРГАНИЗАЦИЈАТА, СОСТАВОТ И НАЧИНОТ НА РАБОТА НА КОМИСИЈАТА ЗА ПРЕОЦЕНА-РЕВИЗИЈА НА НАОД, ОЦЕНА И МИСЛЕЊЕ ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ИНВАЛИДНОСТ, ОДНОСНО НЕСПОСОБНОСТ ЗА РАБОТА

Член 1

Во Правилникот за организацијата, составот и начинот на работа на Комисијата за преоцена-ревизија на наод, оцена и мислење за утврдување на инвалидност, односно неспособност за работа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 88/04), во членот 3, став 1 по зборот „политика“ се додаваат зборовите „за време од една година.“

Член 2

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 09-10052/5
26 септември 2006 година
Скопје

Министер
за труд и социјална политика,
Љупчо Мешков, с.р

**НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
1725.**

Врз основа на член 16 став 3 од Законот за девизно работење („Сл. весник на РМ“ бр. 34/01, 49/01, 103/01 и 51/03), точка 6 од Одлуката за начинот и условите за работа на нерезиденти со хартии од вредност во Република Македонија („Сл. весник на РМ“ бр. 53/02, 11/03, 19/03 и 14/04) и член 68 став 2 од Законот за Народна банка на Република Македонија („Сл. весник на РМ“ бр. 3/02, 51/03, 85/03, 40/04 и 61/05), гувернерот на Народна банка на Република Македонија донесе

О Д Л У К А

ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ВРЕДНОСТА НА ПРАВОТО ЗА КУПУВАЊЕ НА ДЕВИЗИ ОД НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

1. Овластените банки можат, од Народна банка на Република Македонија, да купуваат права за купување на девизи по продажни курсеви на Народна банка на Република Македонија.

2. Правата за купување на девизи, од точка 1 на оваа одлука, се однесуваат на еден квартал.

3. Овластените банки ги купуваат правата за купување на девизи, во евра по продажен курс на Народна банка на Република Македонија, по следната вредност:

Валута во девизи	Количина	Вредност во денари
Евро (ЕУР)	1	0,14

4. Износот на премијата се уплаќа на сметка на Народна банка на Република Македонија.

5. Цената на правото за купување на девизи по продажни курсеви на Народна банка на Република Македонија, важи од 01.10.2006 до 31.12.2006 година.

6. Оваа одлука влегува во сила со денот на потпишувањето, а ќе се применува од 01.10.2006 година и ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 02-14/125-2006
26 септември 2006 година
Скопје

Гувернер,
м-р **Петар Гошев, с.р.**

**РЕГУЛАТОРНА КОМИСИЈА ЗА ЕНЕРГЕТИКА
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА****1726.**

Врз основа на член 19, алинеа 6, од Законот за енергетика („Службен весник на РМ“ бр. 63/06) и член 21 од Правилникот за начин и услови за регулирање на цени за топлинска енергија за греење („Службен весник на РМ“ бр. 16/06), Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија, на седницата одржана на 28 септември 2006 година донесе

О Д Л У К А

ЗА ПРОСЕЧНА ЦЕНА НА ПРОИЗВОДСТВО, ДИСТРИБУЦИЈА И СНАБДУВАЊЕ СО ТОПЛИНСКА ЕНЕРГИЈА ЗА ГРЕЕЊЕ ЗА РЕГУЛИРАН ПЕРИОД НА ТОПЛИФИКАЦИЈА АД - СКОПЈЕ

1. Просечната цена на произведената топлинска енергија во топланите на Топлификација АД Скопје, наменета за тарифни потрошувачи во регулираниот период, на влез во дистрибутивната мрежа се утврдува да изнесува:

- за периодот од 01 октомври до 31 декември 2006 година, 2,2273 денари за киловат час,
- за периодот од 1 јануари до 31 декември 2007 година, 2,2510 денари за киловат час, и
- за периодот од 1 јануари до 31 декември 2008 година, 2,2460 денари за киловат час.

2. Просечната цена на услугата дистрибуција на топлинска енергија за греење која ја врши Топлификација АД Скопје, во регулираниот период се утврдува да изнесува:

- за периодот од 01 октомври до 31 декември 2006 година, 0,2365 денари за киловат час,
- за периодот од 1 јануари до 31 декември 2007 година, 0,2366 денари за киловат час, и
- за периодот од 1 јануари до 31 декември 2008 година, 0,2351 денари за киловат час.

3. Просечната цена на услугата снабдување со топлинска енергија за греење која ја врши Топлификација АД Скопје, во регулираниот период се утврдува да изнесува:

- за периодот од 01 октомври до 31 декември 2006 година, 0,0855 денари за киловат час,
- за периодот од 1 јануари до 31 декември 2007 година, 0,0852 денари за киловат час, и
- за периодот од 1 јануари до 31 декември 2008 година, 0,0836 денари за киловат час.

4. Просечната цена на топлинската енергија за греење на тарифните потрошувачи за регулираниот период се утврдува да изнесува:

- за периодот од 01 октомври до 31 декември 2006 година, 2,8531 денари за киловат час,
- за периодот од 1 јануари до 31 декември 2007 година, 2,8797 денари за киловат час, и
- за периодот од 1 јануари до 31 декември 2008 година, 2,8710 денари за киловат час.

5. Просечните цени утврдени во алинеја 1 на точка 1, алинеја 1 на точка 2, алинеја 1 на точка 3 и алинеја 1 на точка 4 од оваа Одлука, нема да се применуваат во 2006 година, од причина што регулираниот приход на Топлификација АД Скопје во износ од 1.796.052.056,00 денари за 2006 година, се остварува со важечките цени на топлинска енергија, определени во согласност со Одлуката за промена на цената на топлинска енергија за греење („Службен весник на РМ“ бр. 9/06) и остварената вкупно бруто добивка на Топлификација АД Скопје над дозволената од 8% во 2003, 2004 и 2005 година во вкупен износ од 242.188.000,00 денари, согласно тогаш применуваната Методологија за формирање на цени на одделни видови на енергија („Службен весник на РМ“ бр. 43/98 и 8/00).

Согласно ставот 1 на оваа точка, цените на топлинска енергија за греење остануваат непроменети, односно продолжува да се применува постојниот Ценовник-тарифа на услугите што ги извршува Топлификација АД Скопје.

6. Утврдените просечни цени од точките 1,2,3 и 4 на оваа Одлука за 2007 и 2008 година од регулираниот период, ќе отпочнат да се применуваат по доставувањето на Ценовник – тарифа за соодветните години согласно применуваниот тарифен систем, од страна на Топлификација АД Скопје до Регулаторната комисија за енергетика, најдоцна до 15 декември во тековната година за наредната година, заради нивно одобрување и објавување во „Службен весник на Република Македонија“.

7. Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се применува од 01 октомври 2006 година.

Бр.02-1412/1 Претседател,
28 септември 2006 година **Славе Ивановски, с.р.**
Скопје

1727.

Врз основа на член 19, став 1, алинеја 7 од Законот за енергетика („Службен весник на РМ“ бр. 63/2006), Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија на седницата одржана на 28 септември 2006 година, донесе

О Д Л У К А ЗА ИЗДАВАЊЕ НА ЛИЦЕНЦА ЗА ВРШЕЊЕ НА ЕНЕРГЕТСКА ДЕЈНОСТ ТРГОВИЈА СО ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

1. На друштвото за производство, трговија и услуги ЕФТ - МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје му се издава лиценца за вршење на енергетската дејност трговија со електрична енергија.

2. Правата и обврските на носителот на лиценцата во вршењето на енергетската дејност трговија со електрична енергија се утврдени во Прилог 1, „Лиценца за вршење на енергетската дејност трговија со електрична енергија“ кој што е составен дел на оваа одлука.

3. Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 02-1415/1 Претседател,
28 септември 2006 година **Славе Ивановски, с.р.**
Скопје

Прилог 1

Л И Ц Е Н Ц А ЗА ВРШЕЊЕ НА ЕНЕРГЕТСКА ДЕЈНОСТ ТРГОВИЈА СО ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

1. **Име и седиштето на носителот на лиценцата**
Друштво за производство, трговија и услуги ЕФТ - МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје, ул. Мајаковски бр. 3/м2, 1000 Скопје, Република Македонија.

2. **Енергетската дејност за која се издава лиценцата**
Трговија со електрична енергија.

3. **Датум на издавање на лиценцата:**
28 септември 2006 година

4. **Период на важење на лиценцата:**
10 години

5. **Датум до кога важи лиценцата:**

28 септември 2016 година

6. **Евидентен број на издадената лиценца:**

EE- 14.10.1/06

7. **Број на деловниот субјект - 6113354**

8. **Единствен даночен број - 4030006594760**

9. **Вид и обем на енергетската дејност што ќе се врши**

Со оваа лиценца се определуваат условите за вршење на енергетската дејност трговија со електрична енергија.

Како трговија со електрична енергија, во смисла на оваа лиценца се смета купување на електрична енергија произведена во Република Македонија или во странство, заради натамошна продажба на носителот на лиценца за снабдување со електрична енергија на тарифни потрошувачи на големо, квалификуваните потрошувачи, други трговци или извоз.

10. **Опис на условите и начинот на вршење на дејноста:**

Енергетската дејност трговија со електрична енергија, носителот на лиценцата ќе ја врши преку склучување на соодветни договори за купување и продажба на електрична енергија и договори за закупување на преносен или дистрибутивен капацитет.

11. **Подрачје на кое ќе се врши дејноста**

Енергетската дејност трговија со електрична енергија, носителот на лиценцата може да ја врши на целата територија на Република Македонија и странство.

12. **Општи обврски за носителот на лиценцата**

Носителот на лиценцата е должен да:

- обезбеди непречена и континуирана испорака на електрична енергија на носителот на лиценца за снабдување на тарифни потрошувачи на големо и квалификуваните потрошувачи во согласност со склучените договори;

- обезбеди доволен преносен или дистрибутивен капацитет и регулирани услуги во согласност со применливата тарифа, пазарните правила, мрежните правила за пренос и мрежните правила за дистрибуција, за количините на електрична енергија кои се обврзал да ги испорача;

- обезбеди исполнување на условите за квалитетот на електрична енергија која што ја испорачува, согласно со пропишаните норми за квалитетот и склучените договори;

- ги почитува законите, другите прописи и општи акти, а особено оние кои се однесуваат на вршење на дејноста трговија со електрична енергија, заштита на конкуренцијата, заштита на потрошувачите, заштита на животната средина, животот и здравјето на луѓето и заштита при работа;

- ги почитува мрежните и пазарните правила и техничките нормативи и стандарди за работа на системот за пренос и системот за дистрибуција на електрична енергија;

- ги почитува правилниците и другите прописи кои ги пропишува или одобрува Регулаторната комисија за енергетика во согласност со закон, а особено Правилникот за условите, начинот и постапката за издавање, менување и одземање на лиценци за вршење на енергетски дејности.

13. **Обврска за одвоена сметководствена евиденција**

Носителот на лиценцата е должен :

- во своите интерни пресметки да води одвоена евиденција за секоја од енергетските дејности за кои што поседува лиценца;

- во согласност со сметководствените стандарди со кои се уредува сметководственото работење на претпријатието: да изготвува финансиски извештаи кои ќе обезбедат информации за средствата, обврските, капиталот, приходите и расходите со резултатите од работењето, како и паричните текови на претпријатието, како и

- да обезбедува консолидирани финансиски извештаи.

14. **Обврска за доставување на Годишен извештај за финансиското и деловното работење**

Носителот на лиценцата е должен до Регулаторната комисија за енергетика најдоцна до 10 март во тековната година да доставува Годишен извештај за работењето во претходната година (извештајна година), кој особено треба да содржи податоци за количините и субјектите од кои е набавена и количините и субјектите на кои е продадена електричната енергија во текот на извештајната година, за секој месец поодделно.

15. Обврска за доставување на други извештаи, информации и податоци во врска со вршењето на дејноста до Регулаторната комисија за енергетика

Носителот на лиценцата е должен до Регулаторната комисија за енергетика да доставува:

- информации за набавените и испорачаните количините на електрична енергија согласно купопродажните договори склучени со носителот на лиценцата за снабдување со електрична енергија на тарифни потрошувачи на големо, согласно Табела 1, која е составен дел на оваа лиценца.

- известувања за сите околности, настани и промени кои што имаат или би можеле да имаат влијание врз вршењето на дејноста.

- други податоци во врска со вршењето на дејноста.

16. Обврска за овозможување на пристап до објектите и непосреден увид во документацијата

Носителот на лиценцата е должен по барање на Регулаторната комисија за енергетика да овозможи непосреден увид во целокупната документација која што се однесува на вршењето на енергетската дејност за која што е издадена лиценцата, во согласност со Правилникот за условите, начинот и постапката за издавање, менување и одземање на лиценци за вршење на енергетски дејности.

17. Изменување и дополнување на лиценцата

Изменувањето и дополнувањето на оваа лиценца ќе се врши исклучиво во согласност со одредбите од Правилникот за условите, начинот и постапката за издавање, менување и одземање на лиценци за вршење на енергетски дејности.

18. Мерки во случај на неисполнување на обврските на носителот на лиценцата

Доколку носителот на лиценцата не ги исполнува обврските содржани во оваа лиценца, Регулаторната комисија за енергетика ќе преземе мерки согласно Правилникот за условите, начинот и постапката за издавање, менување и одземање на лиценци за вршење на енергетски дејности.

ПРИЛОГ: ТАБЕЛА 1 - ИЗВЕШТАЈ ЗА ИСПОРАЧАНИ КОЛИЧИНИ НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

Корисник	Испорачани количини во текот на месецот				Испорачани количини од почетокот на годината			
	Планирано согласно договор	Реализирано	Реализирано		Планирано согласно договор	Реализирано		
		Количина (kWh)	Цена (ден/kWh)	Количина (kWh)		Цена (ден/kWh)		
Снабдувач со електрична енергија на тарифни потрошувачи на големо								

1728.

Врз основа на член 19, став 1, алинея 7 од Законот за енергетика („Службен весник на РМ“ бр. 63/06), Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија на седницата одржана на 28 септември 2006 година, донесе

О Д Л У К А ЗА ИЗДАВАЊЕ НА ЛИЦЕНЦА ЗА ВРШЕЊЕ НА ЕНЕРГЕТСКА ДЕЈНОСТ ТРГОВИЈА СО НАФТА И НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ

1. На „АЛМИ ПЕТРОЛ“ доо – Куманово му се издава лиценца за вршење на енергетската дејност трговија со нафта и нафтени деривати.

2. Правата и обврските на носителот на лиценцата во вршењето на енергетската дејност трговија со нафта и нафтени деривати се утврдени во Прилог 1, „Лиценца за вршење на енергетската дејност трговија со нафта и нафтени деривати“ кој што е составен дел на оваа одлука.

3. Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 02-1416/1
28 септември 2006 година
Скопје

Претседател
Славе Ивановски, с.р.

Прилог 1

Л И Ц Е Н Ц А ЗА ВРШЕЊЕ НА ЕНЕРГЕТСКА ДЕЈНОСТ ТРГОВИЈА СО НАФТА И НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ

1. Име и седиштето на носителот на лиценцата

Друштво за производство, транспорт, трговија и услуги „АЛМИ ПЕТРОЛ“ експорт – импорт ДОО, ул. „Октомвриска Революција“ бр. 51, Куманово, Република Македонија.

2. Енергетската дејност за која се издава лиценцата

Трговија на големо со нафта и нафтени деривати.

3. датум на издавање на лиценцата:

28 септември 2006 година

4. период на важење на лиценцата:

10 години

5. датум до кога важи лиценцата:

28 септември 2016 година

6. Евидентен број на издадената лиценца:

Се определува од страна на Регулаторната комисија за енергетика НД – 08.03.1/06

7. Број на деловниот субјект - 6039839

8. Единствен даночен број - 4017005155252

9. Вид и обем на енергетската дејност што ќе се врши

Со оваа лиценца се определуваат условите за вршење на дејноста трговија со нафта и нафтени деривати на големо.

Како трговија на големо, во смисла на оваа лиценца се смета купување нафта и нафтени деривати заради натамошна продажба на трговците, преработувачите и големите потрошувачи во земјата и странство.

10. Деловни простори и простории во кои ќе се врши енергетската дејност со карактеристики на објектите, постројките, опремата и инсталациите

1. За вршење на енергетската дејност ќе се користат:

- Управна зграда (деловен простор со административни канцеларии), според договор за закуп бр.07-15/1 од 31.10.2005 година, приложен во

Барањето

- Складиште за складирање на нафтени деривати со вкупен капацитет од 5000 м³ (5 x 1000 м³), во кругот на фабриката “ОХИС” Скопје;

2. Носителот на лиценцата е должен да обезбеди, деловните простории и просториите во кои се врши трговијата со нафта и нафтени деривати, во секое време да ги исполнуваат пропишаните минимално-технички услови за вршење на дејноста.

3. Носителот на лиценцата е должен во секое време да поседува или да има обезбедено право на користење на склад во кој се складираат нафтени деривати, со капацитет определен со прописите со кои се уредува трговијата на големо со нафта и нафтени деривати.

4. Носителот на лиценцата е должен да ја извести Регулаторната комисија за енергетика за секоја промена на расположивиот капацитет за складирање на нафтени деривати, најдоцна во рок од 30 дена по настаната промена.

11. Подрачје на кое ќе се врши дејноста

Дејноста трговија на големо со нафта и нафтени деривати носителот на лиценцата може да ја врши со субјектите од точка 9. на оваа Лиценца, во Република Македонија или странство.

12. Општи обврски за носителот на лиценцата

Носителот на лиценцата е должен да:

- обезбеди сигурно и безбедно снабдување со нафта и нафтени деривати,

- обезбеди нафтата и нафтените деривати со кои врши трговија да ги исполнуваат пропишаните норми за квалитет;

- ги почитува законите, другите прописи и општи акти кои се однесуваат на вршење на дејноста трговија со нафта и нафтени деривати, заштита на конкуренцијата, заштита на потрошувачите, заштита на животната средина, животот и здравјето на луѓето и заштита при работа;

- ги почитува техничките правила, нормативи и стандарди за работа на енергетските објекти и опрема

- ги почитува правилниците и другите прописи кои ги пропишува или одобрува Регулаторната комисија за енергетика во согласност со закон, а особено Правилникот за условите, начинот и постапката за издавање, менување и одземање на лиценци за вршење на енергетски дејности.

13. Обврска за поседување на раздвоени сметки, забрана за меѓу-субвенционирање

Носителот на лиценцата е должен :

- во своите интерни пресметки да води одвоена евиденција за секоја од енергетските дејности за кои што поседува лиценца;

- во согласност со сметководствените стандарди со кои се уредува сметководственото работење на претпријатието: да изготвува финансиски извештаи кои ќе обезбедат информации за средствата, обврските, капиталот, приходите и расходите со резултатите од работењето, како и паричните текови на претпријатието, како и

- да обезбедува консолидирани финансиски извештаи.

14. Обврска за доставување на Годишен извештај за финансиското и деловното работење

1. Носителот на лиценцата е должен до Регулаторната комисија за енергетика најдоцна до 10 март во тековната година да доставува Годишен извештај за финансиското и деловното работење во претходната година (извештајна година).

2. Годишниот извештај треба да содржи податоци за:

1. набавки и продажби на нафта и нафтени деривати во текот на извештајна година, презентирани согласно Табелата 1, која е составен дел на оваа лиценца.

2. годишна сметка и финансиски извештај составен од:

- биланс на состојба и биланс на успех,

- извештај за промените во главнината,

- извештај за паричните текови,

- применетите сметководствени политики,

- други објаснувачки белешки подготвени во согласност со меѓународните сметководствени стандарди, и

- интерни пресметки за секоја од енергетските дејности за кои што поседува лиценца

3. превземени мерки во текот на извештајна година, за:

- заштита на опремата и објектите од надворешни влијанија и хаварии и осигурување на објектите и опремата за вршење на енергетска дејност;

- заштита при работа;

- обука и стручно усовршување на вработените заради сигурно, безбедно и квалитетно вршење на дејноста;

- заштита на животната средина, животот и здравјето на луѓето;

- спроведување на мониторинг врз сопственото работење;

- обезбедување на услови за сигурно, континуирано и квалитетно вршење на дејноста;

- вршење на дејноста во услови на кризна состојба, промена на условите на светскиот пазар, како и воена и вонредна состојба.

4. извршување на програма за ремонти во извештајна година;

5. состојба со кадровска екипираност за извршување на пооделни задачи во врска со дејноста;

6. извршени инспекциски надзори и контроли од страна на надлежни инспекциски и други државни органи, со приложени фотокопии на записниците, извештаите и решенијата од извршените надзори и контроли.

7. оценка за реализирање на планот за работа за извештајната година;

8. бизнис план за тековната година

15. Обврска за доставување на други извештаи, информации и податоци во врска со вршењето на дејноста

- Носителот на лиценцата е должен до Регулаторната комисија за енергетика да доставува месечни извештаји за набавки и продажби на нафта и нафтени деривати презентирани согласно Табелата 1, која е составен дел на оваа лиценца.

- Носителот на лиценцата е должен да ја известува Регулаторната комисија за енергетика за сите околности, настани и промени кои што имаат или би можеле да имаат влијание врз вршењето на дејноста.

- Носителот на лиценцата е должен по барање на Регулаторната комисија за енергетика да доставува и други податоци во врска со вршењето на дејноста.

16. Обврска за овозможување на пристап до објектите и инсталациите и непосреден увид во документацијата

- Носителот на лиценцата е должен по барање на Регулаторната комисија за енергетика да овозможи непосреден увид од страна на Регулаторната комисија во вршењето на дејноста за која е издадена лиценцата, увид во целокупната документација на носителот на лиценцата, објектите, деловните простории, простори, инсталациите, како и на средствата и опремата потребни за вршење на дејноста, во согласност со Правилникот за условите, начинот и постапката за издавање, менување и одземање на лиценци за вршење на енергетски дејности.

17. Изменување и дополнување на лиценцата

Изменувањето и дополнувањето на оваа лиценца ќе се врши исклучиво во согласност со одредбите од Правилникот за условите, начинот и постапката за издавање, менување и одземање на лиценци за вршење на енергетски дејности.

18. Мерки во случај на неисполнување на обврските на носителот на лиценцата

Доколку носителот на лиценцата не ги исполнува обврските содржани во оваа лиценца, Регулаторната комисија за енергетика ќе преземе мерки согласно Правилникот за условите, начинот и постапката за издавање, менување и одземање на лиценци за вршење на енергетски дејности.

ПРИЛОГ : ТАБЕЛА 1

НАБАВКА И ПРОДАЖБА НА НАФТА И НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ ВО ТЕКОТ НА _____ ГОДИНА (МЕСЕЦ)

(во тони)

Вид на нафта и нафтен дерибат	Состојба на залихи на почетокот на годината (месец)	НАБАВКА				ВКУПНО располо- живо (2+6)	ПРОДАЖБА							Состојба на залихи на крајот на годината (месец) (7-14)		
		РМ		УВОЗ			ВКУПНО набавено (3+4+5)	во РМ			ВКУПНО РМ (8+9+10+11)	ИЗВОЗ (12+13)	ВКУПНА продажба (12+13)			
		ОКТА	Други	4	5			6	на бензиски станици						стопанство	други*
									3	8						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
1. Нафта																
2. Моторни бензини																
- БМБ 91																
- БМБ 95																
- БМБ 98																
- МБ 96																
3. Дизел																
Д																
Д-Е																
4. Екстра лесно (ЕЛ)																
5. Мазут																
- М1																
- М2																
6. Пропан- бутан (ТНГ)																
7. Млазно гориво																
8																
9																

М.П.

Датум: _____

Одговорно лице

(полно име и презиме)

(потпис)

*домаќинства и др. нестопански организации

www.slvesnik.com.mk
contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о.-Скопје
бул. "Партизански одреди" бр. 29. Поштенски фах 51.
Директор и одговорен уредник - Тони Трајанов.
Телефони: +389-2-3298-860, 3290-471, 3290-449.
Телефакс: +389-2-3112-267.

Претплатата за 2006 година изнесува 9.200,00 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД - Скопје.
Печат: ЦЕТИС ПРИНТ ДООЕЛ увоз-извоз, Скопје.

ISSN 0354-1622

2006102